

Moders gedichte en kleine verhaole

Friedje Geurts-Leeder

Eerste druk ©2017

ISBN:

Productie: In-Out Books

Uitgave: In-Out Books

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Moders gedichte en kleine verhaole

Friedje Geurts-Leeder

Verzamelde werken van Friedje Geurts-Leeder (1922-2011)

In dit bukske staon gedichjes en inkele verhaole van mien moder.
Zeker de letste jaore van eur laeve waas schrieve ein van eur leefste
bezighede. Met vuul plezeer ging zeej altied nao de schrieverskrink in
Sittard. Wie d'r later auk eine opgerich woort in Venlo waas zeej auk
dao van begin aaf aan altied present.

Eur gedichjes, de meeste spesiaal bedoeld veur kinder met 't aug op de
deklamasiewedstrieje van Veldeke, tovere altied eine glimlach
teveurschien.

't Mier serieuze werk nuujt tot naodinke. Vuul daovan is in 't verleeje
gebroek in veurdrachte, beej feeste, maar auk op bidprintjes beej 't
euverlieje van 'ne dierbare mins.

Zeej haet d'r hiel lang van gedruimp um zelf ein bukske oet te gaeve,
maar det is helaas neet mier meuge lökke.
Daorum now dit book met eur verzamelde werk. Neet gebaseerd op ein
thema en daodoor ontsteit eine bonten onderein van gedichte en
verhaole, serieus en grappig.

Ik wins òg daobeej vuul laesplezeer.

Gebroek de tekste as geej det beej welleke gelaegenheid dan auk wilt
doon. Maar 't zoel wal moei zien as geej de naam van de schriefster,
mien moder Friedje Geurts-Leeder, daobeej zoelt wille vermelde.

Wim Geurts.

Veurkant en achterkant umslag: foto van Mam

In dit boekje zijn de gedichtjes en enkele verhalen van mijn moeder opgenomen. Zeker de laatste jaren van haar leven was schrijven een van haar liefste bezigheden. Met veel plezier ging zij altijd naar de schrijverskring in Sittard. Toen er later ook een opgericht werd in Venlo, was zij ook daar present.

Haar gedichtjes, speciaal bedoeld voor kinderen, met het oog op de declamatiewedstrijden van Veldeke, toveren altijd een glimlach tevoorschijn.

Het serieuzere werk nodigt uit tot nadenken. Veel daarvan is in het verleden gebruikt in voordrachten, bij feesten, maar ook op bidprentjes bij het overlijden van een dierbare.

Ze heeft altijd graag een boekje willen uitgeven, maar dat is helaas niet meer gelukt. Daarom nu dit boek met haar verzamelde werk. Geen echt thema dus en daardoor ontstaat een bonte mix van gedichten en verhalen, serieus en grappig.

Ik wens u daarbij veel leesplezier.

Gebruik de teksten als u dat bij welke gelegenheid dan ook wilt doen. Maar het zou wel fijn zijn als u de naam van de schrijfster, mijn moeder Friedje Geurts-Leeder, daarbij zou willen vermelden.

Wim Geurts.

Voorkant en achterkant omslag: foto van Mam

Inhoudsopgave

365 daag	12
Aaftelversje.....	12
Agressie - De plaog.	13
Aldejaorsgedachte	15
Allerzielen	16
Alles kump good	16
De daag nao vastelaovend.....	17
Bacille	18
Baerke	18
Beelde	19
Beroepe - keus.....	20
Bieëstebal.....	21
Bizonder gevaor	22
Boerebroelof 1938.....	23
Braaf.....	24
Bromme	24
Bruno	25
Cyclus	26
D'n aafwas	28
D'n tied geit snel.....	29
D'n twiefel	29
De alde Maasbrök	30
De aovendwandeling	33
De keus	34
De klok... maar de klepel ??.....	36
De Koel	37
De leuge.....	39
De maelders	40
De nije moeëde	41
De roeie lamp	42
De snelluiper.....	43
De veugel.....	45
De veugelkes.....	46
De wind	47
Declamatiewedstried.....	47

Deile	48
De lempkes.	48
Dien kruutske	49
Ei, ei	50
Ein nieje lente.....	50
Eine pot naat	51
Einen daag.....	51
Elfjes.....	53
D'n elze oftewaal baumkeuning	55
Euver praote gespraoke.....	57
Geej auk?	57
Gekruujd	58
Gelök.	60
Geld	61
Gelök	61
Gelök (2)	62
Goje raad	62
Greuje	63
Herfsstumming.	64
Hennie d'n HES-kabouter.	65
Herinneringe	74
Hier, heb Geej efkes tied ?.....	75
Hommel	75
Hondsdoelheid.....	76
les	78
Interpretasie.....	80
Jao, as.....	81
Jao toch ?!	82
Jonge leefde.....	83
Kabouter Möpke.....	85
Kabouterkes.....	87
Kersherinneringe	88
Kersmis.....	89
Kersnach	90
Kindergedachte	91
Kindje.....	92
Knienke	93

Körsjes.....	94
Korte haor... lange haor ?.....	95
Laeve.....	96
Leech en donker.....	97
Lente-symfonie.....	98
Limmericks.....	99
Mam en Pap.....	99
Maondaag wasdaag. (I).....	100
Massa's.....	104
Mien moder.....	105
Mien Venlo.....	106
Miene Wiellie.....	108
Minse-aeters.....	109
Misverstand.....	110
Moder.....	111
Moders hand.....	112
Moeilijk Nederlands.....Nederlands moeilijk?	113
'n Aparte vakantie.....	114
'n Fabel.....	118
'n Mis-versteistemich.....	119
'n Zaak van gewich.....	120
Nao d'n tandarts.....	121
Nateur.....	122
Nederland 1 en 2.....	123
Oet en thoes.....	128
Opkikkerke.....	129
Os Kareltje.....	131
Paddestertjes.....	133
PANORAMA.....	134
Pap ziene wage.....	135
Pietje Precies.....	136
Pietje.....	138
Pinksterverlof.....	139
Preuve.....	141
Reis: Californië 1982.....	145
Riekdom.....	147
Rieki.....	148

Schame.	149
"Schoeën"-heid.....	151
Soldaote-kerkhaof.....	153
Onbekinde soldaot.	153
4 mei.....	153
Oorlog.....	154
Sonnet	155
't Ei en de kiep.....	158
't Gebaortehoes.	159
't Hoès.....	160
't Hudje	161
't Jaor rón d	162
't Muuske.	164
't Nije kledje	165
't Stikkelverke.	165
Telle	166
Terreur.	167
Tessa	169
Tied.....	170
Tralies	171
Twieë auge.....	172
Verleef.....	175
Verstop.....	176
Veurjaor.	177
Veurjaor	178
Visse.....	179
Vol	180
Vrede op aerd.....	181
Waar in 't bronsgroen eikenhout.....	183
Wao ik neet van hald:	185
Wao kump dae naam vandaan?.....	186
Waörd	187
Worum kriege Moders auk de griep ?	188
Wat is 't laeve good	189
Wim zien bieëste.....	190
Wind	193
Winterwonder.	195

Zielig.....	197
Zoeë geit det	198
Zomerzondaagmorge.	199
Zorg	200
Zörg	201

365 daag

Wao zien ze toch gebleve?!
Ongemerkt
tot verlejen tied
aanein gerege...

't Nije jaor
steit al te dringe
um met
aevevuuel nije daag
d'r in te springe.

365 daag,
365 winse?
Och, eine vind ik al genóg:
Proost! Gezondheid, minse!

Aaftelversje

Ein - twee - drie
de kater is neet heej.
De kater is op moezejach
dus muuske neem dich jao in ach
want ózze kater is van plan
te vange wat hae vange kan,
Ein - twee - drie,
de kater is neet heej.

Agressie - De plaog.

D'r heersde onrös in de stadswiek Noord. Ings en onrös, opgerope door d'n terreur van 't kreieleger, det zoeë paaf inens waas komme aanvlege. De maelders, de mieëskes, de roeëd-börskes - kort gezag alles wat kleiner waas as 'n kreie – kreeg 't zwaor te verhapstökke. En zelfs de flotse, anders toch zoe vrech wie straotendrek, dorse 't zich nog klamp door te seine as d'r örges aete gestruid waas. Want in tied van 'n sneej mik kwame wolke kreie dan de ganse sjiembiem opeise. Ze verjoge alles en ederein onder 't ute van 'n aafschuwelijk gekries, zoeëdet de kleinere veugel zich intösse allemaol ingstig truuktrokke.

De meeste veugel trokke noeëddedwonge de stad oet, nao 't vreje veld. Maar door de dao net aangelagde autobaan vonde ze dao auk gen ros. Ze krege d'r de mismood van en hadde nog gen zin mier um te zinge.

De kreie ondertösse woorte wie langer wie vrechter en agressiver. Ze bouwde eur niste in de schouwe van de huzer en brachte dao eur jonge groeët. Zoeëdet de kreiezworm binne de kortstentied zoe oetgebred waas detse dochte zich alles te kinne leiste. Ze befledde de auto's en de boete hangende was en vloge zelfs aoep staonde slaopkamerrame binne urn auk dao euveral eur spaore achter te laote. Mennige hoesvrouw kwaam dan auk d'n aevevuuel draan door al die fiezerie wao maar gen ind aan scheen te komme.

Maar toen de kreie zoe vrech woorte det ze boete speulende kinder de bottram oet de hand pikde en zelfs volwasse fietsers aanvele - jao, toen waas 't met 't gedold van de minse gedaon.

"Os gedöld is op," zoeë goof de bevolking einstummig te kinne. En de inderhaos opgerichde wiekraod beslisde: "D'r kump 'n börgerwach. Die wuurt oetgerös mit vangnitte en kattefliertse. En dan zulle we os mit hand en tand verdeidige."

Maar toen kwaam de Dierebescherming in 't gewaer. Die zagte: "Kom, kom. Kreie zien beschermde waezes. Dae vogel geit neet op. Aafschete. Schaam og!" De boere daorentaeg zoge de kreie as meugelikke euverbringers en verspreiders van de vogelpes en woelle dus waal de hiele zwiek oprume.

Wie 't gestechel wae d'r heej bescherm meus waere - de minse of de kreie - te hoeëg ooplep, stelde de veurzitter veur, euver viertieën daag

'n nieje beejeinkoms te halde. Dan kan ederein zich veurbereide en zien meining gaeve. Ederein dezelfde kans.

Jao, jao. Maar viertieën daag is lang. Soms te lang. Op straot verkammezaölde zich al de veur- en taegestanders van de krei. Groepe herfshane (met 'n modern woord auk waal pubers geneump) struimde same veur de börgemeisterswoeëning. Ze lepe met spandeuk en repe: "Steur de krei nao de hei" en : "De stad is van os, jaag de krei nao 't bos." Andere, nog radikalere, repe: "Met 'ne katteflierts en enne kei, verlos ik og van elke krei." Maar wie efkes later 't blauw van de woute verscheen waas 't gedaon met de lol en ging ederein braaf nao hoes. 's Anderendaags 's morges aevel ware de trappe van 't stadhoes en de deur van de börgemeisterswoeëning "versierd" met beblooide doeëje kreie. En de luuj van de gemeintereiniging die det suig op meuste rume hadde duchtig de ju in en vlookde wie 'n alde hieëp. De zaak leep dus behuurlik oet de klauwe.

Daorum woort de vergadering vervruug en via radio en pamflette woort ederein oetgenuuëdig urn in 'n speciale gemeinteraodszitting zien meining te gaeve.

In die beejeinkoms aevel leep 't gestraevel en 't slaagwerk van veur- en taegestaonders zoe hoeëg op, det de zaal ontruump meus waere.

De Dierebeschermers haalde toen 't Wetbook d'r beej. Wao-op de taegestanders, auk neet misselik, 'n stel advekaote inheurde. D'r volgde iers 'n breekwisseling, daonao proces op proces, wiesdet zelfs de Twieëde Kamer d'r zich mei ging moje. Kort gezag, door al det gekekel lepe de gigantische koste al in de miljoene wie de zaak nog lang neet oetgezoch waas.

En de kreie ondertösse?

Och, die zien d'r nog. Die blieve nog waal efkes.

Venlo. 20 - 7 - 1997

Aldejaorsgedachte

D'n tied dae ries
mich door de hand
wie aan 't strand
d'n druuëge zand.

Al weer 'n jaor
geschiedenis,
wao toch daen tied
gebleve is?!

Waat 't nije bringk
det wet me neet,
zal 't gelök zien
of verdreet?

Zal 't os nog oeit
ens zien gegaeve
de waereldvrede
te belaeve?

Maar och,
daoreuver te beslisse
det leet neet aan
os kleine visse.

Laote we daorum
fes' allemaol beginne
in os eige umgaeving
mier wermte te bringe.

Allerzielen

Wae peilt de pien
van 'n mooder
die 't kruuts aait
op 't graaf van
eur kind.

Alles kump good

Snap geej noow, det d'r minse zien die zich zoe dök vervaele,
en dan, as 'n soort tiedverdrief, zich euveral op kwaele ?!
Dao kan ik met mien verstand neet beej, ik kom altied tied te kort.
Ik vind elken daag opniej weer veur de helf te kort.
Want mienen tied waas good gevuld met allemaol fijne dinge.
Zelfs werke is, asse gezond bis fijn, dao kanste good beej zinge.
Ziet dankbaar daorum en wat bliej veur 't goje og gegaeve,
en kwaam d'r auk al ens wat leid, ging 't heej of dao d'r naeve,
oetintelik kump toch alles good dao kint ge vas op bouwe,
as geej det eine neet vergaet: hald auk ens wat vertrouwe...

De daag nao vastelaovend

Twieë groeëte en veer kleine keelkes
hónge te druuëge aan d'n draod,
die wasbeurt waas wis en waarechtig
veur alle zes gen euverdaod.

Noow is weer alles opgeborge,
de straote zien weer schoeëngevaeg;
wat liek noow zonder serpentienes en maskes
ós stedje toch weer kaal en laeg.

Maar 't ergste mót nog kómme, minse:
de schoeënmaak kump al weer in zich,
dan waere we met gerommel en gestommel
'n oor te vruug van bed gelijk.

Ik maag d'r noow nog neet aan dinke,
dan zak de mood mich in de schoon.
Kinne we neet vastelaovend döbbel
en de schoeënmaak noeits mier doon ?!

Bacille

'n Jungske beej os oet de buurt zóch altied op de grond
of hae dao genne kauwgum vond en stook zich dae dan in de mond.
Tot ziene Pap d'r achter kwaam. O jee, wat waas dae kwaod!
"Bah, fieze jong," zag hae, "wae rap noow snuupkes van de straot.
Dao zitte toch bacille aan, det is hiel óngezónð."
Maar Pietje zag: "Ik zeen niks draan en preuf niks in de mónd."
En Pap: "Al zuuste die bacille neet die zitte d'r tòch op,
en zeen ik det nog eine kier kriegs dich ze flink d'r op!"

"H'm, zag Piet, "wat zult geej gnuive
as ik det auk al weer zoel gluive.
Iers waas 't Sintermerte,
en toen dae Sinterklaos,
en dan zult geej nog wille
det ik det gluif van die bacille?!"

Baerke

Ein broen baerke woort gebaore met eine witte poëet
en doch toen beej zien eige: "Och, waas dae poëet maar roeëd.
De Paoshaas is toch heejveur de aangeweze man,
ik weit ech gennen and're dae baeter verve kan."
De Paoshaas in zienen iefder dae verfde toen hiel gauw
auk nog die dreej andere puuët moei greun, gael en blauw.
Wie Baer truuk beej zien moder kwaam stond hiel de familie paf.
Pap gromde kwaod in zienen baard: "Det jóngk van ós is maf!"
Veur straf woort Baer nao bed gesteurd, meus hiel de winter slaope
en meus 't kleure in 't vervolg aan de bleumkes euverlaote.

Beelde

"Oma," vraag 't jonge tienerke, "Oma, wat had geej vruger veur 'nne computer?"

"Eh," meint Oma, die iërs truuk mot schakele van eur eige gedachtewaereld nao de daonet gestelde vraag.

"Eine computer?! Wat bedoels se."

"Nou gewoeën. Op schoeël. Wat had geej vruger veur 'nne computer wie geej op schoeël zoot?"

Oma schuut in de lach euver zoevuuel onschöldige ónkunde. Meint det kind det serieus?! As ze dan aevel in de tweeë groeëte vraogende kinderauge kiek die bliekbaar 'n serieus antwoord van eur verwachte, zaet ze röstig: "Genne kind. Ik had GENNE computer, want die ware d'r toen nog neet. Die ware nog neet oetgevonde. Daobeej hadde we auk nog genne elektriske stroum. De stad waas nog neet veurzeen van electriciteit. Dus hadde we auk gen electriske apparate. Genne radio, TV of CD. Gen koffiezetapparaat, gen electrisch striekiezer, wasmeschien, druëger, aove, koelkas, diepvriezer, magnetron, stofzuger, haordruëger, neum maar op. Alles wao se dus ein stopcontac veur nuëdig hebs. We koste auk neet zoeë maar op 'n knuupke douwe um 't leech aan te make! Weej zote 's aoves namelijk gezellig same rondum de taofel beej 't leech van 'n groeëte kopere petroleumlamp, die woort aangemak met 'n zwaevelke – want auk aanstaekers ware d'r nog neet.

De hoëskamer woort 's winters verwermp door 'n kaolekachel, de woeënkeuke kreeg de wermte door 't kaolefornuus, wao-op dan auk gekaok woort en de massief iezere – dus zwaore – striekiezers, wannier nuëdig – heit gemak woorte. 's Zomers woort gekaok op ein petroleumstel, det waas goodkouper en woort 't neet zoe werm in hoes. De petroleumman kwaam elke waek op d'n bakfiets aan de deur, vraoge en bezörge.

We kreges dus auk gen werm water oet de kraan. 's Winters, as d'r maar op ein plaats in hoes gestaok woort, dan ware de slaopkamers ieskald en stonde 's morges dök de iesblome diek op de rame.

Daorum droge de minse toen auk dieke flanelle pijama's en dök auk wolle bedzökskes, um werm te waere en te blieve in bed. De wermwaterkroek, met heit water gevöld waas 'n echte verwinerie um 't bed veur te verwerme.

Tja, det waas nog waal hiel wat anders as taegeswaordig, det merk se waal.

Maar det alles had auk ein ultiem veurdeil: (zegge ze!) Doordet de minse zoe vuuel calorieë gebroekde um werm te waere en te blieve, hadde ze minder calorieë euver um diek te waere en ware d'r vuuel minder dieke luuj as noow.

Zoeë zus se maar weer: elk naodeil haet auk weer zien veurdeil!" 't Kind, det haos wie in trance beej dit alles aodemloeës haet zitte luustere, zuch ens hiel deep en meint dan: ao Oma, wat kint geej spannende verhaole verzinne! Ik woel det ik det auk kós!"

augustus 2006.

Beroepe - keus

"t Gebeurde lets det we woorte getes.
D'r kwame toen op schoeël twieë hiere
die se zoeë te zeen niks mier kós liere.
Die neumde os ein ganse lies van wat we koste waere.
D'n eine zag dit, d'n andere det, maar ik leet ze maar gewaere.
Want as ik zoeë dao-euver dink mak eder waal ens foute
en det maag netuurlik neet, alles zoel in 't honderd laupe.
Einen dokter of 'nen ingenieur meuge zich noeits vergisse,
en eine lieraar nreug gen fout van eine lierling misse.
Stel det eine elektricien 't leech aansloot op 't water,
nae, det kan netuurlik neet, det waas mich eine flater!
De mood zonk mich haos in de schoon.
't Velt ech neet mei, iets foutloos doon.
Toen kreeg ik inens 'n illuster idee;
'k waer waerberichvrouw veur de T.V. !

Bieëstebal

"We wille 'n fieës," fluitde de mieës.
De kater mauwt al: "He jao, ketjesbal."
"Wao gaon we nao toe?" loeide de koe.
"In de stal beej mien hoes, piepde de moes.
" 'k Heb noow al dors !" kwaakde de kikvors.
"Wat zulle we dan drinke?" zónge de vinke.
"Wien," zag de knien.
"Auk prik?" vroeg de geit met de sik.
"En," blafde d'n hond," 'n pilske goldblond."
"Auk thee?" vroeg 't ree.
"En dink aan de flaaaj" reep de papegaai.
"Weej wille auk danse!" kwaakde de ganze.
"Wae verzorg de meziek?" reep 't kaeverke kwiek.
"Maak genne bombarie," fluit de kanarie,
"det verzorg ik allein, desnoeëds op ein bein."
"Wie lang?" siske de slang.
't Paerd hinnik gelaote:
"Urn twelf oor wuuërt geslaote,
want dan mot miene pónnie gaon slaope."
En zoeë hebbe ze det toen same beslaote.
't Woort 'n fees wie nog nie, en ederein waas blie.
Maar allein de poes -
op moezejach in 't naobershoes -
kwaam toen zonder kater thoes.

Bizonder gevaor

Ens - toen Mam pas 't riejbewies had -
meugde ze 'n stökske rieje van Pap.
't Veel bes mei, ze reej al hiel good,
maar Pap kratsde zich aaf en toe onder d'n hood.

Iers reej Mam te lanksaam nao Pap ziene zin,
dus trapde ze 't gaaspedaal maar ens flink in.
Met honderd vloge ze euver de waeg,
Pap had zich al 'ns stiekem de kop aafgevaeg.

Hae dors nog amper mier te kieke
en zool 't urn wie ennen deef te kniepe.
Maar Mam die wis waal wat ze begós,
ze woel laote zeen wie good ze 't al kós.

Dao stond 'n bordje: "Bijzonder gevaar"
en drek reej Mam hiel kalmpjes maar
en keek waal degelik ens rond
wao det bizonder gevaor oet bestond.

Ondertösse zaet ze taeg Pap;
"Zegk dich noow toch auk ens wat.
Ik bin ónbekind heej wie op de maon,
wao zoel det bizonder gevaor oet bestaon?!"
Zuch Pap terwiel hae wéér zien gezich aafvaeg:
"Maar maedje, DICH bis toch heej op de waeg!"

Boerebroelof 1938

In den onech heej verbonde
ziet ge now dus veur ein jaor
en van euvral toegezonde
komme winsche, ierlik waor.

Auk ik, kleine vastelaovesgek
wil heej zegge miene winsch,
haopend, det ge och det aantrek
wie de wäörd van hej de Prins.

Meug oet dees verbintenis gebaore waere
gooie zin veur 't gansche jaor,
dan kieke wej neet zoe bevroore;
met bloome winsch ik 't och, allemaal!

Friedje Leeder.
Oet 't jaor 1938, wie Funs I prins van Venlo waas.

Braaf

Ik loop 's avonds met onze hond in het plantsoen.
Hij loopt los. Hij scharrelt door de struiken. Ik hoor dorre bladeren.
Ik loop naar het einde van het pad. Daar wacht ik altijd op hem. Hij
komt nog niet, dus ik fluit. Er komt iets uit de struiken. Het rent naar mij
toe. "Braaf zo", zeg ik en ik wil hem aaien. Maar het is onze hond niet;
het is een andere hond. Ook hij bemerkt zijn vergissing en verdwijnt
pijlsnel weer in het donker.

Bromme

Sefke lös maar al te gaer
enne lekkeren babbelaer.
Auk 'n pletske, drop of joedevet
neemp hae gaer stiekum mei nao bed.
Maar o jei, nao korten tied
kreeg os Sefke erge spiet,
hae kreeg tandpien van det gesnoep,
stond bäökend beej d'n tandarts op de stoep.
D'n dokter knik: "Ja, ja, vergaete
dien tendjes te poetse nao 't aete.
'k Weit zeker det dien Mam dök bromp !"
Hiel efkes steit Sefke verstomp.
Dan klink 't - en hae haet geliek -
"Mien Mam brómp nooit, Mam FIETS altied !"

Bruno

Bruno is een Duitse staander, een jachthond dus.

Als je met Bruno gaat wandelen, moet je hem goed in de gaten houden, omdat hij anders met konijnen, eenden of andere dieren een van tevoren voorspelbaar gevecht gaat leveren.

Eens zag Bruno kippen staan,
en hij spontaan er achteraan.

De kippen doken door de heg

"Wat?!" dacht Bruno, "alles weg?"

"Daar snap ik nou geen jota van,
vertelt mij iemand hoe dat kan?"

Op dat moment keek hij niet snugger,
maar ja, de kippen waren vlugger.

't Is een lobbies van een hond
maar soms maakt hij het wel wat bont.

Cyclus

't Is al weer inkele jaore geleje det ik 't opmerkde: we hadde 'n stel nije bure d'r beej gekrege. Paekzwarte, allebei. 'n Prachtig paar. Dolverleef, det zoog se op 't ierste aug, en ieverig ware ze bezig met eur toekomstige woeëning.

HAE sjouwde zich te pletter met al 't bouwmetaal en HET bepaalde d'n bouwstiel.

Ze hadde doeëgewoeën lak aan bouwvergunninge, schoeënheidscommissies of nog mier van die 't laeve zoor makende wette en gebaoje.

Nae, det laote ze wieselik euver aan de minse. Dao trek 'nne maelder zich gen ju van aan. Zoeë auk dit paekzwarte paerke, det mich schijnbaar good genug had bevonde um eur buurvrouw te meuge zien. Maar ja, eigenlijk had ik um toch auk geholpe, d'n afgelaupe winter door te komme. Zien dagelikse portie verkruûmelde mik die ik met vruûswaer in d'n haof struide, had hae altied zoeë verkiemeld.

As dank deponeert hae mich dan zoeë hae en dao wat dieke, wit-zwarte smurriestrepe. Maar ja, det neem ik dan maar veur leef. Veur de res heb ik auk al jaore plezeer van ziene zang. Of zien 't misschien al zien naokommeling die zien nis euverneme? Det nis, det ze same bouwde in de schouw van de bure.

In 't verjaar, as ik boete zit te geneete van de ierste werme zonnestraole, is d'r weer ein en al bedrievigheid. Dan kump hae zich, tot klamp eine maeter van mich aaf, de tekskes en dräödjes bietse veur zien nije bankstel. Want auk maeldervruikes hebbe bliekbaar gaer oppen tied wat niejs.

'n Paar waeke later hebbe ze 't weer drök, op 'n andere meneer. As de eikes gelag en oetgebreujd zien, zitte de jonge te kwaeke en wille gevoord waere. Dus is 't dan weer poeët-aan speule um genug wörm te vinde veur d'n bik. Pap en mam maelder werke zich dan zoewat oet de näöd. Dan zit hae dök met d'n bek vol wörm die in slierte oet zienen bek hange, op de rand van 't garagedaak zien leedje te zinge. Probeer um det maar ens nao te doen: met de mond vol grei oet volle bors te zinge. Enne knappe dae det vaerdig krieg. Daonao kump d'r weer ein drökke fase: de jonge liere 't vleege. Auk det haet dan weer mien belangstelling. Veural as de letste van de jonge 'n schiethoes bliek te zien, dae nogal vleegings haet. Zien elders blieve 't um veurdoon: kringskes vleege um 't nis. Asse 't ocherm intelik aandörf en nao 'n paar vleugelslaegskes velt wie ennen bakstein, balandt hae tösse de struuk in

d'n haof. Ik blief doeëdstil zitte. Nao 'n korte aodempauze probeert hae dapper umhoeëg te fladdere in d'n boum. Ik huur de alde paniekerig waarschuwe. Waorum? Wat.... Maar 't is al te laat. Inens is dao de kat van de euvembure. Ocher, maelderkiendje ex.

In d'n herfs is 't dan röstiger en hebbe ze weer mier tied veur zich zelf. Kinne ze auk krachte verzamele um strakkes de winter door te komme. As 't 's winters vruus en d'r steit ennen ieskalde wind, zitte ze neet in de schouw, maar bovenop 't gemetselde rendje daovan. As dan de rouk oet de buus kump en euvembure de rand van de schouw striek, zitte ze zich in dae rouk te werme. hiel lang halde ze det dök vol. Ik zoel ze dan zoe gaer wille waarschuwe. Eur wille verduutse det rouk zoe ongezon is. As ik maar wis, wie ik eur det aan 't verstand kos peutere. Ik kan allein maar haope det ze d'r in 't veurjaar nog zien, um dan weer met eur prachtig zinge aan 'nne nije cyclus te beginne.

D'n aafwas

In de keuke, op de paolingstein
stonde wat smaerige schottele beejein.
De telders en de tasse
woelle waere aafgewasse.
"Och," klaagde 'n mets taeghe 'n verket,
"veuls dich dich auk zoe fies en vet?!"
'n Wienglaas, op zien wang 'n traon,
woel zoe vaer nog net neet gaon
en zag 'n bietje oet de huuëgte:
"!k heb heej allein las van die druuëgte."
'n Beerglaas stond dao, stevig en stoer
nao 't volgend fleske op de loer
met 't schoem nog op de rand.
"Ik vind 't laeve bes waal kwant,
veur mich meug 't zoeë nog efkes deure."
Toen klonk d'r wat geklats met deure
en, pech veur 't beerglaas,
geiök veur de res,
twieë rappe hand deje efkes eur bes.
Unne letste vaeg met 't schóttelslet -
toen waas de keuke weer blinkend net.

En de moraal?
Zoeë geit 't toch dök:
d'n eine zien pech is veur d'n andere gelök.

D'n tied geit snel.....

D'n herfs kump weer met ziene verfkwas
en bringk zien eige kleure mei;
dieke truie komme veur d'n daag,
weggeborge 't zomergrei.

De knienkes zien al weer gebaore
die veur 't kerstmaol zien gedach,
zes waekskes meuge zeej nog speule,
dan is 't auk veur eur kerstnach.

D'n twiefel

In 't schaemele huuske, wao 't door de kleine raemkes altied 'n bietje
schemerig bleef in de kleine hoeskamer, zoot de alde vrouw in eure
praos, de nagere hand werkeloos in de slup.
Met nikszeende auge zoot ze dao, deep in gedachte verzonke. 't
Rimpelige gezich in zörgelijke, nog depere vaaie geploeid as detter
toch al door 'n langk, arbeidzaam laeve in gekerf ware.
Eur gedachte koste neet mier zo'n groeëte sprung make en bleve noow
auk weer hange rond 't zelfde onderwerp wao ze zich al ennen hielen
tied mei bezigehalde had: zoel ze 't noow waal doon of neet ?!
Met enne rök dwong ze zichzelf weer truuk nao 't noow en dóch met
ennen depe zuch:
"Met al det geprakkezeer scheet ik toch genne steek op. Dus weg met
daen twiefel. 't Mót auk naar ens genóg zien.
Ik maak d'r dan toch maar definitief 'n ind aan. 't Haet mich
langzamerhand auk lang genóg gedeurd."
En, vasbeslaote inens, kantde ze de gebreide sjaal aaf.

De alde Maasbrök

Met 'nne glimlach neemp Frederike plaats op 't benkske langs de Maas. Genetend kiek 't um zich haer. 't Zoneuvergaote landschap, 't oetzich op de Maas, de kabbelende gölfkes waovan de köpkjes wie vloeibaar zilver blinke in de zomerzon. Zienen blik volg de richting van 't water, det zich onvermeujbaar ziene waeg zuk nao de zieë. Mooder Maas, die wie 'n echte mooder eur kinder – de staeje en dörpkjes die zich links en rechts naeve eur neergevleid hebbe – wie met magische aantrekkingskrach nao zich toetrok.

En wie elke kiër as Fredrike op dit benkske zit, kump 't tot de conclusie wat is 't toch moi, os Limburgs land. 'n Werm geveul, det niks te make haet met de zon, doorstruimp zien alde liëf.

Enne langsvarenden boeët, hoeëge golve opwerpend en 'n paar aendjes, wegend op de golfslaag, trekke efkes zien aandacht. 't Kiek de zwaor volgelajen boeët nao, wie dae onder de Maasbrök doorvaert. Die Maasbrök met zien drökke verkier, euver en weer, haer en truuk.....

Inens, asof 't gister gebeurde, is dao weer die herinnering aan die vurrige brök, die oeit zo'n uters markante rol speulde in zien laeve: 't Is oktober 1944. Nederland zuch al diek 4 jaor onder de onderdrökking van de Duitse bezetters. Die uutte zich onder mier daorin, det edere Nederlander – op straffe van anders gefusilleerd te waere – zien radiotoestel had motte inleveren um neet nao de berichten van de vijand te kinne luustere. Daoveur in de plaats kos me zich taeg 'n vas maandeliks bedraag, abonnere op de Venlosche Radio Centrale, die weer ressorteerde onder de PTT.

Die radiocentrale brach via telefoonliene "ongestoord luistergenot" thoes beej de abonnees. Eine luidspraeker plus eine schakelaer brach de toenmalige 2 Nederlandse en 2 Duitse zenders thoes in de hoeskamers. Um dit altied deurende genot te kinne blieve garandere kreeg edere RC werknemer ein pasje plus 'nne stoffen ermband, beide veurzeen van PTT stempels, zoeëdet dae tiedens spertied en/of luchalarm de straot op moech um eventueel deens te doen. Zoeë auk 't jonge Frederike, det op 't kantoeër van de RC in wisseldeens werkde. Inmiddels hadde de Duitsers – oet veurzörg taegeneuver de vanoet Duitsland gelandde en oprökkende geallieerde legers – de Venlose Maasbrök veurzeen van groeëte miene. Dit um de brök, wannier nuëdig, te kinne opblaoze en zoeë de geallieerde troepe taeg te halde beej euren opmars nao de kus.

De brök, bewaak door Duitse militaire, woort “gesperrt” veur alle verkiër. Allein ’t personeel van ’t Roeie Kruuts, Spaor en PTT meugde d’r nog euverhaer.

Zo’n pasje waas dus hendig asse in Venlo woeëns en in Blierick vreejs. Of koeriersdeenste kós onderhalde tösse de in Sevenum ondergedaoke buurman van Frederike en dae zien, zich nog in Venlo schuulhaldende gezin. De vader wis det zien zeunke veur ’n operatie opgenaome waas in ’t gashoes. De innigste meugelikheid um dae vader te laote weite det de operatie good verlaupe waas, waas in dit geval Frederike met zien pasje.

Frederike had die waek middaagdeens, ’t Geit dus ’s morges vruug al op zien fietske op waeg nao Sevenum. ’t Zunke schient, de loch is helder en Frederike spits d’r zich al op d’n buurman blie te kinne make met ’t goje berich euver zien kind.

Beej de Maasbrök aangekomme, stap ’t aaf beej de Duitse schildwach um zien Ausweis te toeëne. Ondertösse zuut ’t, de brök opkiekend, det ’nne gas Duitse militaire bezig zien de miene van de brök aaf te haole. “Wat is d’r dan noow aan de hand? Is d’n oorlog aafgelaupe?!” vraog ’t aan de schildwach.

Dae antwoordt: “Nein. Aber unser Spionagedienst hat ausfindig gemacht dass nachher der Tommy kommt die Brücke und die Strassen bombardieren.”

“Zoeë, zoeë,” meint Frederike onbewaoge en trek zien PTT-pasje, “Nee, alle passe ab sofort ongeldig”, wink de schildwach aaf. Noow schrik Frederike toch waal efkes. Daen buurman, dae snak nao ein berich euver zien kind..... wat, wie noow? In ein plotselinge ingaeving zaet ’t zoe onverschillig meugelik: “Nou ja, dan..... Ge zeet, ik werk beej de Reichsrundfunk. Daoveur MOT ik euver de brök, zeen wat dao mankeert. Maar, as det neet kan... eh as strakkes de Wehrmachtsnachrichten neet doorkomme..... is ’t neet mien schöld. ’ns Kieke, wie laat is ’t noow? Kwart op ach. Ik heb mich heej gemeld – heb ik vandaag Feiertag. Tschüss!”

Noow schrik de schildwach en reageert wie verwach. Kwart op ach... en hae stond toen heej op wach.... Verantwaording....

“Eh, wach ens... ja, as det zoeë is” zaet hae. Die verantwaording van zich aafschuuvend meint-e: “Dan gank nao de Ortskommandant aan ’t Rosarium. Versuchen Sie Ihr Glück!”

Frederike, det totaal gen verstand had van techniek, waog de gok. ’t Spooit zich nao de Ortskommandant, hingk beej de dao deensdoonde schildwach ’t zelfde verhaol op en.... maag door! ’t Löp door de

aopestaonde boetedeur nao binne, regelrech de juuste kamer in en blief veur 't bureau van de Ortskommandant staon. Dae schrik bliekbaar en snauwt: "Wie komp geej heej binne!! Haet dae schildwach dao boete dan neet....."

"Jao waal," zaet Frederike met ein vrintelijk lechske, maar....

Reichsrundfunk storing... Wehrmachtsnachrichten...." enz.

D'n Ortskommandant zwieg, kiek Frederike lang doordringend aan en zaet dan taeg zien secretaresse: "Ja, dan schrief 'n Bescheinigung."

As Frederike vervolgtes met ziene volges de regels gestempelde en onderteikende nije passeerпас truuk kump beej de brök, steit dao ennen ander soldaot op wach. Terwiel 't zien pasje oet de tas pak, wimpelt dae al aaf: "Alles ongeldig!"

"Oh jao," meint 't maedje röstig. "dan kiek ens nao daen datum."

"Maar, det is jao van vandaag!" klink 't ongeluivig. Hae snap d'r bliekbaar niks van.

"Precies," zaet Frederike druuëg, zien kosbaar passeerbewies wegbergend. "Dus....."

"Jao maar," probeert de soldaot nog, "as strakkes de brök kepot is, wie kumps dich dan truuk?!"

"Zwummend," lach 't maedje onbezörg. 't Stap op de fiets en, zoëë bliek later, geit as aller-, allerletste Venlonaer euver de dan nog intacte alde Maasbrök.

As 't truuk kump vanoet zien missie in Sevenum, Frederike is haos weer beej de brök, geit 't luchalarm en zuut 't vanoet zien schuulplaats det de brök gebombardeerd wurd.

Dan kan 't allein nog verbiesterd stramele: "De brök... det wiste ze... 't waas waar.. stik.... dae schildwach zag toch det die Pruuse 't vanteveure wiste...."

As eindelijk de sirenes met langgerekden toeën 't sein "veilig" melde, schravelt Frederike zich tösse de brokstökke en de oet 't waegdek geslage gate van de zwaor beschadigde brök nao hoes.

't Gelach van ein paar speulende kinder bringk um truuk nao de werkelijkheid. Euver de kindersnuutjes haer zuut 't de brök.... die GOJE brök..... God zij dank det.....

Met 'nne glimlach steit 't op van de bank. 'n Bietje stief van 't zitte, strek zien alde knäök en wandelt langkzaam truuk nao hoes.

Dit authentieke verhaol woort belaeft en opgeschreve door Frederike Geurts-Leeder.

De aovendwandering

Ederen aovend zeen ik ze gaon,
of 't raegent of vruus, en soms schient de maon.
Terwiel HAE wat zaet en HET nao um luustert,
laupe ze dao, wie aanein gekluusterd.

HET wilt aaf en toe blieve staon,
dan duit HAE net of-e vaerder wilt gaon.
HET haet zo'n prachtige, deepzwarte haor
wie se ze zelde zuus, det is waar.

En komme ze ens eine kinnes taege
dae beej eur blief staon, duit HET niks verlaege.
Dan leet HAE, met 'n bezitters-air
d'n erm efkes hiel vas urn urn haer.

D'r zien d'r maar weinig, die zich zoe good verstaon,
dink ik dan dök, as ik ze zeen gaon.
Zoeë laupe ze dan same eur dagelijks rundje,
daen tiener - en zien leuke hundje.

De keus

Machtig gruëts is de 5-jäörige kleuter op ziene leechblauwe winterjas. Det had hae beej 't kaupe van de jas auk dudelik laote merke. Want nae, det greunsige jeske woel hae perse neet hebbe. Wie zier zien Mam auk eur bes deej um um dae greune jas aan te praote – per slot van rekening stond um dae greune jas aeve leuk, waas van net zo'n gooje kwaliteit, auk lekker werm gevoord en maar leefs € 15,- goodkauper! – nae, Hayke bleef pertinent beej zien keus. "Daen blauwe jas, Mam, astebleef jao?"

"Ja," woel Pap de knoup doorhakke en meinde taege Mam: "asse daen blauwe jas dan zoevuël moeier vindt...."

"Kan waal zien," zag Mam, "maar dao isse 't volgend jaor toch weer oetgegreujd. Dan kanse dae jas weer wegdoon en daobeej – dae greune steit um net zoe leuk, det zagse net zelf!"

"Dich dreugs auk niks taege diene zin en as det kind noow dao ziene zin op gezatte haet," meinde Pap en vervolgde taege de verkuipster terwiel hae eur resoluut d'n blauwe jas in de hand goof: "Astebleef juffrouw, wilt geej deze jas veur os inpakke?"

Huppelend en springend van bliedschap euver de geslaagde kaup leep de kleuter tösse Pap en Mam de winkel oet en mei nao hoes.

'n Waek later zuut Pap toevallig 't kind thoes veur d'n 3-deilige spiegel staon as dae zich oetgebreid met ziene nije jas aan, van alle kante, van veur tot achter, steit te bekieke. Wie leefkozend aaiend strieke de kleine hendjes euver 't jeske. Van baove nao onder en weer van baove nao onder. "Zonnen droebel," dink Pap grinnikend, " 'n voes hoeëger as 'n verke en dan al zonne oetgespraoke zin veur kleiage. Wie kump zo'n kind dao noow beej? Det wil ik waal ens weite."

In 'n plotselinge ingaeving zaet hae taege ziene intelligente naokommeling: "Zulle weej twieë same efkes ein half oor umlaupe met d'n hond? As we dan truukkomme haet Mam 't aete gaar. Doon? Hald diene jas maar geliek aan."

As Mam van de planne huurt zaet ze: "Maar neet langer as 'n half oor huur, anders verpietert mich 't aete."

Same stappe vader en zoon, diek ingepak taege de winterse keld, met 't hundje de straot op. Nao wat inleidende zinnnetjes euver 't hundje det mot luustere, de vrindjes en de schoeël, äöpent Pap onverhoeds de frontale aanval: "Ik vind dae jas van dich toch waal chic huur. Ech gaaf.... en zoe lekker werm.... moeie kleur.... maar waarom is deze jas.... ik vond daen andere jas toch auk waal moei. Dich neet?"

"Jao waal, maar...."

"Maar wat?"

"Nou.... dit is net 'nne groeëte minsejas.'

Pap diplomatiek: "Ao. Jao, det is waal zoeë natuurlik... Maar det waas daen andere jas toch auk!"

"Nae."

"Nae? Wat nae? Waorum dae dan neet?"

"Nao, daen andere jas had gen binnetes en deze waal."

De klok... maar de klepel ??

Robbie is gezond-niesgierig,
me neump det auk waal ens "liergierig",
en, al isse auk maar amper vief,
hae vraog dich dok 't haemp van 't lief.
Ens, asse fijn braaf zit te speule
met 'n alde kóffiemeule
zaette vleierend: "Maaam,"
zoeë wie allein Robbie det kan.
"Mam, wannier kriege weej
d'r det belaoftde zuske beej?"
"Jao kiek," wilt Mam urn dan verklaore,
"dien breurke is toch pas gebaore,
det is nog gen veer waeke ald
en dan zaet 't Hierke: "Halt,
kiek ens nao al die andre minse
die zich auk 'n kiendje winse.
Dao wuurt d'r noow iers ein gebrach,
die hebbe al zoe lang gewach!"
Det is taal, die auk Robbie ver stelt,
maar hae haet al gauw 'n oplossing gereid:
"Mam," zaette, "as 't Hierke dan neet wil,
waorum neempse dich dan neet DE PIL ?!"

De Koel

De vraag was: Wat wets dich van de Koel?

Dan zoel ik as Venlonaer zegge: Nou, de Koel det is de V.V.V.- arena. Maar umdet ik genne voetbalfan bin, kin ik dao neet vuuel mier euver vertelle.

Maar as we beginne te zwaegele euver 'n koel, dan zoel ik zegge: 'n koel is 'n gaat.

En dan dink ik weer truuk aan daen herfs en oorlogswinter 1944 - 45. 't Duitse leger, en zoeë auk de Luftwaffe ware op de luipe en hadde 't Venlose vlegveld hals euver kop verlaote. Umdet d'r gen kaole mier te kriege ware – de miene leverde neet mier - ginge vuuel, anders brave Venlonaere, 't holt oet de vlegveldgebouwe slope. Hadde ze toch nog wat te staoke.

Beej de aafdeiling Landwirtschaft van 't vlegveld Venlo was auk nog wat te kerdieze: nog wat moos, sproetkop en petatte.

Auk Jan en Graad woorte met 'n schörkker, schöp en reek d'r op oet gesteurd. Twieë opgreuende jonges, zörge veur d'n bik. Maar de Pater had 't zelf gezag, wegneme was in dit geval gen staele. 't Ging um aete, en dus 't laevesbehold. Dan meugse aete jatte van de Pruusse.

De jonges hadde al ennen hielen tied stevig geknuurd wie 't begos te schemere. Anderhalve zak petatte hadde ze oetgedaon. De zek gevöld en op de schörkker gelaje. 'nne Zak met greunte d'r baovenop en noow gauw nao hoes, um veur donker (spertied!) thoes te zien.

Jan leep veurop, met de schöp en de reek euver de schouwer. Graad, de volle schörkker douwend, d'r achteraan. Tju, det veel aevel neet mei zo'n zwaor geval euver dae roebelige grond te motte douwe. 'n Paar maeter ging 't efkes. Toen häökde 't raad van de schörkker zich orges achter vas en bleef staon. Met vereinde krachte woort geplaard um de zaak los te kriege. He, eindelijk lökde 't. Graad besloot det dink dan maar te trekke in plaats te douwe, maar hae kwaam wéér vas te zitte. Dan maar, zelf achteroetlaupend, optrekke. Dan zúúste tenminste wao en wie det raad löp, dóch Graad. Zoë, det ging baeter.

Jan, advies en gooje raad gaevend, leep al weer door. Zaet dan: "Zai ik 't dalik ens euver neme? Paks dich de schöp en de reek maar." Asse gen antwoord krieg (Graad haet zeker niks gehuurd) herhaold hae, al doorlaupend, zien aanbod.

Wéér gen antwoord. Hé, waarom zaet dae klotskop noow niks?! Jan dreit zich um:

"Zeg, waarom zaes dich...niks....?"

Wat is det noow?? Dao steit de vorgelaje schörkker, moorzielig allein op dae laegen akker. Graad is norges mier te zeen.

Wie kan det... wat is... wao is...

"Graad, Graad, wao bis dich?? Gaef antwoord, wao bis dich??"

Hiel gedemp klink 't: "Help, heej in die verrekde koel bin ik!"

As Graad efkes later Jan zien gezich baove de rand van de koel zuut verschiene, klink 't timide: Umdet ik aohteroet leep, had ik det einmans-gaat neet gezeen..."

De leuge

Torn ziene allerbeste vrind
is ein leef, klein hóndekind,
en wao Tom auk geit of steit
dao mak zich auk det Waltje breid.

Van alles lierde Tom um doon:
van: "Zit!" en: "Af!" en: "Bring de schoon!"
Hiel vuuel kós Wallie doon en laote,
allein mankeerde urn 't praote.

Hadse gedach! Vergaet 't maar!
"t Klink misschien 'n bietje raar,"
zaet Tom lets met 'n dreuf gezich,
"maar gister loog Wallie taege mich."

"Det kan toch neet," zaet ome Piet.
"Wedde?!" vroeg Tom, "veur eine piek?"
Ome Piet - dae dink te winne
-stump toe, want det kan toch neet kinne.

"Wallie, kom heej! Zeg zonder smoes
wie duit altied toch de poes?"
"Wau, wau!" blaf Wallie, "wauwauwau!"
"Noow huurt ge 't zelf," zaet Tommy gauw.

Ome Piet schoot in de lach,
maar betaalde - wie verwach.
En Tom dink: "Zoeë, de's nummer zes
dae ik efkes lekker heb gefles!"

De maelders

De maelders heej rón dum os hoes
beginne weer te zinge
en kómme os weer edren daag
ein serenaadje bringe.

Zeej kómme zich bedanke noow
veur al die kórsjes broeëd,
die van de winter eur bewaarde
veur einen hóngerdoeëd.

En eine, ózze vaste vrind,
zit op 't hekske van 't balkon
en kan nog haos neet wachte
op 't opgaon van de zon.

Zul det bieësje det al merke,
euerdaag haet de mins 't te drök
met al zien jage, - werke,
urn te huüre mien gelök?

Want binne aafzeenbaren tied
wuuërd ózze maelder Pap,
en daorum zingk hae noow zoe gruuëts
det 't huurt de ganse stad!

De nije moeëde

Kiepke Kitty en Hay d'n Haan
die ginge nao de stad,
umdet Kitty, wie 't zag
ein niej kleid nuuëdig had.

't Waas oetgekeke op det wit -
ein broen kleid meus 't zien,
op d'n aard zoewat wie det
van zien nichje Gien.

Maar aangekómme in de stad
schrók Kitty zich haos laam,
is det de nije moeëde dao
beej dae poelier veur 't raam ?!

De kieppe in die etalaasj
zoog Hay auk in 'nen tel
die ware oetgetrokke, jao
tot op eur kieppevel.

Hay zag: "Det vind ik gaar neet net
en 't steit auk neet gekleid,
daobeej liek 't mich ozelig
veural as 't wat weit."

Kitty de Kiep en Hay d'n Haan
lepe hard weg oet die straot
en Kitty de Kiep haet noeits mier
van 'n ander kleid gepraot.

De roeie lamp

Same met Mam ging Nelke
in Genuë nao 't Kepelke.
Terwiel Mam stilkes zit te baeje
begint Nelke zich al te vervaele.

Mam, op de kneen, baejt hiel devoot,
en Nelke bekiek zich alles good.
De zon schient door 't glaas-in-loeëd
en kleurt 't prachtig blauw en roeëd.

Maria met 't Kiendje,
en zit dao neet Sien zien vriendje?
Wae ontstook al die kerse die dao staon,
en kinne we noow nog neet gaon?

Nelke zit te schravele
en blief maar constant bazele.
Vruuëg dan: "Dao veur die roeie lamp,
wat is daomei aan de hand?"

"Ssst, det is 't ieuwig leech,
nog efkes stil zien, astebleef!"
Maar 't gedöld is op van kleuter Nelke
en hardop rup 't door 't kepelke:
"Det roeëd leech brandt noow al zoe lang,
maar as det greun wuuërd meuge we gaon, hé Mam?!"

De snelluiper

Toeëntje had van ome Piet
enne snelluiper gekrege,
Toeën ziene allerleefste wins,
det hatte noeits verzwege.

Zien elders ware neet zoeë weg
van zó'n gevaorlijk dink,
"Gank neet te hard," waarschouwde zeej,
"asse dao maar good aan dinks!"

Maar Toeëntje, einmaol op de straot,
ging 't gaar neet hard genóg
en gevaor - det waas 't letste
wao ós Toeëntje nog aan dóch.

'n Kiendje met 'n bolderker,
zien duumke in de mónd,
det leep ós Toeëntje veur de veut -
pats - dao loog Toeën op de grónd.

Op zienen taets enne flinken bluts,
'n blauw plek op de kneen,
en op zien neus, och leve jé
'n schremke klamp te zeen.

Toch deej dét bliekbaar 't meiste pien,
det waas waal good te merke,
want toen det auk nog blooje ging
schrieëfde hae wie 'n jónk verke.

Al met al veel 't toch nog mei,
zien Moder waas al bliej,
ze kiek en veult ens euveral
en zaet veur gekkerie:

"Och erme sies, wat zuusse droet,
ik krieg al dreuve zin,
neet allein dien neus verschramp
maar auk nog tweeë gater drin!"

Det waas neteurlijk auk neet good,
dus bäök dae kleine schrieëver:
"Kiek maar ens nao al det blood,
die gater had ik al ierder!"

De veugel

Wannier de noordewind aan krach en keld geit winne
zitte weeë vanzelf weer dökker binne.
Dan kinne we os fijn ammezere
met 't vogelwaereldje te observeere.

De maelder met zien prachtig glanzend winterpak
it zich aan de worm nog zat,
die trek hae zich veurzichtig oet de grond
en it zien buukske diek en rond.

't Kwikstertje met zien vaerkes zwart en wit
zuk wao nog ein spinke zit.
De grieze kieviet rent d'r tössedoor
en 't mieëske haolt nog wat insecte van de moor.

De bookvink pik oet de blome de letste zaod;
maar zelfs de flotse wete genne raod
wannieër 't soms inens geit vrere. -
Umdet we os vlegende vrindjes neet wille verlere

struie we dan wat verkruümelde mik,
dae pakke ze hörtig, met schichtiger blik.
Toch zien ze vas bliej det we ze neet vergaete,
en weeë - zulle d'r ech gen sneej minder door aete.

De veugelkes

De veugelkes rón dum os hoes
zònge eur schoeë nste leed,
hoeëg baove mich gezaete,
ik deej maar of ik sleep.

En ik dach, wie ik op det weike loog:
wie schoeë n mòt det toch zien
zoe hoeëg te kinne vlege
en nog waal zónder benzien.

Zoe schoeë n te kinne zinge
det wíed elkein dan huërt
wie moi det ik d'n daag weer vond
of det 't morge wuërt.

Dao kan genne radio taegenop,
gen plate - gen CD,
as EDER zoeë d'n daag begós
dan wáás d'r waereldvree.

De wind

Luuster ens: wat zingk de wind in de kastanjekroeëne?

Hae zingk: waas ik neet thoes in 't vreje veld woel ik dao gaer woeëne.

Luuster ens: wat zingk de wind in 't reet, dao beej 't water?

Hae zingk: wae zich neet buig, dae brik en haet dao spiet van, later.

Luuster ens: wat zingk de wind in de schemer, door de buim?

Hae zingk: slaop in, mien kind, met eine moeijen druim.

Declamatiewedstried.

Wae de jeug haet, haet de toekoms
det wet al hiél lang idderein.
Maar wae freubelt ens wat gedichjes
veur os Venlose jeug inein.

In Venlo lepe ze weer ens veurop
en richde ze 'nne declamatiewedstried op.
't Stimulere van os schoeën Venlose taal
det stond daobeej vanzelf centraal.

En wat blik: 't woort 'n doorslaond succes
'nne gas honderd kinder doon elk jaor eur bes.
Van schattig tot stoer kanse dao huüre
van hiel erg bescheide of met echte allure.

En 't moeiste van det declamatiegebeure:
't breidt zich oet wie laupende veure.
En kriege os kinder weer ech respec
veur os prachtig Venloos dialek.

Deile

Miene Pap en mien Mam die hadde keet,
waorum ze ruziede weit ik neet.
Ik hoort waal det ze ós kinder wille "deile",
de helf beej d'n ander, de helf beej d'n eine.
Noow bin ik doeëdsbang want wie geit det dan
as ik met mien helf neet mier laupe kan?!
Want op ein bein en met einen erm
luuët 't zich toch slech laeve, ocherm.
En laeve met eín aug, eín oer en 'nen halve mond
det liek mich toch auk totaal ongezond.
En deile ze mich dan as ik wakker bin – of as ik slaop?!
Ik dörf nimmer te slaope, ik weit genne raod.
Och Pap en leef Mam, maak 't toch astebleef gauw weer good
en laot mich vergaete wie zier ik in de penarie zoot.

De lempkes.

"Tommy, kom sies, de hes lang genug gespeuld
en al 't speulgood doorein geweuld.
't Is bedtièd! Op straot zien de lempkes al aan,
oprume now, pijamake aan!
"Nae" zaet Tommy, "Nae Mam, nae nae."
"Jao jao jao sies, kiek maar ens door de roete,
de lempkes op straot brande al dao boete."
"Nae nae nae" zaet Tommy now kwaod,
"die lampe staon op de stoep, neet op de straot!"

Dien kruutske

Eder huuske
dreug zien kruutske,
groeët of klein -
dök ongezeen.
Mennigeine rolt door 't laeve -
andere kroepe op de kneen.
Wae gedöldig droog
zien kruutske
tot aan 't graaf -
dae is neet schouw.
Wae 't andere veur zich leet drage
in euvermood - dae haet berouw.
Wils dich vrede
in dit laeve
of daonao -
de's um 't aeve,
draag dan trouw dien eige kruutske
zoeë wie 't dich zelf auk woort gegaeve.

Ei, ei

'n Eike oet de batterie
van kiek dreejhónderdach
det dach: "Wat is de waereld groeët,
det had ik neet verwach."

Zoeë kwaam 't van den band
via winkel nao de klant, en
nao 'n bubbelbad, flink heit,
op taofel beej 't ontbijt.

Efkes zoog 't 'n dieke snoet,
toen zoot 't weer in einen boek
en geit 't via 'n batterie
de waereld in - maar minder blie.

Ein nije lente

Schuchter greun en niej jonk laeve
de lente is weer in 't land!
Doezend golde zonnestraole
werme mien gezich, mien hand.

En alles kós zoe prachtig zien
zonder det bange, ongewisse,
of weej in de toekoms oeit
det alles zulle motte misse.

Zulle weej die greune denne
en die berke en die beuke
binne aafzeenbaren tied
misschien tevergaefs gaon zeuke?

Eine pot naat

Twieë veugelkes zitte in de daakgaöt te kieke
of weej nog gen körsjes nao boete smiete.
Ze kieke zoe hongerig en kald met eur bei,
we kregen d'r glad compassie mei
en hebbe ze ós letste stok mik maar gegaeve.
Weej kinne auk zonder det nog waal laeve.

Maar wat hadde die twieë det gauw in de smieze
det dao weer wat waas te kerdieze!
Ze zote nog maar klamp op de grond
toen kwame d'r nog mier, euveral oet 't rond.
Det woort mich ein herrie en 'n gevech!
Ik schoot in de lach, maar 't leek net ech.

D'n aafguns, de hebzuch ware neet van de lóch.
"Net as soms beej de minse" zoeë heb ik gedóch.....

Einen daag

Op schoeël vertelt de meister
euer 't gegaeve
det 'n eindaagsvleeg –
det zaet de naam –
maar einen daag kan laeve.
Rup Joke: "Maar wat vervaelend
as 't daen daag dan ouk nog raegent!"

Einen droum

Ik had ennen droum,
enne moeien droum :
de waereld kinde gaar gen kwaod
en zon en raegen hele maot,
gen rampe ware d'r, gen pien
d'r zoel veur altied vrede zien
en nemus makde zich nog drök
want eder kreeg zien part gelök.
't Greke det waas aafgeschaf.
D'r klonk weer zinge en gelach
en al wae werke woel had werk,
maar wie 'k wakker woort heb ik gemerk
ik had ennen droum,
enne moeien droum

Elfjes.

Raegen,
dröppels die
dansend en springend glinstere en glimme wie diamantjes.

Greun.
Tiere knuupkes siere de buim. Symbool van niej laeve:
lente.

Gold
kleurende blajer tösse letste vruchte. Lòch vol jagende wolke:
herfs.

Wit
snieëbedek landschap
hard bevroore grond
minse in de keld
winter.

Herfs
verkleurende blaajer
letste witte droeve
belaove straks wat goods!
Proos!

Kersmis
liedjes klinke
goldstraolende lempkes bringe
huzer in de sfeer. Auk
vrede?

Auto's
snieëbedek, met
kalde witbevraore roete
staon in de gäötgarage.
Kratse!

Prachtig
dae snieë
alles is wit
auk det gebraoke bein!
Indegieps.

Snië
veurzichtig schravel door broenwitte prats
ambulance nao 't gashoes.
Giepsaafdeiling.

D'n elze oftewaal baumkeuning

Wae riedt dao te paerd nog door nach en wind?
't Is enne vader met zien kind,
hae hildt zien zeunke stevig vas in d'n erm,
hildt beschermend um vas en hãldt um werm.

"Mien kind, wat verbergs dich zoe bang dien gezich?"
"Zuus Pap dich, daen Baumkeuning neet wellich?
Daen baumkeuning met zien sleip en kroeën?!"
"Mien Kind, de's 'n nevelvlaag gewoeën!"

"Och jungske leef, kom met mich mei!
Leuke spelletjes same doon op mien wei.
Bonte bloome bleuje aan al wat dao steit-
en mien moder druëg altied ein golde kleid."

"Och vader, mien vader, zet de oere ens aop
en huur wat daen baumkeuning mich stiekum belaoft!"
"Noow röstig, blief röstig mien leve kind,
door dorre blaajer suzelt de wind."

"Wils dich, sjiek jungske noow met mich mei?
Mien dochters danse met dich de rei
en hils dich met meujte dien uigskes nog aop-
ze dansen en zinge en wege dich in slaop."

"En vader, mien vader, zeet geej dan neet
Baumkeunings dochters dao tösse det reet?!"-
"Mien zeunke, mien kind, ik zeen det dao waal,
det zien alde wilge, die schiene zoe vaal."

"Ik hald van dich, bin op dich gesteld
en bis dich neet gewillig, gebroek ik geweld."
"Och vader, mien vader! Noow pak hae mich vas
Baumkeuning dae smaerlap, noow is Leiden in las."

De vader huvert, hae riedt gezwind,
hilt in zien erm 't kreunende kind,
bereik zienen thoes met meujte en noeëd,
't kind in zien erm - 't kind waas doeëd.

Vreeje vertaling van 't gedich "Erlkönig" van Joh. Wolfgang von Goethe.

Euver praote gespraoke.....

Mien tante, die praot en ze praot maar,
det geit zoeë de gansen daag,
de snaps neet wie 't kan, en ik dink soms
wao haolt ze 't toch allemaol vanaaf.

Ze praot euverdaag en auk 's aoves
en 's nachs nog in eure slaop,
en ik gluif, det, as zeej ens doeëd is
ze nóg doorgeit met eur gepraot.

En as we eur hebbe begrave
en ge huurt dan ein stum as van vaer,
dan schrik neet, want 't is maar mien tante,
die praotde altied al zoe gaer.

Geej auk?

D'r zien maar weinig dinger die ik ech neet lekker vind,
want van alle laevesmiddele bin ik enne goje vrind.
Of zoor of zeut, of hertelik, ik vind 't allemaol lekker,
en ik gluif, ik bin 'ne goje klant veur de slegter en d'n bekker.
Maar ein dink geit toch baovenal en ik gluif, det zal nooit sliete,
as ik zó'n Venloos maedje zeen dao kós ik rauw in biete !
(Wim)

Gekruujd

Door miene slaop haer gisternach
hoort ik hard praote en gelach.
Kwaam det soms oet de keuke?
Ik leep ens gauw nao onder
wae mak dao zo'n gedonder?
De rös waas wiet te zeuke.

De deur stond op ein reetje
ik loerde door 'n spleetje
en wis neet wat ik zoog.
Beej 't middernachtelik luuje
dao dansde al mien kruuje
en alles det bewoog.

Dao dansde Mie Rikswortel
verleef wie eine tortel
en welske met Foe Lie
en Ma Joraan
keek zich det aan
en praotde met Sa Lie.

Pim Pernel vertelt 'nne mop
waonao Lau Rier met roeëje kop
gespanne luusterde
Maar Roze Marijn
vond 't neet fijn
det ze zoe zaach fluusterde.

Wae stond dao op de aafzuugkap?
Det is An ies, dae gekke flap
te winke met ein rol.
Pa Prika dronk d'r eine
met Bas Illicum en meinde
"Kom, schink nog maar ens vol!"

Ka Niel begos te zweite
umdet Mus Caot woel weite:
"wie bliefs dich toch zoe slank?"
Toen reep ik : "Potverdomme!
Mot ik ens beej og komme?
wat is heej aan de gangk?"

Peter Selie schrok zich rot,
de's veur mich dus eine strop
zoeë doch ik al met spiët.
Ik kreeg 't kald, det waas neet leuk,
woort wakker in bed en meus op zeuk
..want ik waas mien daeke kwiet!

Gelök.

Wiel waas 'nnen echte gelözkak. Det vond idderein, haezelf incluis. Gank maar nao: ein leef vruike, de kinder al de deur oet en 'n baan wao bes leuke kante aan zote, wie onder ander 'nne sjieken auto van de zaak. Dao waas hae as vertaegewaordiger veur zien firma geregeld met onderwaeg. Vandaag zoot hae beej wieze van spraeke in Paries en de volgende waek in Stuttgart of in Stockholm.

Zoeë kreeg hae ens de opdrach zien firma te vertegewaordige op de Bremer Messe. Det deurde ein waek en gezeen d'n afstand zoel hae dus auk ein waek van thoes weg zien en in 'n hotel motte verblieve. Det vond zien vruike begriepelikkerwies neet zo'n charmant veuroet zich en stelde toen veur: 'Zal ik dan met dich mei gaon? Ik ameseer mich euverdaag waal allein, met winkels en musea kieke en zoeë en dan zien we 's aoves toch gezellig same. En daen auto löp tòch of ik d'r beej zit of des dich allein geis.' Tja, ja. D'r woort nog wat heen en weer euverlag en 't ind van 't leedje waas det Toke dan maar meiging.

Wiel had ein waek good gehandeld en verkoch en Toke had ein waek vuul gewandeld en gekoch. De stand op de Messe woort aafgebraoke en ingepak en toen kos de thoesreis gelökkig beginne.

Wie Wiel, doeëdmeg, laat in de middaag aan de Kaldekerkse grens arriveerde woort hae door 'nne vrintelik glimlachende grensbeambte begroet met: 'Pascontrole! Ah, meneer G? Ziet geej neet wat vergaete?' Wiel, euvertuug det ziene pas en autopapeere in orde zien, zaet verwonderd: 'Ik? wat vergaete? Ik zul neet weite wat!'

'Oh nae??' meint de grensbewaker grijnzend. 'Og vrouw haet namelijk dao straks opgebeld. Die steit nog in Bremen te wachte um opgehaold te waere!'

Wat Wiel toen zag dörfde ik neet te schrieve.

Geld

't Geld
't geld
det is
wat telt
en 't leefs daovan
dan einen haup....
allein - 't gelök
de's neet te kaup.

Gelök

't Gelök leet neet in groeëte dinge
zoe zeldzaam in ein minselaeve,
't luuët zich door gen machte dwinge,
oet kleinighede is 't gewaeve.

Ein bleumke aan de waegerand,
'n bij, die weer wat honing vindt,
of 's morges vruug de vogelzang,
'ne vlinder, zwaevend op de wind.

Let ens op 't schiensel van de maon
in ein zaachte, held're zomernach.
Neem 'n good book, as 't werk gedaon
en d'r gen plich mier op óg wach.

Heb auk veur andere ens wat tied
of 'n good woord, 'ne leve lach,
want mennigein haet later spiet
det hae daomei te lang gewach.

Gelök (2)

'n Moder die ein leedje zingk
veur 't zaach in slaop te wege kind.

'n Kiendje brabbelend 'n hiël verhaol,
'n poeske griepend nao ein zonnestraol.

'nen Tiener fluitend op de fiets,
'n hundje det 'n kukske haet gebiets

Zoelang de veugel blieve zinge,
blome kleure blieve bringe.

In de zomerloch zich geure minge,
leet gelök auk in kleine dinge.

Goje raod

Klaag beej andere neet dien leid of spiet,
al hebste nóg zo'n goje vrinde.
Helpe kan dich allein d'n tied
dien eige rös weer truuk te vinde.

Wat dich vandaag deep treurig mak
kan morge al vuuël anders zien.
Leeste auk slaopeloos in de nach
d'n daag bringk auk weer zonneshien.

Greuje

Wortelestamp en zèlfs de spruutjes
álles aet ik gaonde op
anders blief ik alzelaeve
zonne kleine kroekestop

Maar groeët en grutter wil ik waere,
net zo groeët as miene Pap
dae greujt nog altied vaerder
dae wuuërd det greuje gaar neet zat.

Pap zoot ens véúr mich
en toen heb ik 't gespot:
Pap zien vel greujt now al
dóór de haor op ziene kop.

Hé jao

Ik lierde dich kinne, al jaore haer
en nog heb ik dich altied aeve gaer;
dich guuefs aan d'n alledaagse sleur
zoeë hiel iets anders, 'n tikske veur.

Ik heb dich zoe gaer, dien exotisch tintje
makde veur ieëwig mich tot dien vrindje,
en van de ditjes en detjes die dich umringe
dao kós ik waal 'n leedje van zinge.

Kumps dich allein maar al in mien gedachte
dan klopp mien hertje van bliej verwachte,
och waas ik maar riek, dink ik en mot slikke
dan kós ik ens dökke Chinees aete gaon bikke!

Hendjes thoes

Anetje bäök,
wilt neet nao schoeël,
Anet is bang veur Miek,
det kniep en krats en stamp Anet
zoeë wie d'r nemus kiek.

Mam truuës Anet:
"Ik bring dich waal
en zal op schoeël ens praote,
det die kleine krint maar ens
zien hendjes thoes mot laote!"

Anetje stil,
half euvetuug,
dink deep dao-euver nao,
bäök dan: "Och Mam, det bringk die hand
tóch vas weer mei, ao jao !"

Herfsstumming.

D'n herfs verdeilt de letste vruchte
die ós de zomer haet geschónke,
en kleurt de blaajer bont en bonter
tot blaad veur blaad nao d'aerd is gezonke.

't Zunke wuurt noow langzaam traoger,
de veugel neme aafscheid van os land.
Rauw blaos de wind weer um de huzer
wao binne de C.V. weer brandt.

Elk aafscheid is 'n bietje dreuvig,-
en 't aafscheid van de zomer velt mich zwaor;
wat is 't einen troeës, te weite:
d'r kump wéér enne zomer, volgend jaor!

Hennie d'n HES-kabouter.

D'r waas ens 'n hiel leuk kabuiterke, Hennie waas ziene naam.

Dae woeënde, same met alle andere kabuiterkes, midde in 't groeëte sprookjesbos. En umdette zoe hendig waas, kosse ederein en euveral helpe wao 't nuëdig waas.

Had de kabouterkok 't drök dan holp kabouter Hennie met 't kaoke van de paddestoolsoep, de wortelestamp of d'n braomelepudding. Maar had de kaboutertimmerman 't drök umdet d'r weer ens 'n niej bedje of 'n schommelbenkske beej meus komme, dan holpe dao mei met 't zage en 't schore van de plenk. En as de kabouterschoonmaeker weer ens zoevuuel kepodde stevelkes dao had staon dette 't neet mier beej kos sloefe, dan holp kabouter Hennie dao weer mei met 't snieje van de hakke of 't plekke van de zaole. Zoeëdoonde hatte beej 't Kaboutervolk d'n beejnaam Hendige Hennie gekrege.

Daobeej hatte altied gooj zin en neúriede of fluitde meital ein of ander zelfbedach melodieke veur zich haer. Neteurlijk zoge ze um euveral gaer komme in hiel 't Kabouterland, want Hendige Hennie leek toch waal zo'n volmak emus, dae waas gewoeën neet te verbaetere. Dachte ze.....

Totdette enne kier ging helpe beej de kabouterkleiermaeker. Want wat bleek toen? Van alle zevetieën keelkes die hae inein geneid had, hatte euveral de mouwe verwisseld. En zoeë kwame ze derachter: Hendige Hennie kos gen rechts van links onderscheie.

Det waas mich 'n consternatie!

En Hendige Hennie waas zoeë van streek dette totaal vergoot te fluite. Gans van de wap waasse, ocherm.

Maar noow woel ederein op zien beurt Hendige Hennie helpe.

Asse maar wiste wie! Dao meus toch 'n oplossing veur te vinde zien.

Wie de kabouters 's aoves, net wie ederen daag nao 't gezamelijke kabouter-aovendaete nog wat beejein zote te praote, bleek det ederein d'r al de gansen daag in gedachte mei bezig waas gewaes. Inens begoste ze allemaol doorein te praote, zoeëdesse eigenlijk niks mier kós verstaon.

Toen stond de bibliotheek-kabouter op, klapde in de hand en vroeg um stilte. Naodet auk de letste merkde wat d'r aan de hand waas en dus de mond heel, sprook hae: "Metgezel kabouters, ik heb 'n veurstel! Laote we allemaol ens

röstig naodinke wie we dit probleem 't beste kinne oplosse. Dan komme we morges um dezen tied weer beejein en kinne we bekieke

wie we Hennie 't beste kinne helpe. Wae 't daomei ens is guuef det noow door handopstaeke te kinne."

Efkes hong d'r 'n verbaasde stilte, maar toen vloge alle hendjes de loch in.

"Veurstel met algemeine stumme goodgekeurd," bromde de bibliotheek-kabouter tevreje. "Tot morge dan, allemaol. Zelfde tied, zelfde plaats dus, herinnerde hae nog ens.

Daen aovend waas t ongewoeën stil in 't kabouterland, wao-oet ze op kos make wiewuuel d'r gezamenlijk gedach kin waere.

2

's Anderendaags ' s morges, naodet ederein zien volkaore bottremke en zienen baeker hazemelk ophad, hoorse euveral de notitieblaedjes ritsele en in groepkes ginge de kabouters op waeg nao de aafgespraoke plaats: 't pleintje beej d'n hazelnotestroek.

Dao leverde ze de blaedjes in beej de bibliotheekkabouter, dae alle veurstelle hardop veurloos.

Oeteindelijk bleek 't idee van de schilderkabouter 't beste: "Um kabouter Hennie te helpe dette zich noeits mier kin vergisse verve we zien Rechterstevélke Roeéd en zien Linkerstevélke Lila."

Doeëdsimpel. 't Idee woort met applaus beloeënd en Hennie haalde opgeluch aom. Ederein ging weer blie aan zien werk en Hennie spooide zich met zien stevélkes nao de schilderswerkplaats.

Dao schreef de schilderkabouter iers 'n groeëte R onder 't rechter stevélke en zag: "Noow witse vanzelf det det ander 't linker stevélke is. Heej hesse de verf en enne kwas en 't verve maagse zelf doen. Ik kan neet heej blieve want ik heb nog 'n aafspraak met d'n tuinkabouter euver 't opverve van de tuinsteulkes."

Kabouter Hennie vond verve bes 'n leuk kerweike en zoeé ginge maar gauw aan de slaag.

Naodet hae 't rechter stevélke moeéi roeéd had geschilderd, deje wat blauwe en witte verf beej 't roeéd. Hae reurde alles ens flink doorein tot 't moeéi lila woort en verfde daomei 't ander stevélke. Noow zulle zich daomei dus noeéits mier kinne vergisse, doch Hennie.

's Aoves, nao 't gezamenlijk aete, zag de kabouterkok: "Noow kan Hennie morge baodschappe doen veur mich, ik zal um persies vertelle wie hae mot laupe. Iers nao 't hazehol veur de melk en dan nao de mierestad veur de eier. Dan kin ik morgenaovend pannekukskes

bakke."

"Hoi, hoi," reep ederein, want de pannekukskes van de kok lösde ze allemaol aeve gaer.

's Anderendaags 's morges ging kabouter Hennie in alle vruugte al op paad um maar jao op tied truuk te zien. 't Graas waas nog naat van den dauw en de veugelkes begoste net te fluite, toen hae de baodschappe al had gedaon.

Met de hazemelk en de miere-eier in ziene rökzak, makde hae zich op d'n truukwaeg.

Dao waasse al beej dae groeëten eik wao hae rechsaaft meus.

Maar wat waas auk al weer rechts? Och ja, 't roeëje stevelke netuurlijk.

Hennie keek nao zien vutjes, en wis neet wieé 't had. Twieë zwarte stevelkes waas alles wat hae zoog.

"Wie waas det noow meugelijk???" vroeg hae zich aaf.

Hae begos te razele van de schrik en meus d'r zich ens efkes beej gaon zitte.

Achterum kiékend zoog-e heej en dao nog 'n inkel verfplekske in 't nate graas en inens drong 't tot um door: de schilderkabouter had in de haos de verkierde verf gepak en de waterverf die hae Hennie gegaeve had, waas d'r in 't nate graas allemaol afgewasse. Ao, ao, wat erg!

3

Dieke traone lepe euver zien snuutje, want wie meusse noow dewaeg nao hoes truukvinde?? En hae waas al zoe meug!

Hae snoekde van engs en verdreet, tot hae van euververmeujdheid in slaop veel. Hiel lang sleep hae door, en wie hae nao ore intelijk wakker woort van den ozel, waas 't al zakkeduuster. Maar gelokkig veur um, scheen de maon aaf en toe tösse de wolke door en kosse zoeédoonde toch nog wat zeen.

Efkes vroeg hae zich aaf: "Wie kom ik heej noow in 's hemelsnaam terech? Toen veel 't um allemaol weer in en waasse toch waal 'n bietje bang zoeë allein in det groeëte bos.

En wat zuul de kabouterkok ongeros zien det hae nog neet thoes waas. Hae zoog waal in dette wat meus doon, maar wat?! Mét dette zien neus woel snoeve kreeg-e 'n idee. Hae zweide met ziene witte zakdook nao de maon en reep:

"Hallo maon, hallo, kiek ens nao mich, hallo!"

Maar de maon waas zoe drök bezig met de maonestraole op te poetse dette niks hoort of zoog. Euvermorge zoel 't immers weer volle maon zien en dan meus hae toch weer good helder kinne schiene. Toch bleef

os kabouterke nog ennen hielen tied zweie en rope. Maar och, 't holp allemaol niks, hae kreeg d'r allein maar pien in de kael van. Doeëdstil waas 't in 't bos wie hae zichzelf neet mier hoort rope. Net wie hae de mood op woel gaeve, veel um wat in. Asse noow zien zakspegelke maar beej zich had.... Hé jao, gelokkig, dao hatte 't al. Dette dao neet iérder aan had gedach!

Gauw vong hae eine maonestraol op en ketsde dae truuk nao de maon. Dae meus efkes met de auge knippere daovan. Hae keek ens wao det vandaan kwaam en zoog toen dreej korte - dreej lange - en weer dreej korte leechflitse. De maon — dae det al dokker gezeen had as schepe op zieë det deje - waas inens vol aandacht. Want 3 kort - 3 lang - 3 kort beteikent toch S-O-S, wat 't zelfde is as : Help mich, red mich.

Wie hae nog ens good keek en kabouter Hennie dao zoog staon met zien spiegelke, woelle iérs kwaod waere en zag : "Jong, met S-O-S- seine mak me genne flauwekol, det maagse allein maar gebroeke asse éch in noeëd zits."

"Jao maar," zag Hennie wanhaopig en vertelde zien hiele verhaol van wie-e verdwaald waas de waeg nao hoes nimmer truuk kos vinde.

"Det is wat anders," zag de maon, "wae éch in de penarie zit dae wil ik gaer helpe." Hae steurde einen extra dieke maonestraol nao de plek wao Hennie stond en zag: "Klauter dao maar op nao baove, det ik mich dich ens good kan bekieke en dan vertelse mich maar ens waose det seine van gelierd hes."

Det leet kabouter Hennie zich gen twieë kier zegge. Zoe gauw asse kos klauterde hae nao baove. Dao aangekomme zag de maon: "En noow vertel op: wae haet dich det seine gelierd?"

"Gelaeze in 't boek van de zieëkabouter," zag Hennie.

"Zoeë, zoeë," bromde de maon, maar dach beej zichzelf: "Bes 'n pienter menke, en steurde ein straol regelrech nao onder, midde in 't kabouterdorp.

Dao leet Hennie zich op nao onder roetse en reep zoe hard: "Danke maon, bedank, bedank!" det alle kabouters nao boete kwame gerend. Zelfs de kabouterkeuning kwaam ens kieke wat al die consternatie te beteikene had. Naodet Hennie 't hiele verhaol van zien verdwale en zien redding verteld had, zag de keuning: "Ik vind det kabouter Hennie neet allein hendig is, maar auk nog slum. Daorum meug hae zich in 't vervolg Hes- Hennie neume, det beteikent dus: H (endig) e(n) s(lum)." En zoeë ging Hendige Hennie dus vaerder hiel gruuëts as Hes-Hennie door 't laeve.

Maar de kabouter-kleiermaeker zörgde waal det Hes-Hennie in 't

vervolg in eder jeske eine roeie rechtermouw en eine lila linkermouw kreeg.....

Deil 2

't Waas op eine moeie, werme zomerdaag, det de Hes-kabouter besloot um ens te gaon kieke of de malmere al begoste te riepe. 't Waas 'n hiel ind laupe, maar umdette zien ander werk allemaol aaf had, vond hae det neet erg. En zoeë, de letste nieje kabouterkes-hit fluitend, schoot 't lekker op. Maar, aangekomme beej de malmereplek, zoog hae waal dette nog minses viertieën daag meus wachte met plökke. Ze ware nog half greun en hae wis: dan itse d'r dich boekpien aan. Veur de zekerheid woelle ze toch ens preuve, maar wie-e d'r zich ein in de mond stook, speejde hae ze gauw weer oet. Bah, kretszoor ware ze nog.

Dan ginge maar wat anders doon vandaag.

Hae leep nog 'n indje vaerder, nao de aope plek in 't bos wao de elfjes altied ginge danse.

He, wat jaomer noow, dao waas nemus te zeen. Zeker te werm um te danse, dach 'e nog. Wat dan te doon met zonne ganse vrejen daag, vroeg 'e zich aaf. Och, hae kos nog waal 'n stök vaerder laupe, dao waasse nog noeits gewaes. En asse maar altied rechdoor leep, dan kosse auk neet mier verdwale, want dan waas 't auk altied weer rechdoor truuk.

Zoeë gedach, zoeë gedaon.

Inens hoorte stumme en gepraot.

"Raap dich d'n aafval maar fes beejein", hoort 'e zegge, "dan goeije we det thoes waal in d'n dreksbak, want det meugse heej neet laote sîngere; en dan klok ik ondertösse de daeke oet."

Hes-Hennie loerde tösse de graassprietjes door en wat zoog hae dao dan?! 'n Paar minse met fietse, die hiel bedrievig bezig ware. Enne echte groeëte minseman en 'n minsevrouw. Det waas nog 'ns wat, die hatte nog noeits heej in 't bos gezeen. Kiek, noow ginge ze zich auk nog staon te kösse.

Dao woel Hes-Hennie neet beej staon te spiense, det vond hae neet netjes. Hae ging zich die fietse maar ens beklotse, wat ware die groeët! Inens zoog hae dae man op de fietse aaf komme gelaupe.

Ao jei, waat noow?!

Hes-Hennie klauterde maar gauw in de fietsetas um zich te verberge. Hae zoot d'r nog maar net good en waal in, dao woort d'r 'n daeke

baovenop um in die tas gefroemeld en de fiets ging riejē.
Hae hoort nog wie de man zag: "As we noow mazzel hebbe zien we
nog net veur 't spitsoor thoes, laote we maar wat aantrappe."

Hes-Hennie kreeg 't wie langer wie benauwder met die dieke daeke
baovenop zich. Hae begos zich nao baove te schravele, totdette intelijk
langs de ziekant van de fietsetassedeksel nao boete kos loere. Maar
watte toen zoog! Det hatte zich in ziene moeisten droum neet veur
kinne stelle.

Zo'n groeëte huuzer, zoevuuel minse, en waat 'n verkier!
En hae begreep; dit waas 'n echte groeëte minsestad, wao hae noow in
verzeild waas.

Machtig interessant toch?!

Die auto's, de brommers en de fietsers die naeve um haer zoesde, hae
kwaam, nao d'n ierste schrik neet oetgekeke. Prachtig vond hae 't.
Schitterend. En wat ging det hard met zonne fiets! Det waas nog ens
wat anders as altied laupe.

Inens - watte toen te zeen kreeg det ging hielemaol baove zien
verstand.

Midde op 'n hiel drök kruutspunt stond eine man in ein prachtig pak.
Dae bloos op 'n fluitje, stook ein hand umhoeeg - en opslaag heel al 't
verkier stil. Alle auto's, brommers, fietsers, alle wandelaers en zelfs de
hund stonde stil. En allemaol stonde ze wie betoverd te kieke nao dae
Groeëte Tovenauer. De fietsers belde neet, de hund blafde neet en de
Groeëte Tovenauer stond dao maar doedstil te staon. Inens leet-e die
umhoeeg gestaoke hand zakke, makde d'r 'n soort waegwiezer van - en
roets, kwaam 't hieële verkier weer in bewaeging.

Gaer had Hes-Hennie nog wat langer gekeke nao dae Groeëte
Tovenauer, want hae waas d'r vas van euvertuug det det de machtigste
man waas oet de hiele stad. Maar de fiets wao zien fietsetas aanhong
kwaam auk weer in bewaeging en ging met de verkiersstroom vaerder.

Wie hae ore later wakker woord waas 't zakkeduuster um um haer. Iers
wisse gaar neet mier wao hae waas, maar dan veel 't um allemaol weer
in. Zien maag begos 'n bietje te rammele, en dors hatte auk. Maar o je,
wie kwame heej noow aan aete en drinke?! Dan maar ens op
onderzoek oetgaon, dach hae.

Det waas ierder gezag as gedaon, want hae waas 'n behuurlijk ind nao
onder gezak, tösse die ploeiē van die daeke.

Maar, flink wie hae waas, schravelde hae net zoe lang tot hae zich met

zien hendjes vas kos griep e aan d'n baovekant van de tas. Toen trokke zich zoe wiede op, dette net euer d'n baoveste rand van de tas kos loere, maar drek drop veel hae van schrik weer truuk nao onder.

In 'n paar gleuende auge hatte gekeke, rech taegeneuer um.

Hae razelde van kop tot tieën van de alterasie en dörfde nog haos gennen aom mier te haole. Waat noow gezonge?!

Ao, ao, en hae had zonnen dors!

Inens kreeg hae hielemaol de schrik van zien laeve: met die gleuende auge vlak baove zich kreege auk nog einen doef in de rök.

"Miauw," zag de poes - want die waas 't - "wat bis dich dan veur 'n raar klein dingk?!"

Door ziene schrik snauwde Hes-Hennie harder asse bedoelde: "Ik bin toch zeker gen raar dingk, ik bin Hennie, d'n Hes-kabouter."

De poes meus zich good halde um neet te lache euer zo'n felle reactie en zag vrintelijk: "En ik bin Polke, de poes. En zulle we dan maar vrintjes waere?"

Det vond Hes-Hennie allang fijn, want 'n vrintje kosse noow waal bes gebroeke.

"Ik heb toch zonnen dors," klaagde hae, "en honger heb ik auk".

"Det kan verholpe waere," zag Polke. "As Eddie d'n egel nog neet heej gewaes is, steit mien telderke melk nog waal heej in de scheur. Eddie kump zich dao dök wat van bietse, maar det vind ik neet erg."

Glokkig stond de melk d'r nog, en met 'n nao binne geweid blaedje as laepelke kos Hes-Hennie dao zienen dors stille.

He, deej det efkes good.

Hae meus d'r gewoeën van boere.

"Sorry," zagge verlaege.

"Goed zo," zag Polke. "Die minse heej in dit hoes zegge daobeej altied:

"Gaef daen boer enne stoel!" en dao stonde ze toen same euer te lache.

Noow motte we nog wat aan dienen honger zeen te doon," meinde Polke.

"Zal ik dich 'n lekker mals muuske gaon vange? Of hesse miér zin in 'n veugelke?"

Allein 't idee al brach Hes-Hennie haos aan 't kaöke.

't IND ?????

Deil 3

't Zomerfees.

De kabouterkeuning had 't zelf gezag: d'n 21e juni zal 't groeët fees zien in Kabouterland. Want daen daag begint jao de zomer. En waas d'r ein baetere raeje te bedinke um fees te viere? Nae toch zeker, dao meuste alle kabuiterkes eure Keuning geliek in gaeve.

Hes-Hennie had met wat hölp van andere kabouters 'nne gas kräömpkes opgebouwd. Dao kós dan strakkes eder kabuiterke de bönkes die-e kreeg, inwissele veur de lekkerste dinge die de kabouterkok gemak had. En det waas nogal wat!

Framboeëze-ies, notecake, braomeleflaai en neet te vergaete honingwien veur de aldere en vruchtelimonade veur de jongere kabuiterkes.

Wie de groeëten daag van 't fees aangebraoke waas, bleek det Hes-Hennie weer ens extra zien bes had gedaon. D'r waas ein wip, 'n vaar en 'n roetsbaan gebouwd. Umdet dao aevel neet alle kabuiterkes tegeliek op kóste, woorte d'r auk nog spelkes gedaon.

Det waas hielemaol gaaf. Want met naoluiperke en bergemuuske kóste d'r zoevuuel meidoon as ze woelle. Det waas 'n gelach en geschrieëf en gejoel! Det klónk tot in de hoëgste boumtoepe. Dao zote de inkketskes en de veugelkes zich nog aan te vergape en mei te genete. De kabouters Okkie, Tokkie en Zokkie ware aan 't reipe en Happie en Rappie ginge ein poetje hinkele.

Peppie en Meppie deje buimke verwissele, terwiel Poekie, Noekie, Boekie en Woepie ginge stuitere. "Met span!" reep Poekie. Maar det woelle die andere neet. "Nae," repe ze in koeër, "want dich hes de grutste hand, dan kans dich waal altied winne."

Poekie sputterde nog efkes wat taege, maar vond 't toen toch good.

"vooruit dan maar," zag-e, "ierlik is ierlik en ierlik is braaf."

Örges wiejer waas d'r door de letste raegenbuuj wat zand weggespeuld. Zoeëdoonde waas d'r ein moei kölspoetje ontstaan. Dao zote d'r nog twieë te kölse.

Kort gezag, idderein waas bezig en allemaol hadde ze plezeer. 't Fees ging door tot aan d'n duuster. En det waas laat! Want 's zomers is 't waal toet 10 oor 's aoves leech. Dan kwame de glimwörmkes in optoch nog 'n hallef oor de zaak feestelik verleechte, maar toern vond de Kabouterkeuning 't auk laat genug.

Hae klapde in de hand en zag: "Kaboutervolk, noow is 't laat genug. Euver 10 minutie is 't sloete. As idderein noow zien glaeske laegdrink en zien kukskes op it, kint ge dan same nog alles oprume. Daonao is 't

laat genog um nao bed te gaon en te gaon slaope. Welteruste allemaol!" 'n Daverend applaus en geroop van "bedank, bedank" waas 't antwoord.

Onder 't oprume waas idderein 't d'r euver ens, det 't 'n prachtig gaaf en leuk fees waas gewaes.

'n Half oor later aevel loog idderein meug en voldaan in bed en waas 't weer muuskesstil in Kabouterland. Allein Poekie loog al te druime en leet idderein nog efkes schrikke wie hae hardop reep: "met span!"

Herinneringe

De buurt, wao ik bin opgegegreujd
die zal ik nooit vergaete,
ik heb dao al met al beejein
hiel wat jaore gezaete.

Met de jonges speulde ik zoe gaer
op zölder met d'n trein,
ens vonde we dao 'ne pot met verf,
wat ware we toen fijn!

Aan de paere zote we oppen tied
Beej Houwe in de gats,
maar oewieë, wie Pap d'r achter kwaam,
wat kreeg ik ze geklats!

Op schoeël waas ik beslis neet ech
't braafste oet de klas,
ens zoot ik weer te schravele -
toen bond de non mich vas.

Och jao, det zien d'r maar 'n paar
van doezend andre dinge,
die zien veur altied vasgegrif
in mien herinneringe.

Hier, heb Geej efkes tied ?

't Nieje jaor is klamp gebaore
dan kom ik Og al weer wat vraoge.
Gaef Hier, zoeë heb ik Og gevraog
det ónder Oggen hemelbaog
de raegen nog ens oet maag scheie
en zon schient euver os contreie.

Laot zon auk in de herte schiene
det terreur, haat en nied verdwiene.
Help de zwake, sterk te zien
en gaef de kranke minder pien.
Laot toch gen kinder honger lieje,
'n ald probleem van alle tieje.

Dan bleef nóg wat te winse, Hier,
want nemus wet 't heej nog mier.
Schink vrede aan de waereldbol,
dae sleit toch bijna al op hol.

En, 't waas auk bes waal hendig
woort de minsheid ens verstendig.
Veur os milieu is 't vief veur twelf -
kiek toch ens gauw, en oordeil zélf...

Hommel

Ein dieke hommel
zoot op ein schommel
en wie de schommel schommelde
hoort de hommel det 't hommelde.

Hondsdolheid

Jan Janse waas gebete
door eine wilden hond.
Dae had urn fies gegrepe
door de boks haer in zien

Jan leep gauw nao d'n dokter
want hae woel nog neet doeëd.
D'n ings kneep urn de kael haos dich,
zien bein woge wie loeëd.

Toen d'n dokter Jan had onderzóch
trok hae 'n bezörg gezien
en zag: "Ik zal 't dich maar zegge
al velt 't mich neet lich.

Daen hond dae dich gebete haet
dae waas hiel zeker krank,
en wat det veur dich beteikent
wit idderein in Nederland."

Jan Janse zit dao stom terneer,
zaet dan: "Och dokter leef,
meug ik dan potloeëd en pepeer,
dan schrief ik gauw ennen breef."

Wao-op d'n dokter: "Jao maar vent,
wat haolse noow in diene kop,
dich hoofs toch nog gen testament!
Dit serum kikkert dich weer op!

En euver ein paar waeke
bis dich dae gansen beet vergaete!"
Toen meus Jan Janse lache
en reep : "Dokter, wat dach ge?!

Ik heb 'n hiel wat baeter plan,
dao staot ge van te kieke.
'k Maak inkel maar 'n lieske van
de luuj die IK noow gaon biete!!

les

De viever zit al toe met ies
want 't vroor vannach.
Graadje kiek daonao en wies:
"Hadse det verwach?"

En stiekum in zichzelf dink hae:
"Ik weit waal det det neet meug,
maar ik wil toch ens perbere
of det ies mich noow al dreug."

En Graadje löp iers - sliddert dan
euer 't ies hiel flink,
krieg kiepevel haos van plezeer,
al is 't toch waal link.

Inens - 't ies det kraak en krak
en ier Graadje 't good wit
geit-e door 't ies en zink -
en veult zich gaar neet mier zoe flink.

"Help, help! Ik zal verzinke
heej in det kalde water!
Help!! Ik wil neet verdrinke,
'k zal altied luustere, later!"
Eine wandelaer dae net passeert,
huurt wie os Graadje lammenteert
en vis um oet 't water.

Soppend en drupend steit Graad dao
te razele, ocherm.
Maar wie Graad thoeskwaam,
wat deej Pap?!
Dae klopde Graad weer werm.
Graad kós haos neet mier zitte,
want Pap had 't um gegaeve!!
Maar - det ies auk braeke kan
wit Graad veur hiel zien laeve!

Ik kan dich neet misse

Ik kan dich neet misse, gennen inkelen daag.
Al leet dien aanwezigheid mich soms op de maag,
dien afwezigheid veul ik nog mier,
al probeer ik det waal ens enne kier.

Dich verschiens beej mich in edere vorm,
en stuurs dich aan gen inkele norm.
En ik maar stiekum haope
desse mich noeëts in de steek zals laote.

Ik kan dich neet misse geluif mich det.
Al waaste soms maelig of vettig wie spek,
ik deej toch veur dich al mennige stap,
mienen deerbare, goldige, lekkere petat!

Ings

'n Moes? 'n Moes?!
'n Moes in os hoes!

Wie kump die heej binne?!
Ik mot gauw wat verzinne
want ik bin bang.
Zoot die moes dao al lang?

Ik zet de boetedeur aop -
de moes rent nao de straot
pal achter mich langs ...
Maar wae waas noow 't bangs??

Interpretasie

Dök, as ik naeve 't poskentoeër fiets, mot ik weer dinke aan ein gebeurtenis die ein oma mich vertelde:

Oma waas met eur getrouwde dochter de stad in gewas. 't Kleinkind, gezellig in 't wandelwagentje meugde auk mei. Wie ze zoeë op 't ind van de middag op eur gemak naeve 't poskentoeër nao hoes wandelde, zaet det kleintje inens dudelik: "Alles op."

Umdet 't kindje nog maar pas begós te praote, reagere mam en oma enthousiast. D'r woort wat euvel gelachen en d'r vele nog wat opmerkinge in de geis van: "dan vertel det maar neet taege pap, det weej d'r vanmiddag alles doorgedreid hebbe."

Thoes gekomen, kreeg pap natuurlijk toch drek te hure dette zo'n knap döchterke haet, wat die situatie zoe good wit in te schatte.

En det waas det.

Waeke later aevel, herhaalde zich det gebeure. Wie ze zoeë gedreeje naeve 't poskentoeër wandelen, zate det kindje weer: "Alles op."

Wao-op oma met ennen depe zucht: "Jao, jao, deze kier hesse volkomme geliek."

Maar 't woort 'n bietje griezelig wie det d'n derde kier wéér gebeurde. Noow woel mam toch waal ens weite wat en hoe. Wie kump zo'n kind daobeej?!

Dus: "Vertel 't mam maar ens, mien deerke. Wao is alles op?"

Wao-op ein hiel klein wiesvingerke umhoeëg wies nao 't Heilig Hartbeeld: "Dao."

Dan pas drink 't tot de dames door det oma persies dezelfde houding aanneemp as 't kukskestrummelke laeg is en ze zaet: "Alles op."

Jao, as.....

As ik 't veur 't zegge had, dan zoel d'r vuuel verandere,
neet inkel maar veur mich allein maar auk veur hiel vuuël andere.

Ik verfde alle katte wit, dan ware d'r gen zwarte,
die bringe toch maar ongelök - veur minse die drop wachte.

En spruutjes, die ik gaar neet lös die leet ik neet mier greuje,
sjoklaat en ieskes leet ik dan aan boum en stroek zoeë bleuje.

't Geldverkier schafde ik aaf, de's 'n hiele zorg dan minder,
neet allein veur groeëte luuj maar auk nog veur de kinder.

Weg bordjes met "Verbaoje" drop, die hebbe mich nooit aangestaon!
en raegene, det woort in 't vervolg allein maar 's nachs gedaon.

Dan zat ik alle examinatore beejein in ein raket,
dan kós weer intelik ederein bliej en gerös nao bed.

Veur pudding ote we in 't vervolg allein nog van dae kalde,
maar de havermoutepap die koste ze dan halde.

En nemus waas d'r mier bedreuf, ge wet wie det soms is, -
maar umdet ik niks te zegge heb, blief alles wie 't is.

Jao toch ?!

We kriege allemaol waal ens
os eige kruuts te drage,
want hilds dich good dien oere aop
dan huurste dök wat klage.

Terech of neet - wae zal 't zegge,
de hebs d'r dich beej neer te legge:
dien kruuts is toch 't allerzwaorste,
lich is det kruuts van diene naoste.

Maar goeide we al die kruitkes ens
op eine groeëten haup
en meugde we dan ein keus gaon doon,
ik gluif dao ging niks fout.

Want dink geej neet auk
det 't zoeë is
det ederein dan toch maar weer
zien eige kruuts d'r oet vis ?!

Jonge leefde

Ze zote same, hand in hand,
aan 't strandbad in 't zand.
Mieke, blond, hiel leef en knap
en Jan, 'n echte waterrat.

Inens zaet Jan : "Ik vind dich leef,
blief altied beej mich, astebleef!"
En Mieke lach: "Jao, det is fijn,
dan bin ik auk neet mier allein."

Met 'n kusje woort det toen bezegeld,
en zoeë waas det al gauw geregeld.
Ze bleve same, gans d'n daag
en ammezeerde zich hiel gaaf.

Maar wie 't op vief oor aan ging
toen reep 'n stum : "Kom leveling,
weej gaon weer same fijn nao hoes.
Heej Mieke, heb ik dienen bloes."

Want Mieke - det is boete kief -
waas pas dreej jaor, en Jantje vief.

Jongk laeve

Veur ein aendepaar aan 't Rienke
bin ik al maonde eur vriendje.

All' daag kreeg ik visite
van 'n aendjesechpaar, zo'n kwieke.

Gister kwaam inens moder allein
gruuëts met eur kroee's, petieterig klein
allemaol
achterein
op
'n
rieke.

Kaal

Opa, waarom heb geej
gen haor op ogge kop
maar waal in 't gezich?
Det is beej mich juus andersum
heej, kiek maar nao mich!

Peinzend striek opa zich
met ein hand euver ziene kop
zucht dan: "Jao kind det is
veur mich waal 'nne strop,
maar det leet neet aan mich.

Det is d'n tummerman zien schöld.
"Wat?! Waomei deej dae det dan?"
"Jao, dae makde mien bed te kort
en daodoor schoor ik iedere nach
met de kop taeg die plank."

Kabouter Möpke

De kleinste in 't Kabouterland
waas 'n ech ondeugend ströpke,
maar umdette klein waas en zoe leef
neumde ederein um Möpke.

De kok heel net as ederein
van det kleine kroekestöpke,
en deej um soms, as 't nemus zoog
wat sókker aan zien föpke.

Dan lach hae met zien gans gezich
det klein kabouterhöpke,
en dribbelt door Kabouterland
in zien bloesje met 'n nöpke.

Ens zoog Mop 'n fleske staon,
'n fieske met 'n döpke,
hoeëg baove op 'n keukeschaap,
gans op 't hoeëgste töpke.

De kok had net de rök gedreid,
toen klom niesgierig Möpke
nao baove op det keukeschaap -
en schoot oet euver 'n pröpke.

Zoeë veel hae van det schaepe aaf.
"Help, help," reep toen det Möpke
en veel in ein pan met deig
veureuver met zien köpke.

O jee, wat waas dae kok toen kwaod
op det ondeugend Möpke,
hae zag: "En morge veur straf neet
nao boete met dien schöpke !"

De waskabouter stopde Mop
in 'n kuupke met 'n söpke,
en toen veur straf geliek nao bed
in zien roeëd met gael hansöpke.

"n Goje fee had det gezeen en had
compassie met os Möpke,
ze zweijde met d'n toverstaaf
gauw baove Mop zien köpke.

De moeisten droum dae veel toen in
't hertje van det ströpke;
dae sleep met eine glimlach in -
en vergoot zoewaar zien föpke.

Kabuiterkes

In mien woeëning dao hoeze kabuiterkes,
'k weit zeker det ze d'r zien,
en euveral, euveral zitte ze aan,
't zien d'r waal honderd meschien.

Heb ik mich alles fijn weggelag,
mien schriefgerei en mien pepeere,
ik heb nog neet efkes de rök gedreid
of zeej kómme 't nóg ens sortere.

Heb ik de kamers fijn opgeruump
en mot efkes eweg nao de bel,
in 'n ummezeen leet 't weer al euverhaup,
det gebeurt gewoeën in 'nen tel.

Toch meine ze 't good, mien kabuiterkes,
want - wao kump 't anders vandaan -
gister stond d'r op taofel 'n fleurig boeket
tölpe met 'n breefke d'r aan.

"Veur Mam" zoeë stond op 't breefke te laeze.
"Waat prachtig!" zoeë reep ik spontaan.
En och, miene kaalgeplökden haof
dae greujt auk waal weer aan.

Kersherinneringe

As de daag weer hard gaon krumpe
't klamp nog leech wuuërt euverdaag
verschient in mennig hoes de kersbom
dae in daen duustren tied weer straolend
hoes en hert verleechte maag.

Herinneringe aan kinderjaore
komme dan weer efkes baove:
pletskesringskes in d'n bom
waskerskes die brande zonder stroum.
Papeer onder d'n bom gelag
anders druup 't op de kokosmat.

Genne radio hadde we, gen TV
gen bendjes en auk gen CD's
maar same zinge met Mam en Pap
rondum d'n bom, det deej dich wat.

De kachel die flink stond te gleuje
leet de gezelligheid nog greuje.
We ware bliej met elke kleinigheid,
wiste nog niks van minselik leid.

Os waas 't -as kinder- nog gegave
rondum vrede te belaeve,
en wat d'r vaerder auk gebeure maag,
die herinnering neemp mich neemus aaf!

Kersmis

D'n handel vertelt os
wat we zoeë-al
veur Kersmis
neet kinne misse:

kedootjes, niej kleier,
oet aete en drank
en: wach neet te lang
met beslisse.

Maar zeg ens
leef minse
is det wat ge wilt?
Haet 't egoïsme
óg hert zoe verkild
det 't fees van de Vrede
allein nog maar is
'n vraagstök
van 't aete
van wild of van vis?

Kersnach

Kersnach, heilige nach,
leechfees in ós duusternis,
umdet 't Kind gebaore is
det ós de vrede haet gebrach.

Veurbeeld van geliekgezindheid
det ós minse woort gegaeve,
de Riekste woel in ermood laeve
woel ós bewieze vrint'lijkheid.

Och Kiendje, auk in dezen tied,
net as destieds in de stal
veur blank of zwart - kort veur ós all'
spreidts dich bei dien ermkes wied.

Kindergedachte

Mam, wao zien
de sterre euverdaag
en wae haet det stök
oet de maon gezaag?!

Mam, wao kump
al dae raegen haer
en de waeg nao de raegenbaog
is det vaer?

En kinse dan
euver dae raegenbaog laupe?
En mósse dao dan
'n kaertje veur kaupe?

En as d'n torehaan
ens laeventig waas
zoel dae dan auk
wörm zeuke in 't graas?

En Mam, as daen haan dan
'n windje leet
zoel dae dan net zoe hard
stinke as Peet?

En waorum neums dich mich
dien klein wonder
al krieg ik ze toch
bes dök op mien donder ?

En...
Enne ...

En as ik strakkes
groeët bin gewaore
- dich zaes altied
det deurt nog wat jaore -
hils dich dan auk
nog altied
van mich ?

Jao Mam ?

Want ik
hald toch auk
zoe hiel vuuel
van dich ...

Kindje

Kindje klein
handjes zo fijn
oortjes zo lief
hartedief.

Huidje zacht
mondje dat lacht
wat maak je ons blij
ons wonder ben Jij.

Knienke

aan de rand van 'n bos
toen d'n daag pas waas begos
zoot 'n wit wollig knienke te speule

met zuskes en broor
deeje ze kroep d'r maar door
en papa knien leep met wortels te zeule

'n veugelke float
in d'n baum wao 't zoot
'n melodieke hiël zuuver van toeën

'n haeske sprong rond
in zien jeske van bont
en 't zunke det scheen al zoe schoeën

ik traej op ennen tak
det duit hiël hard KRAK
en ik dink wat bin ik 'n ei

alles stuuf van mich weg
oeh! - wat heb ik 'n pech
op deze zonnige morge in mei.

Körsjes.

Mam vond 't erg dom as kinder
gen bottramkörsjes woelle aete,
want dao wuurse juus groeët en sterk van,
det kósse anders waal vergaete.

Want groeët en sterk waere, ao jao
det kósse toch waal zeen aan Pap
det dae altied van zien bótram
auk de körsjes opgegaete had.

Ens kwaam tante Henriëtje
's zomers beej ós op bezeuk,
in 'n hiel dun zieje kledje
zoog ze d'r oet wie vel met knäök.

Sefke bekeek dae graotendeef
met auge wied aopgesperd en rond.
Zuch dan: "Mam, ik voor noeits mier
mien körsjes stiekum aan d'n hond!"

Korte haor... lange haor ?

Gister ónder de Ingelse les
gebeurde d'r toch zoeëwat gek.
Inens stond in de aope klassedeur
ózze Broeder-Directeur.
En ed're lierling doch veurzich:
deej IK dan weer neet miene plich?

Maar d'n Broeder kiek ens urn zich haer
en stap dan nao de lessenaer
wao-achter ózze lieraar steit.
"Ge snap det det neet langer geit"
zoeë zaet-e röstig en hiel kalm,
't klonk door de stilte wie 'ne galm.

"Og korte haor, dae kale nek,
geej laup waarachtig haos veur gek!
Ik eis, det geej óg haor laot greuje
en anders zal d'r óg wat bleuje.
't Lierarekorps wuuërt gemoderniseerd
en kort haor neet getolereerd."

De lieraar steit verstomd, verslage
maag hae gen kapsel nao eige keus mier drage ?
Hae wilt wat zegge, protestere,
waat zien det noow veur manere?!
"Gen weerwaord," zaet d'n Directeur
en löp al fesses nao de deur;

"en doot geej neet nao miene zin
kómp geej de schoeëlpaoort neet mier in."
De deur veel achter um al dich
en alle jonges zuchde verlich.

Maar laezer, in os vreej Nederland
is d'r met kapsels ech niks aan de hand.
Want ein dingk had ik nog neet gezag;
ik heb det alles gedruimp vannach!

Laeve.

't Is eine prachtige veurjaorsdaag in mei. Ech ennen daag um volop te kinne genete van d'n haof en 't boete zien. D'n treurbeuk haet zien prachtige zaachgreune blajerparasol weer oetnuuëdigend ontvouwd, schaduw beejend aan 't tweeëde terras, achteraan in d'n haof.

De azaleastruuk staon kleurbepaolend in ein fel-oranje massa te pronke. Vaerderop enne waterval van prachtig wienroeëd moezien van de rhododendrons en de raosgekleurde Vlijtige Liesjes probere eure naam alle ier aan te doen.

Terwiel 't bescheide vergeet-me-nietje met zien zaachblauwe bleumkes meujte haet um d'r bescheide oet te blieve zeen, staon de vetplante euverdaodig te pronke met eur witte, fier wie mini-buimkes rechop staonde bleumkes-trosse.

De oleanders, die noow weer boete meuge, staon al volop in de knoep te wachte um zoemmedein same met de geraniums de haufrol in 't kleuregamma weer euver te neme.

Ik zit lekker in 't veurjaorszunke te genete van die ganse kleur-explosie. 't Aoepeslage book leet werkeloos in mien slup. Det laeze kan nog waal efkes wachte, det is d'r strakkes auk nog. Maar dit, dees kleureprach, die explosie van niej, weer truukkommend laeve, de zingende veugel, dao mot ik noow van genete.

Ik lig 't book weg, staon op en laup veur de zoevuuelste kier genetend door d'n haof.

Inens staon ik stil: wat is det, wat leet dao in det hukske op de grond?! Ik buk mich um 't baeter te kinne bekieke. A bah, 'n doeëd veugelke. Ocherm, waas dich te tier, te zwaak um 't laeve vas te kinne halde? Of waas de poes van de bure soms....?

Met enne rök roop ik mich zelf tot de orde.

Ik laup de garage in, pak ein schöp en gaef 't vogelkiendje 'n waerdige begrafenis.

Peinzend laup ik truuk nao miene stoel. Tja, 'n klein drama op zonne prachtigen daag. Maar auk det huurt noow einmaol beej 't laeve. Beej 't komme en gaon van alles wat laef en zoe gaer zoel wille blieve laeve. Ik rich mienen blik op de nog altied smetteloëze strakblauwe loch en zeuk de passende wäörd um dit intens gevoel van.... Ja, van wat?! Laeve, gelök, tevrejaheid in wäörd te vange, te beschrieve, maar vind ze neet.

Och, wat zoel 't auk. Waorum onmeugelikke dinge meugelik te wille make.

Niks zeuke, niks dinke.
Simpelweg genete, genete...
Noow kan 't nog.

Leech en donker

De letste straole van de aovendzon
euergete de stad met 'nne golde schien.
Hiel vredig leet de straot -
't zal gauw duuster zien.

't Naobershoes krieg golde auge
want de zon schient op zien roete,
os hoes liek daorentaege zwart -
weej valle net d'r boete.

En 't is mich, of mich emand zaet:
zoeë geit 't dökker in 't laeve;
d'n andre kreeg wats dich gaer hads
al kinse d'r soms neet good taegel

Lente-symfonie.

Ein kiendje det leep
door de aovendzon,
nog efkes d'r oetgefloep
in ziene pon.

Op bloeëte poeterkes
leep 't door 't graas,
zoe leef, zoe onschöldig
of't ein ingelke waas.

't Veule det in de wei
stond te springe
luusterde wie 't kiendje
ging zinge.

't Ware gen waörd,
gen hit - melodie,
toch klonk 't nog moeier
as 'n symfonie.

't Schaop maekde wie
't nao zien lemkes keek,
en knikde met de kop
of 't alles begreep.

De moder die 't kind truukreep
haet nooit gewete
welk beeld van puurheid
ze daomei oetein haet gerete.

Limmericks

De vader van 'n jungske oet 't Hanik
woort gek van det kind zien gezanik.
Hae reep: "Noow hald op
dich kriegs toch gennen dop
want ik hald mien roe te gaer alik."

'n Spraekend papageike oet Swolge
ging enne cursus nederlands volge
Maar 't streekdialec
haet um genek
noow mot 'e 'ne antistresscursus volge.

'n Knap papageike oet Haele
dae sprook waal zevetiën tale.
Maar 't dialec oet Geleen
kreeg-e neet onder de kneen
noow zit hae dus duchtig te bale.

Mam en Pap

Wat rup ein kind in noeëd
wt rup ein kind met pien
wat rup ein kind in ings
of as 't 's nachs neet stil wilt zien?

wat rup ein kind as 't zich schrik
of as 't neet slaope kan
de redder veur um oet elke noeëd
hit toch nog altied: Mam!

Maar kump 't op krachpatse aan
is Pap de sterke man dae alles kan.

Maondaag wasdaag. (I)

't Bezeuk zit gezellig te praote as ein van de dames inens zuch: "Poeh, ik mot neet vergaete det ik dalik as ik thoekom de was nog oet de wasautomaat mot haole en auk nog door d'n druuëger doen."

"Tja," dach ik: "Poeh?!" en dan te bedinke wie 't vruuger waas:

't Waas nog in 't begin van de 30-er jaore van de vurrige ieuw- dus nog veur d'n twieëde waereldoorlog- det Moder in 't gelökkige bezit kwaam van 'n electrisch wasmesjien.

Det waas nog ens wat anders as wasse op de rief!

Det wasmesjien, 'n groeët hólter geval, wao zó'n stök of ach eimers sop in pasde, stond in de groeëte waskeuke.

De witte was, die 's zaoterdaags naodet idderein "in de kuup" waas gewaes, in werm sodawater in de weik waas gezatte, woort 's maondaagsmorges (soms auk al 's zondaagsaoves) met de hand heej oetgewronge. Daonao woort ze op 't kaolefornuüs in de keuke, gekaok in de grutste waskaetel.

As det gebeurde waas, meus ze 's maondaags 's morges in eimers oet dae kaetel gehöf en nao de beejkeuke gedrage waere, um ze dao in portie's in 't wasmesjien te deponere um te wasse.

Vuuel hoesvrouwe wachde aevel op de koms van de melkboer, dae toch idderen daag langs kwaam um de melk hoes veur hoes te bezörge.

Dan kós dae meihelpe um de waskaetel van 't fornuus te höffe en hoofde de hoesvrouwe neet met die eimers te sleure. De melkboer aevel had iddere maondaagaovend pien in ziene rök! Maar dors neet te weigere, bang um eine klant kwiet te waere.

Midde in 't wasmesjien zoot ein groeët hólter kruuts, wat dan (electrisch!) de was heen en weer slingerde.

Nao zo'n keteerke meusse 't mesjien aafzitte en 't zwaore, massief hóltere kruuts, d'r oet höffe. Dan kós de was stök veur stök door de wring, die aan 'n saort schaepke aan 't wasmesjien vas zoot, en met ennen handzwingel rondgedreid meus waere.

Meistal ware 't zo'n dreej porties wit en twieë of dreej kier bonte was die d'r door gedreid meus waere.

Ondertösse stond dan op 't kaolefornuüs in de keuke al weer 'nne waskaetel vol schoeën water heit te waere veur 't met de hand speule van de was. Daonao stond dan in de waskeuke op de grond: 1^e ketel heit water, anders bleve d'r van die toenmalige zeip nog zeip- en

kalkreste euver in 't wasgood. In kald water stolde die zeip namelik en makde ze de was hard, graof en goor.

2e Kaetel met werm water, 3e kier lauw en tot slot nog 't witte wasgood door 't blauwselwater, gemak van ein pupke blauw. Veural van det letste woort de was dan weer "witter dan wit" .

Sommige deile witte was wao nog blood-, graas- of poep(luier) plekke in zote, die ginge véúr 't speule nog iers 'n tiedje in 't bleikwater of woorte op de bleik gelag.

Nao al dees behandelinge ging de was dan "op d'n draod" um te druuege. Met 't euvergebleve sop (zund um zoeë maar weg te doon, toch?!) woorte dan nog de gank-, de keuke- en de beejkeukevloer geschroeb..

't Speulwater waas nog good um de stoep veur 't hoes en de plaats achter 't hoes te schroebbe. Met 't bleikwater woort de WC gedaon.

Dan waas 't onderhoes hielemaol gepoets en alles weer präperkes, want de hoeskamer waas al gedaon wie de was nog heit stond te waere op 't fornuës.

Ao ja, en dan meus netuurlik de baoveplaat van 't kaolefornuës nog weer blank geschoord waere met ennen dook met Herdweiss (= 'n vloeibaar poetsmiddel oet 'n pötje). Sommige hoesevrouwe deje det auk waal met schoorpepeer. Wie dan auk, det schore waas nog 'n hels karwei, veural as per ongelök de was ens euvergekaok waas.

En tösse de bedrieve door waas d'r dan auk nog 't aete gekaok, want in daen tied woort d'r tösse de middaag altied werm gegaete, umdet de manne en de kinder dan thoes kwame in de middaagpauze.

september 2002.

Maondaag wasdaag (II).

Hondebaby Fokkie woort op de zier jeugdige laeftied van 10 waeke met alle luste en laste die det meibrach in ós gezin opgenaome. Fokkie waas ennen echte rashond. Hae vertaegenwaordigde zelfs tweeë rasse: d'n bouw van eine Fox en de lange, zie-echtige haor van enne Spaniel. 'n Witte vach met broene plekke.

't Hundje kreeg ein prima opvoeding. Hae liërde good luustere nao de gebroekelijke commando's: "Fokkie, AF! Zit, pootje, in de mand," en "kom ens heej."

Allein, det letste commando werkde zo'n bietje de hiele waek. Met oetzondering dan van de maondaagmorge. Want dan waas 't wasdaag. Auk veur Fokkie. Det wis hae maar al te good. Dan heel det bieës zich Oeës-Indisch douf veur idder rope en perbeerde hae altied, toch taeg baeter wete in, zich onzichtbaar te make. Umdette later met zien volwasse lief neet mier onder de kas pasde, verborg hae zich dan in 't hukske van de kamer achter de lange euvergerdiene of onder de roukfauteuil. De zóógs um gewoeën dinke: "Ochtenoedel, 't is weer zoe wied."

Asse dan merkte dette ontdek waas, waas d'r gén bewaeging mier in um te kriege. Heel hae zich stief wie ein plank asse um oet zien schuulhukske woels trekke. En ofschoeën we dan waal wiste det 't in dit geval weinig zin had, woort hae dan toch altied efkes op d'n erm gepak, geaaid en geröstellend toegespraoke.

Want ja, wééj idder waek in de kuup, dan d'n hond auk. Praoperheid mot d'r zien. Det waas economisch gezeen auk nog veurdeiliger as daen hond op maondaag gewasse woort. Dan stond dao in die ruume beejkeuke toch nog det groeëte hóltere wasmesjien met zien nog altied werme schumende sop, wao allein maar nao-ein de fienere witte was, 't beddegood, 't ondergood, 't leechte bont en tot slot 't donkere wasgood doorhaer waas gedreid. Dan woorte d'r iers 'n paar eimers sop aafgetap en klaorgezatte veur zómmedein mei te poetse. Anders waas 't zoewiezoeë te deep veur 't bieës.

As we de taegestribbelenden hond zoe wied in bedwang hadde det hae in de sop stond, perbeerde hae toch steevas weer te ontsnappe. Dan klonk Moders stum al energieker as ze gebood: "Nae Fokkie! Fijn staon blieve!"

Um det bieës dan toch ein bietje gerös te stelle (dae is netuurlik bang dette verzuup) woort hae dan met de veurpueëtjes op 't schaepke van de aan 't mesjien aangebouwde wring gepaot. Dao stond-e dan, met

bange uigskes, oeëre in de nek, de neet onderoet te komme wasbeurt in die sop te ondergaon.

Begriepelik dus, det d'r beej zo'n schoeënmaakbehandeling altied twee verzörgers nuuëdig ware: eine inzeiper en eine bewaker.

Ware we zoewied met zien sopbehandeling klaor, dan kreeg de groeëtendeils witte vach dezelfde behandeling as de was. Dan stonde dao jao nog die waskaetels met achtereinvolges 't werme speulwater, 't iets minder werme en 't lauwe speulwater, wao 't trouwe biës dan, spertelend en oeëre in de nek, ein veur ein in- en weer oetgehöf woort.

Nao die dreej kier speule kreeg-e dan zien eige speciale VIP-behandeling: in 'n groeëte, véerliterse, wit geëmailleerde kan-met-schinkuit woort niej, lekker werm blauwselwater aangemak.

Det woort dan veurzichtig euver de op zien achterpuuëtjes staonde en beej de veurpuuët umhoeëg vasgehalden hond haer gegaote.

"Veurzichtig dette 't neet in de uigskes krieg." maande Moder alzelaeve. Die blauwselwater-kleurspeuling aevel meugde we van Moder noeits vergaete, want det waas toch 't puntje op de i. Moders eige oetvinding um die toch ietskes gaelsigwitte hondevach d'r straolend en witter-dan-wit oet te laote zeen.

Tot slot kwaam dan 't goodmaekerke veur de hiele wasbeurttortuur: nao 't aafdruuëge met verwermde! badhanddeuk woort d'n hond in ein daeke gedreid en meugde hae zoeë, lekker ingepak in d'n baas ziene roukstool, doeën beej d'n haard, beejkomme van alle stress.

Toch zal hae, zoeë mein ik achteraaft, bes waal ens gedach hebbe: "D'n hemel zij dank. Det hebbe we weer gehad en gelökkig deurt 't weer 'n volle waek tot de volgende maondaag = wasdaag."

september 2002.

Massa's

Massa's minse
minsemassa's
lieke
op zo'n
trekpop - speulgerei
trek d'r maar
e i n e
aan det kaördje
danse ze
wie speulgood mei.

Mei

'n Strak-blauwe lóch
jonge veugel in d'n bóch

vieë in de wei
lemkes op de hei

'n veule det springk
eine liester dae zingk-

examegezweit
sperjus dae 'geit'

de bij en de vleege
zien auk weer op dreef

bleujende weie
babytjes kreie

de waereld blief dreie!

Mien moder

Ik heb 'n moder, de's net Sinterklaos,
die kump euvral achter - tenminste haos.
De vurrige waek, met det werme waer
leep d'n hond van de bure zoe lui um mich haer.

Snieëwit is det bieës, al vanaafzien gebaorte,
en al leet-e haos in de zon te kaoke,
broen waere is d'r beej Fikkie neet beej.
Toen kreeg ik 't weer, ik zag: "Jong kom ens heej.

Al det wit zulle weej ens gauw verheipe
en dich met gezondheid euverstelpe."
Ik heb det bieës roeëje wengskes gemak -
de winkbrauwe greun, det waas zier apart.

Toen bin ik maar nao de schoeël gegaon,
maar wie ik thoeskwaam had ik 't toch weer gedaon.
Ik zag: "Mam geluif mich gerös,
dao haet 't zunke Fikkie gekös,
die roeëje wengkes haette van de wermte gekrege !'
Maar Mam zag: "Stank toch neet te lege.

Wae haet det anders gedaon as dich ?"
Al zat ik nóg zó'n ónschöldig gezich,
ik waas toch weer de kwaoje man.
Noow vraog ik óg : wao wet Mam det van ?!

Mien Venlo

Ik hald van mien Venlo,
zien hei en zien taal,
van de stad en zien minse
det gluif ge toch waal.

Ik hald d'r van
aan de Maaskant te zitte,
wao mien euvergroeeëtvader
al zoot te visse.

Gen schoeëner plaats
dan mien vaderstad,
allein de files
die bin ik lankzaamaan zat.

Ik hald van mien Venlo
wao auk 't laeve mich bringk!
Det is 't refrein
wat constant in mich zingk.

Miene schat

Miene leve schat,
as ik dich toch neet had,
wat meus ik zoeë allein beginne ?!
Dich hes mich pas liere zinge,
want dich zits bäärddevol meziek.
Och wat veul ik mich met dich toch riek.

Soms makse dich waal ens wat drök,
dan praotse mich haos van de zök.
Dich wets alle nietjes van 't ierste plan,
soms vraog ik mich, wao witse-n-'t van !

Ik zoel dich veur gen geld mier wille misse
want dan meus ik nao 't waer weer gisse,
mien leef, klein good verjäärskedo -
miene nieje autoradio !

Miene Wiellie

As ik aan mine Wiellie dink, doorstruimp mich altijd 'n sart gelöksgeveul. Want Miene Wiellie is, ja wie zal ik 't persies zegge, nou ja, hae is Miene Wiellie.

En dao is eigelik alles mei gezag.

Daobeej isse betrouwbaar, zuut d'r leuk oet en ik kan hiel good met um opschete.

In die paar jaor det we noow al beejein zien, hebbe we dan auk al hiel wat same ondernaome.

En dette d'r leuk oetzuut bewieze mich nog dök zat de sjaloerse blikke van mien kinnisse. Onder os gezag: ik veul mich dan nog altied 'n bietje gepaerdskeuteld.

Want sjaloersigheid is strik genaome toch allein maar 'n in oorlogskleure verpakde vorm van bewondering. En dao geneet ik dan stiekum weer efkes van, tsja...

Maar ech, hae is mich hiel leef, Miene Wiellie.

Waat zeg ik? Ik bewonder um, ik zoel haos zegge ik adoreer um. Um alles wat hae kint en duit en wao ik bes dök niks van snap.

Aevegood, auk al begriep ik um neet altied, we veule en vulle os same hiel good aan.

Toch - ierlik is ierlik - haet Miene wiellie auk aaf en toe zien mukke.

Nou ja, wae neet. Asse dan dink det IK wat fout deej en HAE geliek had, blieffe gewoeën stief en strak op zien stök staon. Dan kos 't soms hiel wat um 't weer good te make.

Maar ondanks det haop ik toch maar det we nog hiel lang same kinnen blieve joetse. Det is uk nog 'n pluspunt wat ik zoeë in um waardeer: dette zoe gewillig alles duit wat ik gaer wil. Toch heb ik mich veurgenaome, asse strakkes op zienen alden daag waers wuuërd of raar geit doon geitte onherroepelik de deur oet. Wie pien det mich det dan auk zal doon en al zoel mich det dan hiel wat koste, toch zeg ik dan: "Hojje Wiellie! 't Spiet mich waal. We hebbe 't leuk gehad same, maar aevegood, aan ennen auto met 'n paar verslete wiele en zo'n verroesde carrosserie heb ik auk niks mier. Hojje dus!"

juli 1996

Minse-aeters

'n Rilling leep mich euver de rök
en ik dach wet dae niks baeters?
Wie lets op schoeël de meister vroeg:
"wao guuëf 't nog minse-aeters?"

Ik zag: "Jao meister, langs de Belgische kus
dao vindse die met huip."
"Nou zag de meister zunig,
"de's iets wat ik neet gluif."

"Jaowaal huur, kièk maar meister,
't steit ech heej in mien book:
De bewoeëners aan de Belgische kus,
langs ein hiële breije strook,
die laeve meis, det velt neet te betwiste,
van bezeugende toeriste!"

Misverstand

Jantje, kleine wildeman,
speult gaer boete as det kan.
Met zien nieje baggermeule
kan hae ore zitte speule.

Met modder baggere, det is fijn,
det plek tenminste good aanein.
Vrachauto's rieke met 't vaer
in 'nen bak water heen en weer.

As Mam urn dan rup veur d'n aet
veult hae pas dette honger haet.
"Hejao, mich rammelt al de maag.
Ik kom al!" rup dae kleinen blaag.

As hae dan aan de taofel zit
kiek Mam urn aan met duustren blik:

"Zeg Jan, bis dich neet wat vergaete,
met DIE hand geis dich toch neet aete?!"

Bedremmeld en verschrik kiek Jan
van zien módderhand nao Mam.
Met raodeloeësheid in d'n blik
zaet kleine Jan met eine snik:

"Wat kan ik dao noow aan verandere,
ik heb toch gaar gen andere!"

Moder

Wannier 't gelök ens met dich is
en dich dien Moder nog bezits
die met dich mei kan laeve,
is dich nog vuuel gegaeve.

Kiert 't gelök zich van dich aaf,
al kumpste tot d'n baedelstaaf,
as dich dien Moder nog bezits
veuls dich dan pas, wie riek 'se bis.

Moder (2)

Och Moder, leefste Mam van mich,
'k zeen in de geis òg leef gezich
en heb oet dankbaarheid en leefde
dees regelkes veur òg geschreve.

Altied stond geej veur mich klaar,
daag in daag oet, zoeë mennig jaor.
Altied kós ik beej òg terech,
nae, ik trtrof 't met òg gaar neet slech.

Ik dank òg Mam, veur elke lach
dae geej op mien gezich gebrach;
veur alles wat geej mich geliërd
van wat zich waal en neet gehuuërd.

Ik haop det geej nog lang maag laeve,
en ik òg ein bietje truuk maag gaeve
van alle leefs wat geej mich goof,
al weit ik "det det toch ech neet hoof!"

Moders hand

Mien Moders hand,
wat heb ik dao
toch vuuel van meuge liere,
zeej holpe en zeej steunde mich
waal honderddoezend kiere.

Mien Moders hand
stónde nooit stil
jaor in - jaor oet - de gansen daag
en ruumde vuuel obstakels weg
van miene laevespaad.

Mien Moders hand
det zien veur mich
de moeiste die d'r oeit bestònde,
al hebbe zeej dan noow auk al
veur ieuwig rös gevonde.

Mien Moders hand
vergaet ik nooit,
zoe ald en rimpelig en fien,
veur mich zulle d'r in elk geval
noeits baetere hand mier zien.

Moeilijk Nederlands.....Nederlands moeilijk?

Hae waas, as ein van de ierste jonge boetelandse 'gastarbeiders', op oetnuëdiging van de Nederlandse regering, nao Nederland gekomme um heej in de bouwvakwaereld 'n nijeje toekoms op te bouwe. In zien vaderland, 't doeëderme Hongarije, waas veur um gen druëg broeëd te verdene.

't Waas 'nne gooje, harde werker, bereid um flink de hand oet de mouwe te staeke. Hae waas auk slum genug um te beseffe det hae, as hae in dit twieëde vaderland woel blieve woeëne, 't waal verstandig en auk nuëdig zoel zien, de taal van 't land te liere.

't Limburgs dialec lierde hae waal op zien werk, op d'n bouw. En nao wat cursusse Nederlands abonneerde hae zich zelfs op de krant, um al laezend en lierend auk 't schriftelijk Nederlands onder de kneen te kriege.

Det lökde wonderwaal en zoeë waas hae door de jaore haer gewoeën oetgegreujd tot 'nne 'nieje Nederlander'. Vond hae zelf.

Tot d'r op ein gegeven moment gestraeveld woort euver ein stökske oet de krant wao de meininge dusdanig euver verschilde, det 't op ruzie dreigde oet te laupe.

Potverdorie! Hae hat 't zelf gelaeze: 'n maedje fietsde euver de fietspaad toen d'r inens 'nne man oet de struuk sprong en 't maedje van de fiets trok. Daobeej had hae auk nog iers op 't maedje geschaote!

"Nae, nae'" protesteerde zien kameräöj, "det ierste waas waal waor, maar geschaote?! Nae, geschaote waas d'r nèt! Zier zeker neet!"

Waal potverdreejdöbbeltjes! De krant van gister woort d'r beej gehaold, want wae had d'r noow geliek?!

Tja... en dao stond 't in de krant:

"Een man schoot uit de struiken en probeerde het meisje van de fiets te trekken..."

'n Aparte vakantie

't Waas in 1984 det weej beslote 'nnen trektoch te make door Turkije. Umdet det land toen nog klamp ontdek waas door de toeristebbranch, leek 't os waal spannend det op eige höltje te gaon doon.

We kregen de nuëdige raad en instructies van de ANWB, zoeëas: drink nooit ongekaok water, aet dao gen ies, fotografeer genne militair of militaire doele, stop direk as ze og det gelaste, enz. Auk woorte we veurzeen van lieste van hotels wao se as Westerling good kos euvernachte. Det bleek later in de praktijk waal nuëdig.

Zoeë ginge we dan, veurzeen van pas met visa, plus oetgestippelde route, goodgemoods met ozzen dreje, op waeg. Aan de Turkse grens aangekomme, bleke de Turke erg vrintelijk en boje pakke vol informatiemateriaal aan euver 't moeie Turkije.

Nao 't passere van de grens stond, nao 'nne reep Niemandsland, eine schildwach met 't gewaer op de rök, zich in zien eentje te vervaele. We ware um al 'n stök veurbeej, wie d'r inens 'n keihard, snerpnd fluitje klonk: "Fiiiet!" Idderein schrok zich te pletter: "Wat waas det?? Dae schildwach? D'r is nemes anders in de buurt, dus..." Driftig zoot Jan de wage keihard achteroet truuk tot beej de schildwach en keek dae vraogend aan. We zote nog os schrikgebibber zoe good meugelijk in te halde as de schildwach gebaart: "Hebse 'n sigret veur mich?"

Wie we nao ein paar daag in 't in NW-Turkije gelaeye plaetske Baeski aankwame, waas dao mertdaag. Op dae mert zoot auk 'nne sjoester veur enne stapel alde autobend, zien beroep oet te oefene. Die bend zien, zoe bliek, zien materiaal veur de reparaties. Auk wat kieppe en ein paar prachtige paerd ware d'r te kaup. Jan heel met hand en veut 'n prätöjje met d'n eigenaer. Det kos mich aevel neet boeje en zoeë leep ik vaerder 't plaetske in.

Inens hoort ik 'n klas kinderstumme 'nnen teks opdreune. Op 't geluud aafgaond, kwaam ik oet beej 'n moskee. Oetgenueëdig door de aoestaonde deure trok ik mien slippers oet en leet ze beej de andere schoon in 't veurportaol staon, bond (=verplicht!) 'n kopdukske um en leep de moskee in. Hielemaol veurin stond d'n Imam veur zo'n ruum 40-köppige kinderklas de les aaf te hure. Ein kind keek um, zoog mich staon. Dreej kieke d'r um, vief – toen waas d'r gen halde mier aan. D'n Imam kwaam nao mich toe, gevolg door zien lierlinge en vroeg mich wat. Verontschöldigend schouwer ophaole van miene kant brach 'n jungske van 'n jaor of elf op un idee: "Do you speak English?" "Yes"

goddank, situatie gered. Nao de geijkte vraoge van: wie hets dich, wao kumpse vanaaf, enz door det jungske as tolk tösse d'n Imam en mich, veel mich wat in: "Vraag ens aan daen Imam of ik ens nao baove op daen umlauf van die minaret maag." Want ik dach det maag netuurlijk van ze laeve neet en kan ik met good fatsoen heej weg. Maar laot ut noow waal meuge!

De laevesgroeëte sleutel veur de toegangspaort van de minaret woort gehaold en dao kos de klum euver de extreem hoeëge traeye van de steine wenteltrap beginne. Eine jonge man veurop, dan ik en daonao d'n tolk. Veural die hoeëge traeye ware 'n penetentie. Maar einmaol baove waas alle inspanning vergaete.

Minsekinder, wat 'n oetzicht! Onbegriepelijk det ik – doeëdgewoeën Venloos maedje – dit zoeëmaar maag. Det gluive ze mich in Venlo nooit! Dao mot ik 'n foto van make.

Terwiel de jong oetlag: "Dae kant oet leet Istanbul, dao de Zwarte Zieë, dao Ankara." pakde ik mien camera, woel richte en zoog dao hiel deep onder 'n paar minselijke figuurkes zoe groeët wie lievehiersbieëstjes rond 'nne bekinden auto laupe. De schrik sloog mich um 't hert: "O je, die zien dich kwiet!" Mien verzeuk um de luidspraeker te meuge gebroeke woort helaas afgeweze. Anders had ik 't van dao baove euver de stad kinne laote galme: "Beminde man van mich, zuks dich mich??" Jaomer, maar det moch ech neet, zag mienen tolk. Wie we intelijk de 387 (??) traptraeye weer aaf ware, stond onderaan de paort nog de complete klas te wachte, elk kind met ziene voesdieke koran onder d'n erm.

Miene kleinen tolk woel persé gen beloeëning. Allein wie ik um wat vraemde muntjes veur zien verzameling belaoofde, leep hae mei nao d'n auto. De hiele klas leep, brandend van niesgierigheid mei. Ik veulde mich net de rattevanger van Hamele.

Wie ik dus zoeë, umringk door die ganse meute van zo'n viertig volgelinge beej d'n auto aankwaam, kos Jan allein nog maar verbiesterd stramele: "Wie kumpse dao aan?!"

Naodet ik ein paar daag later in Ankara 'n Duitse delegatie tiedens 'n kranslegging beej 't Mausoleum van Atatürk de stupe op 't lief gejaag had – die dachte det de klik van mien camera ut geluud waas van 't ontzekere van 'nne revolver – vond Jan 't maar baeter röstiger streke op te zeuke.

Vaerder trekkend 't prachtige binneland in bereikde we nao 'n paar daag de stad Kayseri in centraal Turkije wao we euvernachtte. 's Morges bleek d'r wat loos te zien in die stad, maar jaomer genog koste we de inkel Turks spraekende receptionis neet verstaon. Boete gekomme aevel, zoge we busladinge vol minse oetstappe die allemaol dezelfde richting oetginge. Niesgierig gewaore, lepe weej auk daoheer en kwame oet aan ein immens groeët plein, umzuimp door honderde en honderde minse. Rieje diek stonde ze keurig op de stoep, bewaak door éine agent. Aan d'n euverkant links halfwaeg van 't plein stonde 'nne gas tribunes opgesteld. En daonaeve 'nne hiele haup nog laege stäönders um blomekrens aan te hange.

Rech d'r taegeneuver, aan miene kant dus, stonde ettelijke zwarte diplomate-auto's, te herkinne aan de diverse vlegskes. Auk de cameraman van de televisie waas al present. Mien beide reisgenote ware al aangeschaove örges in de veerde riej achter op de stoep, terwiel ik as enigste euver det laege plein leep, richting dae éine agent. Ik had namelijk midde op det immense plein iets ontdek wat bliekbaar nog 'n perkske meus waere. 'n Ideale plek um foto's te kinne make: good euverzich op alles nao alle kante.

Net veurdet ik dae plisie kos bereike, begos de meziek knoerhard 't volkslied te speule. Idderein stond respecvol doeëdstil te luustere, auk ik, einzaam en allein dao midde op straot, blik in de vaerte. Boete de meziek waas d'r zelfs gen kuchje, gen vootgeschuvel te hure. Wie de meziek stil veel leep ik op mien gemaak door nao dae plisie. Kort beslaote vroeg ik um in 't Venloos plus gebaretaal of ik dao op det zand-met-stoeprand geval moch staon um te fotograferere. Dae keek mich aan wie 'nnen boetsauto en trok hölpeloos zien schouwers op. Inens klaorde zien gezich op en met zien auge wiezend nao 'n delegatie geuniformeerde hiere die dao dwars euver det maagdelijk laege plein aankwame, zag-e: "Chef."

Wie ik mich umdreide kos ik nog net bliksemsnel 'n foto knippe van de "Chef" + gevolg veur ik op de hiere aafstapde en vroeg of ze Duits of Ingels sproke. "No."

De "Chef" bleek gelökkig waal Frans te spraeke en goof welwillend zien toestumming!

Zoeë stond ik dao dan, op det braakliggende toekomstige perkske, ten aanschouwe van idderein te genete van mien zelfverdeende veurkeurspositie.

Naodet ettelijke spraekers op de tribune eur zegje hadde gedaon en alle kranse opgehangen ware – d'n TV-man had mich auk al ingezoomd –

kwaam dan 't Groeëte Gebeure: 'n militaire parade wie ik ze veur dit allein oeit op TV had gezeen. Alles, letterlijk elke militaire aafdeiling kwaam dao in vol ornaat veurbeej: tanks, luchmach, para's, landmach, troepe te voot van Joeës meug weite wat veur aafdeilinge allemaol, plisie, Roeie Kruuts, enz, enz. Ore heb ik mich dao zoeëwat de bein in d'n boek gestaon en maar foto's geknip.

"Tja," dach ik later, "de ANWB zal bes waal geliek hebbe met eur waarschuwing van fotografeer veural gen militaire enz. Zonder toestumming." Maar good det ik 't iers gevraag had.

Pas later hoorte we det dees plechtigheid gehalde waas ter gelaegenheid van de honderdste gebaortedaag van Atatürk, de "Vader van de Turken."

NB. Atatürk is de man dae de Sultanaten van Turkije veranderde in de republiek Turkije.

'n Fabel.

Enne ambtenaer oet Babel
vertelde iets 'n fabel:

'n haenke en ein hundje
zote same in 't zunke.

't Haenke reep: "Kikeriki !
't Zunke schient, 't bringk energie !"

't Hundje dach: "Waat ein geraos."
Deej de auge toe - en sleep al haos.

En van dees fabel de moraal:
't ein wie 't ander kump d'r waal.

‘n Mis-versteistemich.

‘t Waas ein waerke um te kösse. ‘t Zunke deej zien bés, de wind heel zich kedoek en ‘t waas ennen doordewaekse zóndaag. ‘n Haos neet te euvertreffe còmbinatie. Zoeëdoonde beslaote Sjang en An det ‘t noow toch waal ‘n ideale gelaegenheid waas um ‘n bezeuk te bringe aan de Kestieëltuine in Aarse.

Zoeë gezag, zoeë gedaon. Naodet ze al ennen tied rónggewandeld en volop genaote hadde, woel Sjang “ein van de benkskes oetprobere” wie hae zag. Klamp det ze dao zote, woorte ze aangespraoke door ‘n dame.

“Entschuldigung,” zag ze en, wiezend nao ‘t richtingbordje wao “VALLEI” op steit, vroeg ze: “Kann mir jemand erklären – kann man da etwas leihen?”. Umdet d’r efkes vaerderop achter det bordje ‘t dierepark leet, óntwikkelde zich ‘t volgende gesprek:

Sjang: “Nae mevrouw, die bieëste laote zich neet leie. Det zien toch gen paerd!”

Dame: ? ?

An: “Nae Sjang.” en vaerder taege de dame:

“Nae, ‘n vallei – det is.... eh.... dao is ‘t lager.”

Dame: “Ein Lager?? Was wird denn da gelagert?”

Sjang: “Nae, nae. Det is gen lager, det is ‘n vallei.”

Dame: “Also kann man da doch etwas leihen?”

An, zutjes tage Sjang: “Lieëne....”

Sjang resoluut: “Ao nae mevrouw. Heej wuurt niks gelieënd en niks geleid. Heej mosse gewoeën alles cóntant betale.” En al fes opstaond: “Daag mevrouw. Plezerigen daag nog.”

An stond auk maar op. En terwiël An en Sjang same vaerder wandelde, mómpelde Sjang in zienen baard:

“Die met eur droosjes.”

'n Zaak van gewich

Tante Sientje haet 'n niej kiendje
Des net 'n laevende póp,
Kleine hendjes, mini vutjes
Precies zoeë wie 't mót.

"'t Is enne flinke zag tante Sientje
wie ze 'm op de waegschaol lag,
hae waeg beej zien gebaorte al
um en um 'n pónd of ach".

Wie tante Sientje mich toen vroeg
Wie ik eur kiendje vond
Zag ik: "hiel leuk en
Wat kós dae zoeë per pónd?"

Och sies," zag tante Sientje,
"des veur gen geld te koup, zó'n kiendje"
"Jao maar', vroeg ik wat verlaege,
"waorum mot ge um dan waege?!"

Nao d'n tandarts

Beppie mó't met Mam en Lou
same nao d'n tandarts toe.

Mam zaet: "Wae dao gaar neet kriet
krieg as beloeëning eine piek!"

Beppie en Lou gaon same binne
as Mam maant: "Laot óg noow neet kinne!"

Mam in de wachkamer dink al:
"Beniejd, wat det nog gaeve zal."

Alles blief stil, en efkes later
kump Beppie oet de mertelkamer.

Gen gebäök, gen inkele traon,
Mam vraog: "Haette niks gedaon?"

"Jaowaal," zuch Bep, "twieë tand getrokke."
"Zoeë, zoeë," zaet Mam, dan mot ik dokke."

Dan vruuëg Mam toch waal bezorg:
"Laot ens kieke, blooit 't erg?"

Bep berg iers dae gölde weg,
zaet dan: "Det weit ik neet Mam, ech!"

Ik had gen gaetjes, waal 'n wónder!
Nae, Louis waas daen ermen dónder!"

As efkes later Louis kump,
óchern, dae kump neet oetgezump.

Nateur

'n Bleumke det geurde,
't mierevolk sleurde
de winterkós onder de grónd

Einen uul woel gaon slaope
de auge gelaoke
en 'n inketske dartelde rond.

'n Bezige bij
op 'n struukske van hei
zoch wat honing veur eur keunigin.

Die had 's morges gezag
asse niks mei hes gebrach
dan kumpse mien raat nimmer in.

Zoeë dee idderein zien bes
'k Zeen de vos in zien ves
van 'n prachtige roeë-broene vach.

Ik kiek maar en merk
alles plaart, alles werk
tot d'n daag weer vergeit in de nach.

Nederland 1 en 2

Pap zoot met os same op de bank
te kieke nao 't TV-waerberich.
"Hoera!" reep Pap. "Uig zuusse det?
Met Paose moei waer in zich.

Dan gaon weej 's zondaags nao 't strand
dao kint geej lekker speule,
zeen wat rollende golven zien
en echte zieëwind veule."

Pap haolde d'n atlas oet de kas
en wees: "Kiek, de's Nederland
en det blauwe is de zieë."
"Ao," zaet os Hayke, al vaerder blaajerend,
"En wao leet Nederland twieë?"

Niks aan

Tante Fie -jonk, blónd en flot,
belde nao eur zuster op:
"An, luuster, as geej got behange
wil ik Toosje waal opvange.
Dan löp det óg neet veur de veut.
Ik hald um waal 'n paar daag zeut."

"Hejao," zuch Mam, "de's ideaal.
Bedank al fes, ik bring um waal."
Maar Toosje struip zich met geweld:
"Ik gaon dao neet haer, nog veur gen geld
noow tante Fie det vrindje haet."
En wat 't vaerder dan nog zaet:

"Ik weit waal Mam, ik kwaam d'r gaer,
maar noow wil ik dao neet mier haer!
Die zitte dao maar, hand in hand
te koekeloere op die bank
en hebbe auk nog gaar niks aan.
Nae, dao blief ik lever wied vandaan."

Mam schrik zich wild, krieg weike kneen,
vruuëg nog: "Hes dich det zelf gezeen?!"
"Jao," knik 't kind, "gen C.D. ,
genne radio en gen T. V.!"

Noeëts good of 't daug neet.

In zichzelf neuriënd, fiets Mieke – moderne hoesvrouw met baan – nao 't werk nao hoes. 't Is enne prachtige zonnige herfsdaag. Genetend kiek Mieke um zich haer. Dan realiseert 't zich det 't nog efkes feste dóór mot trappe, anders krieg 't 't aete neet op tied gaar veurdet Sef – ziene man – dalik van zien werk thoes kump.

Thoes aangekomme zit 't ziene fiets efkes taeg de gevel van 't hoes. 't Rommelt wat in zien tas op zeuk nao d'n hoessleutel. He, wao zit det dingk noow?! Dan realiseert 't zich inens: "Ojé, vanmorge vergaete mei te neme! Waat noow gezonge?! Groeëte grutte nog aan toe. Stomme klotskop!" schöldt 't taeg zichzelf. Goje raod is deur. Sef is dalik heej en dan wilt dae aete. Mot dae auk net nog vanaovend nao die vergadering. En det allemaol op ozze elfde trouwdaag, dink Mieke bedrök. Zul Sef d'r aan dinke? Vanmorge zag hae d'r niks van. Mieke had al veur 'n extra lekker aetentje wille zörge um Sef te verrasse. En noow dit..... verdorie..... wat 'n pech. Erg zoewat. Tja...

De bure links zien op vakansie, die van rechts zien op 't werk. Maar wach ens. As ik noow d'n achterbuurman 'ns vraog um hölp – as dae tenminste thoes is.... Toch 't probere waerd... Vasbeslaote löp 't um, nao 't hoes van de achterbure. Hae mak op 't belle van Mieke zelf de deur aop. As Mieke um dan de situasie oetleet, isse geliek bereid um te helpe. "Natuurlik maedje, kom d'r maar in. Ik zal efkes de ledder pakke, dan zette we die in ozzen achtertuintaeg de scheidsmoor. Asse dao euverhaer klums, kinse via d'n haof van Janse euver de volgende moor klumme nao dienen eigen haof. Det vindt Janse bes good, anders had-e maar thoes motte zien." Hae lach d'r ens mei en haet onder 't gepraot dóór, de ledder al gepak en taeg de moor geplaats.

Mieke klump nao baove, d'n buurman klump um nao en same sjourre ze, met vuuel gekuum en gehieg, de ledder umhoeëg um ze aan d'n andere kant te laote zakke. "Op nao de volgende moor!" sommeert d'n buurman. Door d'n haof van de neet-thoes-ziende bure laupe ze nao 't letste obstakel. Ledder weer taeg de moor en zoeë kump Mieke aan d'n andere kant van de moor op ziene eige plaats.

"Lök 't noow?" vraog de Hölp In Moeilikke Umstandighede nog. "Jao huur, en nog hartstikke bedank!" zingk Mieke.

De achterdeur is immers op deze door hoeëge more umslaote binneplaats, zelde op slaot en anders kan 't altied nog door 't binne/boete hondehok. De kielf, dae um al lang herkind haet, kump um

kwapelend begroete en Mieke dink triomferend: "Ziezoeë, det heb ik noow toch efkes schoeën oet d'n aek gedreid."

't Löp vaerder door de keuke de kamer in en krieg haos de begaoving as 't dao ziene Sef röstig veur de computer zuut zitte. 't Versleit um de spraok totdet 't stramelt: "Bbbis dich thoes?! En ik.... "

As Mieke klaor is met zien verhaol van de sleutel vergaete en Sef oetgelache is, meint hae: "Maar maedje.... de garagadeur waas gewoeën aop, die wáás gaar neet geslaote. Dich hads toch gewoeën door de garage nao binne gekind."

Ze ware d'r nog neet euver oetgekaekeld as Sef meint: "Bin ik ens vruug thoesgekomme um dich te verrasse op ozzen trouwdaag, is 't weer neet good. 't Is auk noeits good of 't daug neet!"

Oktober 2006.

Ochjao

Och waas dich eine groeëten boum,
sterk zien waas dan dien taak,
bescherming vond ik, en mien rös
ónder dien blajerdaak.

Of waas dich maarein veugelke,
dan kós dich veur mich zinge,
en mich auk nog elken daag
'n serenaadje bringe.

Of waas dich maar ein kössentje,
zo'n lekker zaach geval -
det mich gaonde elke nach steunt
en mich koestere zal.

De traone vóns dich van mich op
en knoevele kós ik dich -
jao, as det allemaol ens kós...
Wae regelt det veur mich ?!

Oet en thoes

Binnekort is 't weer vakantie,
det is veur mich altied
't hoeëgtepunt van hiel 't jaor,
dan veul ik mich blie en riek.

Want ander volk en lande zeen
det vind ik toch zoe prachtig,
ik geneet die daag van oor tot oor
en vind alles aeve machtig.

Umdet ik al 't alledaagse
'n tiedje neet mier hoof te doon,
en nemes auk maar op mich let
al laup ik op mien aldste schoon.

En heb ik dan die daag genaote
van 'n andere waereld um mich haer,
kóm ik steeds weer tot erkinning
wat heb ik toch mien Venio gaer.

Al meug 't euvéral örges anders
auk nòg zoe moei en prachtig zien,
al hebbe ze dao, wat weeje neet hebbe:
hiel vuuel good waer en zonneshien -

En mót ik strakkes, broenverbrand,
tóch weer enne kier nao hoes,
veul ik mich hoeëgsgelökkig, want
in Venio bin ik THOES !

Opkikkerke

Heb plezeer in 't laeve
en blief optimis,
auk as ens neet alles
aeve roeëskleurig is.

Zing ens 'n leedje,
't guuef toch neet wie,
dan merkste 't mak dich
toch efkes wat blie.

En zit ge auk waal ens
in zörg of met pien,
't zal toch meestal maar
veur tiedelik zien.

Bedink beej de döres
die dao veur óg greuje,
zulle auk weer de roeëze
in al eur prach bleuje.

Opvoeding

Taegeneuver de flats, beej 'n ald huuske,
speule kinder bergemuuske.
Met vuuel gelach en vuuel laweit
wie det in de regel geit.

Inens steit tösse dae lachenden troep
klein Sefke bäökend op de stoep.
Zien händjes veur d'n bóksenbaom
schrieëf hae 't oet, met langen aom.

De kinder zien verschrókke - stil,
allein klein Sefke schrieëf nog schrill
zien pien de wieje waereld in.
Ein maedje striek Sef langs zien kin:

"Kom maar beej mich huur, kleine schat,
vertel ens op, wae deej dich wat ?"
Opstendig rup Sefke dan euver de stoep:
"Miene Pap! Dae haet mich daonet weer ens opgevoed!

Os Kareltje

Witse waat leef is,
hiel zaach en hiel fien ?
Det is os Kareltje,
de's miene knien.

En Karel zien breurke
dae neumde we Piet,
maar dae waas met Kerstmis
in eine kier kwiet.

Aevel sinds gister is
Karel nimmer allein:
dreej babytjes kreeg hae,
hiel zaach en hiel klein!

Noow neume we Karel
dus maar Karolien,
'k heb noow véér vrindjes,
hiel zaach en hiel fien!

Os Miepíe

Flewíelzaachte puuëtjes
en 'n éníge snoet,
zoeë zuut os poeske Míepíe d'r oet.

En asse ze aais
dan geit ze hard spinne,
det zoel ik auk nog ens wílle kinne.

Maar wuuërd ze ens kwaod
dan kómme de kralle
en dan bluuës ze!!

Det zoel óg auk neet bevalle!
Dan gank d'r maar lever gauw tössenoet, of
bin zoe verstendig en lok 't neet oet!

Paddestertjes

Wie weeï as kinder in vrugerjaore
- de hippies ware nog neet gebaore -
bergemuuske deje beeï Thieëwisse meule
en aan de Underste Meulewaeg op de zandberg speulde,
toen ware d'r auk nog eueveral baeke
wao viskes in zote, die koste staekte.

Tenminste, det makde die jónges os wies,
want weeï maedjes vonde ze maar glieberig en fies.
En ginge die jónges dan staekviskes vange
dan bleve weeï veilig op 'n aafstendje hange.
't Heldhaftigste maedje vóng - met 'n bang hertje -
ens enne kier 'n paddestertje.

"Det," zagte die jónges, "wuuërd de groeëtste vis
dae d'r in Venio te vinde is."
Det maedje doch aan gebakke vis in de pan,
en vóng d'r zich nog 'n stelletje van.
Thoes woorte ze in ennen umgedreide waskaeteldeksel gedaon
en zoeë koste ze in d'n haof blieve staon.

Auk 't kroeeës had 't neet vergaete,
want asse wils greuje móste auk aete.
Pap en Mam wiste neteurlik nöriges van,
want dan kwaam d'r maar weer póppekas van.
En, doch 't kind, as Mam jaörig is
heb ik veur eur 'n flinke pan vis.

Bliekbaar had 't de paddestertjes aan niks ontbraoke,
nao 'ne gas daag ware ze oet eur vermomming gekraope.
Zó'n fiefdig kikvörskes sprónge d'r door d'n haof
in plaats van de vis dae urn waas belaoef.
En krietend bekinde 't erme kind
waomei 't Mam zoe gaer had verwind.

Maar wat Pap toen zag, det kós ik neet schrieve,
want de mòs toch altied netjes blieve.

PANORAMA

PA
NORA en
MA
vanaaf d'n berg
kiekend
nao 't

O
N R A M A
P A

van 't besnieëjde
berg en dal

Plots
eine schrieëf
'nen harde knal
'n donderende
snieëlawine

Euver blief
't nieje
P A N R A M A
O

zonder

PA NORA en MA

Pap ziene wage

Wat zul Tom gaer 't rieje liere,
want Pap haet enne wage,
maar as hae det vraog aet Pap:
"Jong, zit toch neet te zage.

Dich kriegs tóch mienen auto neet,
ik dink d'r nog neet euver"
"Jao maar, ik bin toch ald genug."
zag Tom 'n bietje dreuvig.

"Och jao," zag Pap hiel druuëg, "och jao,
det snaps dich auk nog neet,
dich bis meschiens waal ald genug,
maar mienen auto neet !"

Pietje Precies

As riefsambtenaer hadse in dae crisistied in de dertiger jaore van de vurrige ieuw bes 'n stripke veur. Laeveslangk 'n vaste baan, dus vas inkomme en gegarandeerd pensioen tot aan dien laevesind.

Wae duit mich nog wat?! Zoeë doch Frens. Getrouwd met Toke en vader van dreej kinder, had hae ein good laeve. Hae had alles netjes veur mekaar. Eine Pietje Precies, det waas 'e. Preciesigheid, det is ein eigenschap die se as Rijksambtenaar in deens van H.M. Keunigin Wilhelmina, in dich mos hebbe.

Maar, op 10 mei 1940 brook d'n oorlog oet. Nederland woort door Hitlers leger bezatte.

De Duitsers veranderde al gauw 't natuurgebied de Groote Heide beej Venlo in 't grutste militaire vlegveld van Europa. Van heej oet stegde de Junker en Messerschmidt vleehtuge op um Engeland te bombardere.

"Wir werden ihre Städte ausradieren!" brölde de besnorde Führer via de radio.

"Jao, wach efkes," meinde de geallieerden en ginge in d'n taegenaanval. 't Sinistere geluud van de ronkende geallieerde vleehtuugmotoren op waeg nao 't Duitse Ruhrgebied baove eure kop, aangevuld door 't staccato van de FLAK ('t Fliegerabwehrkommando) van de Duitsers, heel de Limburgers dök 's nachs oet de slaop. Um de vlegers elke oriëntatiemeugelikheid te ontneme, meus neet allein alle openbare verlichting in straote en aan gebouwe oet zien, maar meus auk eder hoes verduusterd zien. Gen fiemelke leech meugde nao boete schiene. Beej 't loeie van de luchalarmsirenes vluch idderein in de verduusterde huuzer hals euver kop 't bed oet, snut zich in eine greep zien kleier beejein en schravelt door d'n duuster op 't geveul de trap aaf de kelder in.

Toch ging 't dökker nog waal verkierd as zo'n "verdwaalde" bom op de stad veel.

Zoeë auk dae bewusde nach. Terwiel 't waarschuwend oeh-a-oeh-a-oeh van de sirenes nog door de nachtelijke rös galmde, klonk auk al 't verschrikkelijke gesuus van 'n neerkommende bom, direk gevolg door de knal van de explosie. 't Glaasgerinkel van de door de luchdrök springende roete makde euverdudelijk det dit waal ein erg doeën-beejmien-bed-show waas.

Toke vluug 't bed oet, onderwiel gillend in paniek: "Wakker waere allemaol, de kelder in! Gauw!".

De blage vlege de trap aaf; Moder Toke in de achterhoede kwaak met euverslaonde stum: "Kom Frens!". In de kelder aangekomme, sleit Toke zienen erm beschermend um de kinder. Ederein is begriepelijkerwies behuurlik van streek.

Inens realiseert Toke zich det Frens d'r nog neet is.

"Och God, help!". Det glaasgerinkel van die door de luchdrök springende roete..... Frens dae aan de raamkant sluuëp..... 't Zal toch neet....

D'n aldste zúút um dinke en zaet dapper: "Blief geej maar heej Mam. Ik gaon waal kieke wao dae blief!". Mét vluug-e al met ein paar traetje geliek weer de trap op, ropend: "Pap, wao blief geej?! Kom noow toch!".

Vaag klink 't geluud van twieë stumme door in de kelder. 't Is neet te verstaon waat d'r gezag wurd. Dan 't snelle geroebel-de boebel-de boebel van de jongesveut op de trap.

As d'n tiener weer de kelder induik, zuut-e dreej paar ingstig vraogende auge op zich gerich: "Wat is d'r, is d'r wat gebeurd??".

Nog nao-hiegend van 't geren, zaet-e gerösstellend: "Nou nae. Pap had eine machetknaup laote valle en dae kosse dao in d'n duuster en tösse die glaasscherve neet zoe gauw truukvinde."

Pietje

Ens, op eine winterdaag,
't vroom det 't kraakde al vief daag,
meugde klein Pietje nao 't ies
met zien groeëte zuster Lies.

Lies bond Piet de schaatse ónder
en 't menke heel - de's waal 'n wónder -
waarechtig vief minute stil,
wat veur um hiel wat zegge wil.

Dan schuut Lies euver de baan
en Pietje schravelt maar wat aan.
Maar nao 'n keteer is 't al oet,
want dan haet det menke hoeëge noeëd.

Lies luuët Piet achter 'n paar struik
zien plasje doon, wao 't nemes zuut.
Noow kan de lol opniej beginne.
want schaatse wilt det menke kinne.

Maar 'n klein eurke naoderhand
schrieëf det kaerelke weer moord en brand.
"k Mot plasse, Lies," rup hae benauwd,
terwiele nog op 'ne kauwgum kauwt.

Die keld werkde op Piet zien blaos,
hae hieg en zuch. Lies duit gehaos.
"Ik vind um neet," zoeë zuch os Lies,
"maar 'k heb auk hand wie blökskes ies.

Van gif stamp Piet Lies taege de schoon,
schrieëf: "Dao kan IK toch niks aan doon!
Ik heb det dingk neet kwiet gemak,
want DICH hebs 't 't iets gehad!

Pinksterverlof

D'n Dieke spitsde zich d'r op wie nog nie. Sinds hae dreej waeke geleje opgerope waas veur de militairen deens waas hae nimmer thoes gewaes. De ierste 14 daag meugde de niejkómmers nog neet de kazerne oet en de derde waek had hae in de petoet gezaete. Umdet hae 's aoves in de vreejen tied met allebei zien hand in de tes euver 't binneplein van de kazerne waas gelaupe, had zonne kalerik van 'nne vaandrig um van baove oet de raam van zien officiers-in-opleidingkamer toegerope: "Soldaat, waar zijn je handen?" "In mijn zak!" had-e truukgerope. Det leverde um 8 daag "lichte" celstraf op. Maar noow kós hae morge, umdet 't pinkstere waas, weer efkes veur dreej daag met verlof nao hoes. 't Waas kermis in 't dörp en nao die dreej waeke kuch en kazernekós had hae toch wal weer ens zin in de 's zóndaage soep-met-bólkes van mam. En neet te vergaete de kluntjesmik en de kermisvlaai.

"Stroeëzak, hald dich" had-e taegde 't kazernebed gemompeld wie hae 's zaoterdaags-'s morges weg meugde.

D'n ierste dae hae beej thoeskoms in 't dörp taegde 't lief leep, waas ziene vrind, de Lange. De Lange, dae vreejstelling van militairen deens had gekrege waeges broederdeens, reep al van vaer: "Halli-hallo! Wie waas 't in deens, Baer? Veel 't erg taegde?"

"Och", zag d'n Dieke, nao wäörd zeukend.

"Jao, laot auk maar," zag de Lange. Vertel mich det vanaovend maar. Ik mot noow nog iers 't vleis rondbringe veur mienen baas, de slechter. Kumpse vanaovend auk nao 't kefee van de Roeije, jao? Kinne we dan beejpraote. Hoije!"

't Antwoord nog neet ens aafwachtend, sprong de Lange weer op ziene fiets, laverend met de rete korf met de vleisbestellinge op 't fietsestuur. D'n Dieke keek um efkes nao, glimlachde in 't veuroetzich op d'n aovend, maar spoojde zich dan nao hoes.

II

Fluitend leep d'n Dieke – noow weer in börger – 's aoves 't dörp in. De kermismeziek klonk um al oet de vaarte tegemoet. Op 't kermisplein aangekomme, veel de vertrouwde gezelligheid wie ein werme daeke euver um haer. Alles stond d'r weer wie idder jaor: de viskraom, de snoepkraom, de kinderkannepee, 't lunapark, de rups, de schuitjes, de

scheettent, en nog vuul mier. Inens hoort hae ziene naam rope: "Baer, Baer! Wie geit 't kaerel? Wie lang hesse verlof?"

't Waas Toeën, auk wal de Smale geneump. Toeën waas aafgekeurd veur de militairen deens. Te lich veur zien lengte. Neet det hae det erg vond, maar noow waas hae toch niesgierig wie 't zoeë in deens toeging.

"Vertel, Baer! Of wetse waat: kom, laote we d'r eine gaon kloeke!"

Wie ze same 't kefee van de Roeije binnestapde, stond de Lange al aan d'n teek. D'r woort gepraot maar veural gelache en gedronke tot in de kleine eurkes. Wie d'n Dieke intelijk op hoes aan schravelde, leek de straot onder um te golve wie de Maas en waas hae blie wie hae intelijk naeve zien broor Graad in bed loog. In dit groeëte gezin slepe de veer jonges, 2 aan 2 op de ein kamer en de dreej maedjes op de andere slaopkamer. Nao 'n eurke aevel begoste d'n Dieke zien derm te rebellere en protestere taeghe al daen drank.

D'n Dieke kwaam met meujte efkes tot zien positieve en schravelde zich nao de wc. Hae deej wat de neteur um gebooj te doen en kroop daonao – 'n hiel gewich lichter – weer naeve Graad in bed. Wie dae daodoor gestuurd woort in ziene slaop mopperde hae: "Verdomme Baer, wat stinks dich!"

Baer, suf en alweer half in slaop, beaamde det: "Hmm," en snörkte weer.

Graad, effe later: "Baer, hald dich astebleef 'n bietje in. Anders geisse maar op de wc zitte stinke."

"Bin ik net gewaes" zuchde Baer en sleep alweer.

Klamp tweeë minute later vloog Graad 't bed oet, raozend sloog hae de daekes weg en vlookde: "Godver... gaef mich de zund"

(Mam stond intösse, wakker gewaore, in de aoepede deur:) "Wat is heej eigenlijk loos??"

"Jao", en Graad bääkte haos van gif en van aafkier: "Heej dae fiezen ammi haet verdorie in bed gesche... eh ... gedaon."

"Wat?!" kwaakte mam.

"Gaarneet waar," bromde Baer. "Ik bin toch zeker net nao de wc gewaes."

"Ao jao?" schreefde Graad en trok Baer bloeët. "En wat is det dan, he!"

Tja, Baer wáás inderdaad nao de wc gewaes. Allein had hae vergaete d'n deksel umhoeëg te doen...

Preuve

Pietje duit zien sketers aan
zit boete op de grond,
dao kump eine Sint Bernard aan
zonne groeëte, stoeren hond.

Dae löbbes löp op Pietje aaf,
lek um door 't gezich.
Maar och, wat schrik dae kleinen blaag,
hae schrieëf hard: "Help! Help mich!"

Mam kump geschrókke aangerend,
vraag: "Beet dae dich in de neus?"
"Nae," snoek Pietje, "Hae lekde mich
en haet allein nog maar gepreuf".

Raegen

't Water druup weer in de raegentón,
nao waeke van wermte verkruup zich de zón.
De blome lieke schoeëngewasse in d'n haof
ónder 'n loeëdgrieze lóch, die nog mier water belaoft.

De rame en deure zien alweer geslaote,
de kans nog gen raemke mier aopelaote.
En ik dink in mien eige, 'n bietje bedreuf
wat zien we dae raegen toch allemaol gauw meug.

Dan, as ik zoeë door de raegen stap
huur ik achter mich 'n fel geklik-klak.
Twieë peuters, met 'n kleid en de schoon aan van Mam
met hakke, wao die zélf klamp op laupe kan.

'n Parepluuj wie 'n aafdaak, zoeë wie Opa ens had,
en nóg zien ze naat wie 'n verzaope kat.
Maar lol hebbe die twieë, zoevuuel as maar kan,
maar die make d'r dan auk 't beste van!

Raodsel

Tante To kwaam op bezeuk.
Die wet hiel vuul, die loos hiel vuul beuk.
Lets goof zeej os ein raodsel op
en lachde zich al haos kapot:

Ik heb 't neet, kan waal d'r op zitte
maar kan d'r neet op ligge pitte.
'k Kan 't neet lieëne en neet kaupe
en 't velt neet mei um d'r mei te laupe.
Wetse nog neet waat of ik mein?
Dan zak ens efkes door de bein:

Dan löpse allein nog maar met stuukskes,
wat dan zitse op de huukskes.

Rechter bein - linker bein

Det 't Loesje op de bewaarschoeël bevelt
blik waal oet wat 't zoeë allemaol vertelt.
En umdet die bleudjes nog vuuel motte liere
asse straks veilig in 't verkier wille verkiere
motte ze, as ierste dink
weite wat rechts is en wat links.
"Det kin toch neet zoe lastig zien",
dink Loesje, "maar misschien
bin ik det toch al weer vergaete
as ik truukkóm van 't aete."
Daorum, veur de veurzichtigheid
vraag 't aan Pap veurdet 't geit:
"Ligk geej mich det toch nog ens oét,
geej wet det toch, geej ziet al groeët."
Dan antwoordt Pap: "Let maar good op
dien rechter bein - dao zit det räöfke drop."
"Ao jao," snap Loesje, "det is fijn,
dan is det ander dus mien linker bein."
't Veult zich geliek 'n stökske flinker.
Maar as 't dao-op dóór geit dinke
klink 't ontzet oet de mond van det klein:
"Maar heb ik dan twee VERSCHILLENDE bein ?!"

Reis: Californië 1982

Sam haet net zien dagelikse 20 baenkes gezwomme en zoot noow uters voldaan naeve zien privé-zwumbad lekker beej te komme.

Door zien half-geslaote auge zoog-e Sarah, zien vrouw, aan kómme laupe. In de ein hand ein kan met vers gepers appelesienesap, in de andere hand de kan met ieskluntjes.

Glimlachend vroeg 't: "Inschödde?"

"Gaer." zag Sam en keek toe wie Sarah de glaze en de ieskluntjes hanteerde.

"Wat is 't toch ein knap stök," doch Sam ineens weer ein bietje verleef.

"'n knappe snoet, enne leeve lach en nog altied 'n figuurke um te kösse." De twee kinder die ze same hadde gekrege, had dao gennen aafbraok aan gedaon.

"Jao," dach Sam tevreje, "ik heb waal gelök gehad in 't laeve. Al zoog 't dao aanvankelijk neet nao oet."

Van zien kinderjaore in Roemenië herinnerde hae zich allein nog det zien vader enne goldwinkel had. Met hiel vuul klokke die dök allemaal tegeliek en soms ums de beurt sloge. Dan kós kleine Sam soms kreie van plezeer, zoe moei vond-e det.

Toch, zoeë had hae zich al dökker aafgevraag, waarom hae zich zoe weinig mier herinnerde oet zien kindertied. Zien vader en moder, zien zusjes, waarom had hae dao gen herinneringen aan? Hae wis inkel nog det 'n tante en einen ome um toe meigenaome hadden nao Amerika. Det zien elders en zien zusjes umgekomme ware hadde ze um verteld. En det hae dreejdöbbele mazzel had gehad had hae waal begrepe, maar toch....

Hae waas toch al nege jaor toen hae wegging oet Roemenië, dan mosse dich toch nog wat kinne herinnere? Maar nae, alles wat det betrof bleef laeg in ziene kop. Waorum toch. Waorum?

Inens, in 'n opwelling, zag-e taege zien vrouw: "Sarah, leveke, wat dunk dich as we ens met de kinder op reis zulle gaon nao Europa? Ik zoel bes nog ens truukwille nao Roemenië. Wat dunk dich dao van?"

Verduuts kiek Sarah um aan. Wat waas det noow inens? Toen schoot 't in de lach en zag: "Jao jong, wie we trouwde heb ik belaoef dich euvral te zulle volge, dus...!"

Twieë maond later waas alles geregeld en vloge ze same met de kinder euver 't groeëte water nao 't alde continent. Eder met zien eige gedachte en veurstellinge euver 't gebaoteland van Sam.

In 't 4-sterre-hotel wat ze geboek hadde, woorte ze haos wie keuninge ontvange. 't Verermde land waas pas aopegogoeid veur toeriste. en die mosse in iere halde, want die bringe geld in 't laejke...

In de euverdimensionale hotelhal stond enne knoets van enne fontein zien bes te doon em klaterde beschaaf. De res van 't hotel waas naovenant luxueues en rook volges Sam nog nao de groeëte baze.

's Aoves in d'n aetzaal woort Sam as ald-Roemeniër met zien gezelschap ontvange wie de keizer van China. De beste taofel en dreej gerokde obers stonde klaor um eur winse te vervulle. De gerant kwaam, buigend wie ein knipmets, vraoge of alles nao wins waas. Sam, dae net d'n twieëden hap vleis in de mod stook, kiek op, kiek de gerant aan en herkint in um enne vrugere klasgenoot. Alsof d'r ein deurke wuurt aopegogoeid, valle d'r paaf inens honderddoezend puzzelstökskes op zien plaats. Sam zuut de gerant weer met 'n van haat en leidvermaak vertrokke jongesgezicht enne moorbriek door de etalageroet van zien vaders goldsmeedzaak goeie. Veult weer de speej in zien gezicht, huurt weer de scheldpartie van : "smaerige rot-joed, joedezooi! Weg met óg!" Sam veult det zien blood begint te kaoke, hae wet zich aevel dank zij zien gooj opvoeding nog net in te halde en zaet uterlik röstig: "Good det ge det vraog. Wae heb ge det vleis klaor laote make? De poetsvrouw soms? Neet te aete daen troep. As ge niks baeters heb...." De gerant, heftig geschrokke, griep onder doezend verontschöldiginge d'n telder met 't vleis en nok aaf.

D'r wuurt ennen anderen telder met ander vleis gebrach. Sam preuf 't vleis, zaet niks, preuf 'n frietje en vluug oet: "en waarom is dae friet noow kald?" De gerant, good zenuwechtig noow, spooit zich met d'n telder nao de keuke. Ander ober bringk niej vleis, nieje friet. Sam: "Hemeltergend! Verbrande friet! Wat is det heej veur ein snertzaak?" Afeng. Sam haet dao dreej waeke de zaak geterroriseerd en getreiterd. 't Hiele perseniël zoewat tot wanhaop gebrach. Zien haatgeveules koesterend, die hae dankzij ziene riekdom op die maneer kos botviere. Sarah had um al daen tied laote gewaere en niks gezag. Tot ze op de truukreis in 't vleehtuug zote en Sam nog zoot te gromme. Toen vroeg 't röstig: "Vertel ens Sam, wie zuut 't d'r noow oet in dien gemood? En wat vindse d'r noow zelf van? Bisse d'r noow rieker of ermer door gewaore?"

Sam zuk nog nao 't antwoord.

Riekdom

Vief daag van de waek
bin ik erm as 'n loes
maar 's zaoterdaagsaoves
dan bin ik nooit thoes.

Dan rammelt 't 's zondaagsgeld
mich in de tes,
al bin 's maondaagsmorges
dan weer op de fles

Dan heb ik hoeëgoet
nog maar ein pekske sjek
en 't onderste is meestal
auk nog maar drek.

Maar det hindert mich neet
is mich um 't aeve
zolang mich maar
gooj zin is gegaeve.

En zeen ik um mich haer
die vertrouwde gezichte
doon ik met plezeer
mien dagelikse plichte.

Rieki.

Rieki van beej ós naeve
det is zónne fantas,
det zaet, 't haet 'n elfje
det woeënt in ziene kas.

As Rieki 's aoves slaope geit
en Mam haet um toegedek,
dan kump det elfje veur d'n daag,
zit op 't vootind van 't bed.

Det elfje kan hiel moi vertelle
van 't elve- en kabouterland,
en 't hilt zien toverstökske
daabeej altied in de hand.

Maar haet 't lang genóg gedeurd,
vluug 't truuk nao ziene kas,
wink nog ens met 't hendje,
maar Rieki - det sluuëp al vas.

Roeëze.

De roeëze, dies dich mich geschónke,
staon heej veur mich in de vaas,
ze verandere 't aanzeen van de kamer
zoë, of's dich zélf heej beej mich waars.

Wat kinne blome toch vuuel zegge,
want die roeëze toch vertelle mich
wat ik altied weer zoe gaer wil huüre:
Miene schat, ik hald van dich!

Schame.

Ze hadde mich netjes aafgeleverd in 't ziekehoes, wao al 'n gespreid bedje veur mich klaor stond. Noow neet det ik mich erg verheugde op zo'n logeerpartie, maar ja. Wat mot det mot dan maar. Ze ware waal zoe netjes gewaes um mich 24 oor bedinktied te gaeve of ik 't aanbod waal woel acceptere. Umdet 't toch al waekelank raegende dach ik nou ja, of se door dien eige rame nao de raegen kieks of heej, det mak auk niks mier oet en had ik 't vrintelikke aanbod maar aangenaome.

Terwiel de leeje van 't ontvangscomité nog naeve mien bed stonde, onderein beraodslagend welke verrassinge ze allemaol de riej nao veur mich in petto hadde, ging hiél, hiél zutjes de kamerdeur aop en kwaam ze practisch onhuurbaar op eur zaachte viltpantuuffelkes binnesluùpe: 'n klein, haos braekbaar, mager vruike van 'nne neet te schatte laeftied. Binne sluùpe jao, anders kinse 't neet neume.

't Ontvangscomité had nog neet ens in de gater det we inens met mier ware en ik waas letterlik met stomheid geslage. Wat deej det mins op mien kamer? 't Enige bed det d'r stond waas al door mich bezatte. Gelökkig merkte eine van de gashiere eur toen op en woort ze fluusterend van de kamer nao boete gebrach. Mich brook 't benouwde zweit oet. Meus ik heej strakkes zoeë de nach in? Waas mien kamerdeur waal aaf te sloete? Kós se det euverhaup waal in dees umstandighede? Ik waas nog neet vaerder gekomme met mien gedachte wie 't comité inens weer aafscheid noom en wegging, mich in ein paniekerig ingstige stumming achterlaotend. 't Snuupke veur de nach det ik van de verplegende kreeg haet mich gelökkig geruùsloos nao de volgenden daag geleid.

'n Paar daag had ik "'t Spoeëk van de opera" wie ik ze in gedachte neumde, neet mier gezeen. Ik had d'r auk neet mier aan gedach. Tot ze inens weer onhuurbaar binnegekemme, zoeë maar inens naeve mien bed stond en zich 'n appelsien van mien nachkesje woel pikke.

"Ja, woe guëf 't dan zoeëwat!" veel ik oet. "Truuk met die appelsien en gauw. Had det dan tenminste nog gevraag!" Tergend langzaam en zonder ein woord te zegge lag ze 't fruit truuk. "En noow weg heej!" snauwde ik. "En laot òg heej nooit mier zeen! Weg, wég!!"

Ze leek nog kleiner te waere wie ze beschaamp zwiegend, van de kamer sloop. "Det mós se toch maar dörve!" slingerde ik eur nog nao. "En doot astebleef de deur achter óg toe."

De iersvolgende verplegende die daonao toevallig binnekwaam kreeg de volle laog. Miene hiele schrik, ings en verontwaardiging kreeg ze euver zich haer. Alsof 't hiele verhaol eur niks aanging, stond ze nao boete te stare. Wie ze zich eindelijk umdreide en mich aankeek meinde ze: "Jao, 't is tries. Maar we weite neet wao we d'r anders mei nao toe motte, we hebbe d'r gen andere plaats veur."

Zal waal, smoesjes! gromde ik in mien eige nog nao, maar sprook 't neet oet, door mien zwiege te kinne gaevend det ik 't gesprek as beëindig beschouwde. Ik pakde mien book weer op um vaerder te laeze, maar kos mich, nog altied behuurlik kwaod, neet concentrere. Book weg. TV kieke? Gen zin.

Gelökkig kwaam d'r efkes later bezeuk veur mich, woort ik aafgeleid en zakde miene gif geleidelik weg.

't Waer werkde trouwens auk neet erg mei. De raegen dae noow al waekelang ononderbraoke euver os land oetgeschöd woort, drökde de stumming steeds mier. Tot.... in eine kier en nog waal op zondaagmorge 't zunke zich weer door de wolke haer gevochte had en de waereld letterlik in 'n hiel ander leech zat. Volop genetend zoot ik achter de ziekehoesraam nao boete te kieke wie ik opschrók van 'n bewaeging naeve mich. 't Spoeëk van de opera had zich toch weer in 't hol van de lieuw gewaog, kiek mich met 'n oetgestaoke hendje straolend aan en dan huur ik veur de ierste kier eur hiel bedees en nauweliks huurbaar zaach stumke: "Ich möchte Ihnen einen wunderschönen Tag wünschen."

Euver schame gespraoke.....

“Schoeën”-heid

"Scheet op Jeu!" rup Mam nao baove
"bis dich noow onderhand haos klaor?
Dich kumps nog te laat op schoeël-
en keim auk astebleef dien haor.

Altied det getreuzel van dich,
ik krieg d'r onderhand wat van,
d'ch kumps altied op snjppenaörtje,
en laup toch ens wat vlotter, man!

Heb se auk met zeip dien hand gewasse?"
"Jao Mam," zuch Jeu, "maar ik veul mich nog duf,
mien hand heb ik met zeip gewasse;
't gezich aevel maar aafgestuf.

Snieë

's Morges wie ik wakker woort
waas d'r ein wónder gebeur;
de hiele waereld waas inens
gans prachtig wit gekleurd.

Want toen de minsheid loog te slaope
had de snieë gans ónverwach
zoe röstig en hiel stillekes
zien watterkledje oetgelag.

En elk geluud scheen weggevalle, -
tot de stilte leek te scheure
toen dao 'n paar kleine peuterkes
met sleie kwame sleure.

Ze lachde, rende, slidderde
en schrieëfde opgewónde,
um dit enorme speulfestijn
speciaal veur eur gezonde.

Maar achter hiel vuuel rame
dao zote groeëte minse
dae ganse snieë met al zien prach
dreej kiere te verwinse.

's Morges

Dae vastelaovesdinsdaagmorge
- 't waas van laat weer vruug gewaore –
'k zong nog ein vastelaovesleed
en schravelde mier as ik leep
door met confetti bezeide straote.
Inens hoort ik al eine maelder praote
Ik dóch: " Nou, dae is auk vruug op!
Maar IK gaon now nao bed, want ik bin óp!"

Soldaote-kerkhaof.

Witte kruutse
riej nao riej.....
Waorum, waoveur?
Vergaete? Det nooit!

Wie lang deurt nooit?

Onbekinde soldaot.

D'n aom van d'n tiëd
aait 't graas
op 't graaf van eine soldaot
dae onbekind –
maar onbetwis
örges gemis –
zien laeve veur os vreejheid goof.

4 mei.

'n Kindergraaf.
Dóór de 2 minute stilte
galmp in mien gedachte
nog de knal
van de ontploffende mien.

Oorlog.

Zaach ruus de wind....
Oorlogskind
speulend met 'nnen bal

Oerharde knal
oorlogsgeweld
mieneveld

't Veld kleurt roeëd
kiendje doeëd.
Zaach ruus de wind....

Oorlog
is 't produc
van
heerszuch,
haat en nied
en hebzuch

Oorlog
is 't produc
van
machsdrang,
aafguns
en
hebzuch

Sonnet

Mien röspunt in dit jachtige laeve
vind ik beej dich, beej dich gans allein.
In os samezien vind ik dan auk meteen
’t beste wat mich ’t laeve kan gaeve.

Wievuuel wermte hes dich mich geschonke
dich bis ’t symbool van zaachheid veur mich,
dich maks mich zelfs ’t laeve nog lich
as eigelik wat dök ’t “Proost” had geklonke.

Gelökzalig laot ik mich umerme door dich,
laot ik mich vange wie in ’n netje
en veul mich zweve, wonderlijk lich...

Daorum schreef ik veur dich dit sonnetje,
sloet ik mien auge en begraaf mien gezich
in mien eige, vertrouwd en lekker werm bedje.

Venlo, 05-03-2004

Speule

Tip tap top
wao is mienen dop ??
'n Smik die is waal gauw gemak
van ein stök touw en ennen tak
maar wao is mienen dop ?!

Zippe zappe zeipe
ik woel zoe gaer gaon reipe,
maar och, wat is det noow ein pech,
miene reip dae is auk al weer weg,
noow kan ik auk neet reipe.

Tikke takke tinkele
wae geit d'r met mich hinkele ?
'n Laege wieksdoeës van mien tant
die heb ik vol gemak met zand,
noow gaon ik 'n poetje hinkele.

Straf

Gister meus Pietje veur straf vruug nao bed,
toen haette dich toch wat leuks ontdek !
Luuster, hae haet d'r wat op gevónde :
eine spiegel aan de vlaggestek gebónde,
'nen twieëde spiegel in de kamer gehange,
toen kósse zien eige TV ontvange.

Want beej de bure
stelt det dingk tóch toesjoer aan,
eiken daag weer, dao kanste opaan.
En tevreje doch Pietje wie hae ging maffe :
"Noow kan allein God mich nog maar straffe.

(Straolende) sterre

Vuuel Kersleedjes ware d'r al gezonge
Door 't kleuterklasje van groep ein,
Van klingelende klökskes, de kersboum
En in de stal 't Kiendje klein.

"Hebbe we alle Kersleedjes gezóng?"
vroog juf Joke aan de klas,
"Of wet emus nog 'n leedje
det noow nog neet gezóng waas?"

De kinder dinke ingespanne
Eur nog zoe jonge herses suf.
Inens de stum van klein Suzanne:
"Ik! Ik weit d'r nog ein, juf!"

As de juffrouw zaet: "Dan zeg 't 'ns
Ofs dich nog 'n leedje kins
det van 't kersfees kan verhaole,"
klink 't: "As de sterre dao baove Straole
en de maon dao baove Heringe hingk...."

't Ei en de kiep

Mien naefke van tieën, dae wis waal van wante
euer de Paosshaas, Sintermerte en andere Riante.
En dus woort, met triomfantelijk gezien,
't logeetje door um "veurgelich".

"De Paosshaas kan gen eier ligge, och kóm,
bis dich dan werkelijk nog zoe dóm ?!
En klokke die door de lóch nao Rome gaon,
wie kan zoeiets noow bestaon !"

Klein Fritske, de kans 't aan um merke,
mot det alles iers verwerke.
En as ederein dink hae is 't vergaete
is 't tied veur 't aovendaete.

De tant had 'n kumpke vol eier gekaok
en de kachel lekker opgestaok.
"Veur Fritske 'n eike, vers oet 't nis,
det lagte de kiepe speciaal veur dich,"

Aldus sprik d'n ome, "kom, ik help dich met pelle."
Maar Frits zaet: "Ge kint mich nog mier vertelle."
En as eder verwonderd nao um kiek
rup Frits: "Ik gluif toch zeker neet mier aan de KIEP

't Gebaortehoes.

'n Oma had de kleinkindjes ein oetstepke belaoft. De reis ging met de bus nao 't moeie gebaortedörp van oma in de buurt van Venlo.

Wie ze haos dao ware zag oma: "As ge noow good oplet, zal ik óg 't hoes wieze wao oma vruuger gewoeënd haet. Det kint ge dan vanoet de bus verderop in 't veld zeen staan."

De Kinder zitte vol spanning te wachte, tot oma inens zaet: "Dao, det is 't. In det kleine huuske dao is oma gebaore en hebbe weeje vruuger gewoeënd."

De kindjes douwe de neuze plat taege de rame van de bus.

Stilte. Eine hielen tied stilte.

Dan komme inens de stumme los. "In dèt kleine huuske oma?"

"En allemaol òg breurkes en zuskes auk?"

"Wat ein klein huuske!"

"Ja," zaet oma belierend, "vruuger woeënde de meeste minse nog neet in zo'n groeëte huuzer. Toen ware de minse auk al blij met ein klein huuske."

En dan toch ein bietje waers d'r achteraan: "En we hebben d'r altied gaer gewoeënd."

Wao-op 't al achjäärige kleinkind naodinkend: "Dan heb geeje zeker altijd vuuel boete gespeiuld, he oma?"

"Ao jao," zate oma. "Toen ware d'r auk nog neet zoevuuel auto's. Toen kósse nog röstig op straot speule."

Beeje de familie aangekomen woort iers de koffie, limonade en flaii verorberd en netuurlik oetgebred oet de deuk gedaon det ze noow auk ens det kleine gebaortehuuske van oma hadde gezeen.

Örges zit 't oma toch neet lekker det de kinder maar blieden zage euver "det kleine huuske". Zoe klein waas 't noow toch auk weer neet.

Daorum stelt ze veur um d'r met z'n alle ens naeve te wandele. Dan kinne ze 't zich auk ens van dichbeeje bekieke.

Zoeë geag, zoeë gedaon.

Beeje 't hoes aangekomen, vraag oma toch waal eine bietje gespannen:

"en, vindt ge 't noow nog zoe klein?"

De kinder kieke neet begriepend van 't hoes nao oma en weer truuk.

Eindelijk zaet 't aldste langgerek: "Aoaoah, bedoelde geeje DET hoes."

En, wiezend op 't twintig mater verderop staande veldkepelke klonk 't:

"Weeje dachte det oma DET kleine huuske bedoelde!"

't Hoès

't Hoès waoin ik woeën
det beejt mich zien bescherming
zien more um mich haer
die zien wie ein umerming

De vertrouwdheid die ik óndervind,
kom ik vermeujd nao hoès,
is 't of 't mich influustert:
wat fijn, de bis weer thoès.

Dan bin ik bliej en dankbaar
veur dit daak baove miene kop.
As ik kiek nao andere lande,
staon weej d'r nog good op.

Weej kinne gennen ermood,
gennen honger, dors of keld
of erge nateurrampe
die doezende laeves velt.

Dus, al judasse mich soms mien spiere
- ze zien jao auk neet mier niej –
ik laef vreej heej en tevreje
en det mak mich zoe bliej.

't Hudje

lene miene mutje
mien Moder haet 'n hudje
en luuster ens wat ik dich smoets:
ze druuëg det hudje inkel thoets.

Det hudje haet ze - ierlik waar -
al minses viefentwintig jaor
en druuëg 't nog van tied tot tied.
Det hudje wilt zeej nooit mier kwiet.

Det hudje, jao det steit zoe kwant
op 't hoeëgste tuupke van eur hand.
Ik dink det geej dus noow al wet
det det 'n vingerhudje het.

't Is weer haos zomer!

D'n ierste moeie veurjaorsdaag
dae lokde mich nao boete,
want boete is 't wermer nog
as heej achter de roete.

De kleine wölkskes baove mich
drieve lanksaam door de luch,
enne lieuwerik vluug steil umhoeëg,
zingk jubelend in zien vluch.

Wat zien toch minse en bieëste weer
d'r ens zoe anders aan
as 't wermer wuuërt, 't zunke schient
en de winter van de baan!

't Jaor rónð

De lente mak 't jaor
veur zien zwaore taak weer klaor.

Dan kump de zomer in 't land:
waat 'n genot veur mins en plant!

D'n herfs lach ós toe met al zien vruchte
en zien prachtige wolkeluchte.

De winter bringk de aerd' weer rös
tot de lentezón ze wakker kös.

't Kersfees

Hoera! 't Is fees! D'r is 'n Kiendje gebaore!
Maria en Jozef zien elders gewaore
van 't Kiendje det al zoe lang woort verwach,
zoeë zónge de ingelkes in de Kersnach.

En Pieëtrus, dae hoort zich det allemaol aan,
en knipde millioene sterkes aan.
De feesverleechting waas dus al klaor,
zoe simpel ging det in det ierste jaor.

De herders dachte: "Laot os ens aeve gaon kieke,
dao's wat te belaeve."
Eur fluit en schalmei
die nome ze mei

En de schaöpkes blaatde ónbezörg.
Dus veur 't orkes waas auk al gezörg.
En kregen die schaöp aaf en toe ens wat kure,
lete de hund op eur beurt zich auk nog ens huüre.
Ze hapde van waelmood de schaöp nao de bein,
maar hele zoeëdoonde de zaak waal beejein.

Tja, wie ze zoeë allemaol dae stal binneginge
um same eur serenaadje te bringe,
toen lachde Maria gelökkig en blie.
Jozef deej bescheide 'n stepke opzie
en winkde de herders - 't ware d'r dreej -
"Kom nog maar 'n bietje dichterbeej!"

De herderkes zónke op de kneen.
Zó'n moei Kind hadde ze nog noeits gezeen
en van geslach op geslach woort later verteld
euer die herderkes in 't veld.
En auk os kindskinder zulle nog zeker verhaole
euer die sterre die dao baove straole...

't Muuske.

Parmantig stap kleuter Wimke aan de hand van Pap en Mam door de winterse keld. Euvermorge is 't Kersmis en 't is zoe vreerkald det d'n aom van de minse wie kleine witte wölkskes beej ederen aodemtoch te zeen is. Det is pas spannend veur de kleuter! Det haet hae nog noeits meigemak. Hae perbeert 't elkes kier opniej en wilt dan blieve staon um te kieke wie de wölkskes verdwiene, oplossend in de loch. Tot Mam um maant: "Noow mosse toch waal doorlaupe! Anders zien we neet op tied aan de bushalte en dan geit de bus weg zonder ós." En efkes later: "Kiek, dao steit de bus al klaor aan de halte te wachte tot ze kan vertrekke."

As ze beej de bus zien, luuet de chauffeur de deur al electrisch aoep gaon. Hae berg de krant dae hae zoot te laeze weg met 'n vrintelik: "Goje morges same!" en vervolg taege d'n as ierste nao binneklauterende Wimke: "Geit 't jungske? Zal ik dich helpe?" "Hoof neet, det kan ik zelf." meint de kleuter zelfbewus, um dan in einen aom d'r achteraan te verkondige: "Weej gaon nao Simon en dae haet ein wit muuske. Det zit in 'n hok op 't balkon. As se det op mienen boek zets, löp det gans nao baove tot op miene nek. Maar det löp neet weg huur. Dan mosse um gauw weer griepe."

"Zoeë, zoeë." veins de chauffeur belangstelling.

Kleuter Wimke, dinkend aan de sjoklade moes die hae van Sinterklaos had gekrege, verraoid met ein bietje spiet in zien stum: "Ik heb auk ein muuske gehad."

"Gehád?" meint de chauffeur, dae natuurlik de gedachtesprong euver de verwisseling van de echte moes van Siem en de sjoklade moes van Wimke neet kan weite: "Hesse det muuske dan neet mier? Wat hebse dao dan mei gedaon?"

"De kop aafgebete" is 't ierlikke antwoord van de kleuter.

"WAT?" hieg de chauffeur. Zien gezich drök zoevuël aafkier oet, det de elders, die 't misverstand al met de klompe veulde aankomme, de slappe lach kriege, tot groeët misnoege en aafkier van de chauffeur. 't Haet waal efkes gedeurd veurdet de elders, nog naohikkend van de lach, de chauffeur 't verhaol van de echte en de sjoklade moes kóste verduutse.

Dae morges vertrok de bus helaas efkes euver tied, gedreve door 'nne glimlachende, nog steeds met de kop schöddende chauffeur.

't Nije kledje

Tineke van vief haet 'n schattig nij kledje
det stond 't vanmorge zich aan te trekke,
en net wie dök met zo'n nij grei
zoë velt auk dit nog lang neet mei.
't Steit zich te plare dao achter die deur
en krieg van de meujte 'n hiel roeje kleur.
Dan zaet mam half lachend: "Geit 't neet, schat?"
"Nae," zuch 't kleintje, "maar det is mich auk wat."
En 't krieg nog ein bietje ein depere kleur,
"die knuip zitte achter, maar IK zit heej VEUR!"

't Stikkelverke.

Wie de meister te vertelle begos
euer de bieëste in 't bos,
euer de buim en al wat dao greujt
en wat dao mier zoeë allemaol bleujt
zoog hae inens ós Bertje dao zitte
dae zoemaar in de klas zoot te pitte.

"Hé Bertje, "zoeë reep de meister kwaod,
"ik praot mich heej haos oet de naod
um og wat te liére, maar dich zits te slaope!
Hald astebleef dien verstand en dien auge aoep."
De meister vervolg ein bietje kregel:
"Herhaol Bert, wat vertelde ik neet euer d'n egel?"

Bert leet zien verstand efkes hiel hard werke:
"Ao meister, geej meint ein stikkelverke?
Eh, eh... en Bert begos al ein bietje te zweite.
Verroes, wat meus hae dao now van weite?
Rup dan inens met 'n straolend gezich:
"De's enne laupende cactus, volges mich!"

't Waer

Wie good, det euver 't waer beslis
gen minselik verstand,
want zeker leep d'r ós nog nooit
zoe gauw iets oet de hand.

As de beslissing daoveur loog
beej lerst' of Twieëde Kamer,
kreeg de veurzitter nog lame erm
van allemaol det gehamer.

Want gluif maar zeker det d'r dan
vuuël mier nog woort gehaekeld,
en in de Kamers, jummig man!
kwaam me gaar neet oetgekaekeld.

Stel d'n eine wilt maar altied zón,
d'n andere aevel raegen,
nou, de val van wéér 'n kabinet
heelste al neet mier taegen.

Daorum is 't good zoeë wie 't is,
laote we dao neet euver greke,
zoeë spaart 't ós zeker en gewis
mennig langjaörige vete !

Telle

Wie ik pas 5 jaor waas, kós ik al telle'
Ik kós al telle van ein tot en met tieën.
Mien vader woel mich toen op de proof stelle
En vroeg mich: "en wat kump d'r dan vaerder
Nog baove die tieën?"

Maar dao zoot ik toch ech neet mei te zweite
Ik strukelde haos euver mien waörd in de haos
Wie ik reep: "det is - hiel zeker te weite -
BOER - DAM -KEUNING - AOS'

Terreur.

Hae herinnerde zich nog wie d'n daag van gister, wie-e um op ziene zesde verjäärdaag gekrege had: ziene Woefie. Toen nog enne oelige puppie van net twië maond ald.

En leef asse waas! D'r zoot niks gen kwaod in det biës.

Al haos veer jaor had-e um noow verzörg, oetgelaote, d'r mei gerend, gespeuld, geröls en geknoeveld. Al zien schoeëljongesgeheimpjes hatte um verteld. Auk al kos Woefie gen antwoord gaeve, hae wis det zienen hond um begreep. Det zoogse good aan de maneer wie dae zien köpke scheif heel asse um - al luusterend — aankeek.

En noow... Traone prikde achter zien auge.

Die rotjonge van heejnaeve auk. Die koste 't neet laote, eders kier asse de kans schoeën zoge ware ze daen hond aan 't judasse. Ze trokke um aan de oeëre, aan ziene stert. Goeide stiekum met stein nao um. Kort gezag: 't waas ein getransjeneer, daag in, daag oet.

Hae had altied 't geveul gehad detse gewoeën sjeloers ware, umdet hae ennen hond had en zeej neet. En as ze d'n hond neet pesde, dan lete ze zich oet aan um. Dan blafde Woefie ze flink oet, um zien baasje te verdedige.

Jao en vandaag... ..

"Och Woefie," zag-e en aaide zienen hond euver de kop.

Woefie zoot veur um op de grond en keek um aan. 't Stertje ging, wat aarzelend nog, heen en weer.

"Woefie, miene sies," hae kreunde 't haos, pakde d'n hond op de slup en kos de traone nimmer inhalde. Woefie lekde zien baasje de traone van 't gezicht, ofdette woel zegge: "Bäök maar neet, de hebs mich toch."

Dao geit de veurdeurbel. D'r klinke wat stumme in de gank.

Dan kump Mam de kamer in, met twië pliessies in uniform.

"Wis dich," zaet Mam ontdaon, "det Woefie dae Sjakie van heejnaeve in zien bein en in zien hand gebete haet?!"

"Jao," zaet-e schor, "maar Sjaak spuitde Woefie zeipsop in de auge en toen hae d'n hond auk nog stampde, haet dae zich gewaerd en.... en..."

Dan klink zien stum in eine kier schel: "Altied waas dae ózzen hond aan 't judasse en pien doen en.... en....." .

"Det kan allemaol waal zien," zaet dae pliessie, "maar ennen hond maag netuurlik noeits minse biete. Ik mot um in beslaag neme en dan wuurte hoeëgswaarschienlik aafgemak."

"Nae," kriet 't baasje en drök zienen hond stief taege zich aan. D'n

agent luuët zich aewel neet vermörve en neemp - uuterlik onbewaoge -
toch d'n hond mei.

Onder 't oetgaon in de gank striek hae d'n hond 'ns euver de kop en
zaet met enne zuch taeye Mam:

"Tja, ja. De kans auk de zaagzinnigsten hond vals make.... Asse um
maar lang genug treiters."

Tessa

Kiendje met dien groëte auge
leef, onschöldig en zoe klaor,
meug toch zoe onschöldig blieve
dienen blik nog mennig jaor.

Ik zoel de zörge wille waere
oet dien laeve, stök veur stök
en niks in dien naobeejheid laote
as leefde, vrindschap en gelök.

Maar door eder minselaeve
raos auk waal ens eine storm
en bis dich daotaege neet gewaopend
verkrupse dich wie eine worm.

As dich aevel wie ein jonk buimke
soepel buigs dich in de wind
steis dich as de buuj veurbiej is,
toch weer direk rech mien kind.

Tied

Al had d'n daag veur mich ens zoevuuel ore
dan ging d'r mich nog gen minuut van verlaore;
al velt 't neet mei, ze good te gebroeke,
d'r zien ore die renne en ore die kroepe.

Jao, as ik al mienen tied in vekskes kós doon
net wie mien beuk en de toeë schoon,
dan had ik al fijne, gelieke stökke.
Maar och, det zal mich toch waal noeits lökke.

Tied is iets kosbaars, det kint ge mich gluive,
ge kint um neet kaupe en auk neet ruile.
Eder minuut wuuërt maar ens os gegaeve
en kump noeits mier truuk, os hieële laeve.

Gebroek eder oor dus - zoe braekbaar as glaas -
ofdet 't veur óg 't letste waas.
Dan, weit ik zeker, woort d'r noeits mier getreuzeld
en zeker gennen tied verbeuzeld.

En kint ge straks, in 't letste oor zegge
"Ziezoeë, ik heb genne spiet"
dan ziet ge, as ge auk niks mier bezit,
toch nog ónmaetelik riek.

Tralies

D'n baby in de box trek
zich op van de grond
en duit door gebäök
zienen taegezin kónd
taege die tralies.

Want boete de box
liek de waereld vuuel moeier,
zien Mam knoevelt lachend
dae kleine schoeier.

As bankemploier, later,
mot hae vuël kinne,
toch mot hae nog ech
efkes winne
aan die tralies.

Want boete 't loket
liek de waereld vuuel moeier,
'n valse vrindin neump um sarrend
erne schoeier.

Toen hae zich vergreep
kwame in 't gevang,
en de rechter borg urn
veurjaorelang
achter de tralies.

Wat waas toch in vreejheid
de waereld vuuel moeier
maar 't volk scheldt um minachtend
deef, dae schoeier.

Twieë auge

Twieë auge, jao twieë auge
gaon neet oet mien gedachte
sinds afgelaupe dinsdaag
toen ik dao stond te wachte.

Twieë auge jao twieë auge
die hebbe 't klaor gebrach
det ik neet mier kan slaope,
ik weul zoeë de halve nach.

Want wet ge, dees twieë auge
die brachte mich zó'n leid -
wie det in de regel
met eksterauge geit...

Vastelaovend

Door de straot klinke flarde vastelaovesmeziek,
de kolder regeert weer in 't Jocusriek.
De minse ze zinge, ze hosse en springe
make lol en plezeer, eder jaor weer.

De jonge en alde, ze feeste zoe gaer
en schravele zich door eder saort waer
urn zich in zale en in straote
weer ens richtig "oet te laote".

Mien zaole die zien Aswoensdaag kepot,
en 'k heb 'n raar gevoel in de kop.
De cente zien op, mien stum bin ik kwiet,
de kater nog neet - maar 'k heb genne spiet!

Venloos

De familie van de Zande
stond op 'ne kemping in Spanje.
"want dae raegen dao in Venlo," zoeë zag Pap
"bin ik zoe kots wie kalde pap."
Al is Spanje dan bes waal vaer
ze hadde dao toen waal prachtig waer.
Hupie leep effe de kemping rond
en kwaam truuk met 'ne vraemden hond.
"Det bieës is verdwaald Pap" zag-e
"want ik hoort um Venloos blaffe!"

Vergaet ze neet

Dink auk ens aan de veugelkes
as 't snieët of haet gevraore,
zeej wachte toch zoeë op óg hölp,
anders zien zeej vas verlaore.

Dink auk ens aan de veugelkes
zit geej binne lekker werm,
en strui dan ens veur eur wat mik,
det mak óg toch neet erm?!

Dink auk ens aan de veugelkes,
dan hongere zeej neet doeëd,
en geej waerdt op 't veurjaor weer
door eure zang beloeënd

.

Vergaete

Sjouwe, heipe,
klaorstaon
tieëntalle jaore lank.
't Veur oet de sloffe gelaupe
veur 'n inkel:
"de bis bedank."

Dan isse inens
rolstool-patiënt
en dus neet mier
efficiënt.

Noow zit hae stil
daag in - daag oet
roerloes te stare
door de roet.

Zien laeve is nog
zitte - slaope
zitte aete.
Door al die hae
ens holp
vergaete...

Verleef

Ik waas neet van plan, mich in dich te verleve,
en nog waas 't zoeë boem-inens toch gebeurd.
Wao zien mien gooj veurnemes allemaol gebleve?
Ik veul 't, ik waer gewoeën meigesleurd.

Mien vader dae scheldt mich all' daag veur kwaojong:
Dich mos iers nog liere, genóg te verdene!"
Ik weit 't zelf auk waal, ik bin nog wat jónk,
maar alle logica is oet mien gedachte verdwene.

Ik zoel elken daag beej dich wille zien -
as ik dich zeen, dan straolste mich taege,
genete van dien schoeënheid, dien prachtige lien;
met dich wille gaon euver os Limburgse waege.

Gister waaste veur 't iers neet allein,
zoog ik dich staon beej ennen andere vent,
zoeë te zeen had dae mier spaön as ik al beejein
umdet ge auk stond veur zo'n deure tent.

Maar wie dae vent efkes ewég waas gegaon
(wie dörf hae 't aan, zoeë allein dich te laote!)
toen bin ik hiel efkes beej dich blieve staon
en had eigelik gaer taege dich wille praote.

Jao, dich bis waarechtig de schoeënheid ten top!
- Leep dae pliessie dao noow maar toevallig te laupe?
Ik zit mich dich toch maar oet miene kop
totdet ik mich zélf zónne wage kan kaupe.

Verstop

't Is griepwaer en ederein hoos,
auk Lowieke is verkald:
hae hoos en nees en snoef maar
en görgeld met water en zalf.

As d'n baby rare geluudjes mak
zaet Mam: "O jee, 't is toch neet waor,
haet dae auk nog zien neus verstop?!
Dan zien we toch waal klaor!"

Lowieke, stómverwónderd,
kiek nao dae kleinen blood.
Hae zuch, dan klink 't opgeluch:
Nae Mam, zien neus zit altied nog
dao wao ze altied zoot!"

Veurjaor.

De linte waas wakker gewaore van wat zaachte geluudjes. Zoel 't al tied zien um op te staon? Nog wat släöperig schoof ze de dunne snieëdaeke 'n stökske truuk. Ze keek ens rond en concludeerde det 't bepaold 't gebiemel van de ierste snieëklökskes waas gewaes wat ze had gehuurd. De noordewind aevel had det schuchtere linteke al gauw in de smieze.

"Wedde wae 't sterkste is?" grijnsde hae, haolde deep aom en begos ens flink te blaoze. Wao-op de linte halseuverkop de snieëdaeke nog ens gauw euver zich haer trok veur ein naoslaöpke.

Wie ze toen veur d'n twieëde kier wakker woort dóch ze beschaamp:

"Verdölleme, had ik mich toch gladeweg haos verslaope! Noow maar gauw d'r oet en aan de slaag."

En dao waas ze dan: de Linte. Fris, jonk en onweerstandbaar moei.

Bäördevol energie en alles um zich haer meisleipend in eur anthousiasme, joog ze binne de kortste kiere mennigein de kriebels in 't blood.

Enne jonge worm stook niejsgierig ziene periscoop oet de grond, vol bewondering kiekend nao de kleureprach van 'n crocustapijt.

De forsithia stond wie enne kanariegaele fontein te pronke en de mieëskes hadde 't niskesje van 't vurrig jaor weer geheurd.

De Linte knikde tevreje en doch: "zoeë huuërt 't. De ruuks 't. De zuus 't. In alles zit 't veurjaor. De gerdiene kriege al 'n söpke, vaders gaon de schommel en de wip reparere. De jonges loere nao de maedjes en de maedjes haope stiekem det ze door de jonges gezeen en naogespies waere. Eder jaor 'tzelfde."

"En toch," Zoeë dach de Linte met 'n lechske, "auk eder jaor weer niej."

Veurjaor

D'n ierste moeie veurjaorsdaag
dae lokde mich nao boete,
want boete is 't wermer nog
as heej achter de roete.

De kleine wölkskes baove mich
drieve lanksaam door de luch,
enne lieëwerik vluug steil umhoeëg,
zingk jubelend in zien vluch.

Wat zien minse en bieëste weer
d'r ens zoe anders aan
as 't veurjaor wuuërt, 't zunke schient
en de winter van de baan!

Visse

Vrind Hannes zoot te snoeve
in 't cafeeke op d'n hook:
"Ik vóng d'r gister eine
van zeve pónð! Man! Zónne snook!"

Baer zaet, terwiel hae zich de mond aafvaeg:
"Maak det de kat maar wies.
Waorum waas dan daen eimer laeg
dae hóng aan diene fiets?!"

Ze moelde wat, makde zich kwaod,
maar de kastelein, dae wis waal raod.
Affeng, 't kwaam d'r toen op neer
det ze ginge wedde veur 'n krat beer.

"Pas op," zaet Hannes, "det beer biste kwiet,
van det wedje kriegs dich straks nog spiet.
Det biste beej veurbaat al verspeuld.
Ik heb mich nog nooit zoe zeker geveuld.

We treffe os dan waal aan de Maas,
maar met visse kanse mich toch neet baas."
En toen dus de zóndaag begós te beginne
zote ze te wachte waat ze waal vinge.

D'n dageraad waas al euvergegaon in d'n daag
toen ware ze d'r nog neet in geslaag
um auk maar ein hiel klein viske te vange,
en lanksaam woorte ze meug van det hange.

De zon brandde Baer in ziene nek.
"He, he", dach hae suf, "Weej lieke waal gek.
Ik val potdorie haos urn van de slaop,
en nóg altied niks aan mienen haok!"

Inens schrik hae op en zuut - wat gluif ge -
Hannes met gestrekde erm gaon duike.
Want dae waas al ierder in slaop gesukkeld
en toen köpke euver in 't water gekukeld.

"Dich hes verlaore," rup Baer vol protés,
"want det is gefoeteld, ik zoog 't bes!
Nae jong, ik zeen dich nog neet hange!
Det telt aevel neet! Met de HAND gaon vange!"

Vol

Beej Opa op de boerderie
is logere altied fijn
want Opa haet van allerhand
bieëste dao beejein.

"'t Paerd is dörstig," zag Opa,
"det kump door 't heite waer."
en zit 'nnen eimer water
dao veur det paerd d'r neer.

"Noow mosse maar ens kieke,"
liert Opa ózze Jan
"wat zó'n groët paerd in eine kier
allemaol opdrinke kan."

En jao huur! In 'nne mum van tied
is dae gansen eimer laeg.
"Ik halo nog wat water beej"
zaet Opa, al op waeg.

Hae is klamp maar halverwaege
rup Jan um: "Opa kiek oet!
"Hae is vol huur! Kiek maar Opa,
't löp d'r achter alweer oet!"

Vrede op aerd

De baodschap, door d'n ingel
aan de herders gezag,
woord door ein ster
aan de drej Wieze gebrach
De erme en rieke,
zeej ginge toen kieke
en vonde 't Kiendje, tier en stil,
zeej vonde - want zeej zien toch van goje wil

de vrede

Heej wuurt de minsheid
de waeg geweze :
de herders en Wieze
veur 't Kind neergezege,
zeej zien einsgezind in eur ontzag
veur wat God dao efkes haet vaerdig gebrach

veur de vrede,

Zoelang as weej doon
as Herodes toen,
- hae zoog inkel zich zelf,
eige veurdeil en roem -
zoelang wej niks doon as wachte op dank,
zoolang blief op aerde slechts haole klank

't woord vrede

Vrindschap

Gen verbond kan oeit zoeë binde
as ware trouw tösse gooje vrinde.
Gennen hechtere en moeier band
as gevlochte door 'n vrindehand.
Ein woord van troeës, mits ech gemeind,
help mennigein weer euvereind.
Ein hand, tot hölp os toegestaoke,
guuëf steun, me' is nog neet verlaote
en luuët os ederskier weer óndervinde
wie riek we zien met ware vrinde.
Moch dus beej óg zo'n vrindschap greuje
bescherm ze good en laot ze bleuje!

Waar in 't bronsgroen eikenhout.....

't Is eind april 1940 as Fieke van 'n tante 'n oetnuëdiging krieg um 'n waek beej eur in Amsterdam te komme logere. 't Maag zelfs nog 'n vriendinneke meibringe veur de gezelligheid.

Det is 't natuurlik hielemaol en zoeë vertrokke de twië tieners begin mei 1940 same met d'n trein en alle elderlikke betutteling van "vergaet neet... " en "dink aan dien PB'tje ¹⁾ en zörg veural desse det auk altied beej dich hebs.." enz. nao Amsterdam

In Amsterdam aangekomme wach eur ein allerhertelikste ontvangs. Nao vuël beejgepraot en gelache te hebbe, gaon ze slaope met de belofte: "Morge laote we òg de stad zeen! 't Paleis op de Dam, de Kalverstraot, de groeëte winkel van C&A enz."

's Morges um 'n oor of hallef vijf wuurt Fieke wakker van 'n geluud, det 't dach "Verdorie, wae is dao al zoe vruug aan 't mattekloppe?!".

Ware de Duitsers Schiphol aan 't bombardere.

Um ach oor hoorte ze op de radio (tillevisie waas d'r toen nog neet!) det Hitler-Duitsland os land d'n oorlog had verklaord en det d'r neemus –gennen eine börger- de straot op moch, veur wat dan auk. Det haet vijf ingstige daag gedeurd, o.a. Rotterdam woort toen plat gebombardeerd. De Duitsers dreigden: we gaon door tot we óg klein gekrege hebbe. Nao 5 daag capituleerde Nederland.

Toen meugde auk weer edere Nederlander de straot op en kóste we weer broeëd kaupe. Boetelanders meuste nog binne blieve!

Weej 2 maedjes ginge de stad in, in de haop iets mier te hure. Wie zul 't in Venlo zien? Wie waas 't met ós familie? Waas d'r vuul geschaote, gebombardeerd dao aan de grens?

Troffe we (toeval!) in de tram nog 'n Venloos maedje. Laote we now midde in de Kalverstraot auk nog 'n paar bekinde Venlose jonges taeg komme! Ze ware in börger, ware eigelik in militaire deens, maar mochte gen uniform mier drage nao de capitulatie, Nederland had gen soldate mier. Die Venlose jonges hadde al nao hoes gebeld en wiste ós te vertelle det d'r in Venlo niks gebeurd waas, klamp geschaote. Wat 'n gerösstelling!

De jonges lepe weer door, weej auk. Nog volop dao-euver naokletsend, steit dao inens 'nne jonge, streng kiekende pliesie: "Halt! Dames, weet u niet dat u niet op straat mag?"

Weej, stomverbaas: "Wij niet op straat mogen? Iedereen mag toch weer de straat op? De radio gaf 't toch door?"

"Ja dames, NEDERLANDERS mogen weer op straat, maar geen buitenlanders!"

"Maar agent, wij zijn toch Nederlanders!"

"O ja, waarom spraken jullie daarnet dan Duits?"

"Maar agent, wij spraken toch geen Duits, wij spraken Limburgs."

Agent: " Daar geloof ik niks van. Dan toon me maar eens jullie pas of PB'tje"

Laote we now toch alledreej niks beej os hebbe!

Agent: "Tja, dan zal ik jullie mee moeten nemen naar 't bureau."

Wej: " O maar agent, wij zijn toch écht Limburgers!"

Agent: " Hm, als jullie dan echt Limburgers zijn, dan zing maar eens samen 't derde couplet van 't Limburgs volkslied."

D'n eine kiek d'n andere aan, paniek! Zien 't de zenuwe die ós parte speule? Oei, oei, we komme d'r alle 3 neet op. 't Ierste en 't twieëde couplet, jao, maar 't derde...

Nae, NAE toch! We staon te trille op de bein. Probere: Waar in 't brongroen eikenhout..., dan 't twieëde Waar d'r vad'ren schone taal.... maar 't derde? Det guuëf 't toch neet.

Ondertösse begint zich al 'n opstuuëtje te vorme, minse blieve staon kieke, sensasie, arrestasie? Weej alledreej kriege enne kop of we hoeëgpspersuënlik de hel aangeblaoze hebbe.

Dan zaet d'n agent, glimlachend met toch 'n flinterke erns in zien stum:

"Nou ja, dan loop maar door, maar vergeet nooit meer jullie PB'tje dames!"

¹⁾ PB'tje = persoonsbewijs det edere Nederlander verplicht altied beej zich meus drage um zich te kinne legitimere.

Wao ik neet van hald:

Ik hald neet van bliksem, van nevel en raegen,
of 'n zevezöldersgezicht, dao kan ik neet taege.

Ik hald neet van aangekookde panne,
of benevelde kaerels, die staon te zwamme.

Ik hald neet van gries, det vind ik gen kleur,
en neet van kratse op 'n autodeur.

Ik hald neet van prei, of van kalde veut,
en auk neet zoeë van det ieëmerig zeut,

en ik hald neet van de stank van oetlaotgaas,
of det van ennen auto of van zienen eigenaer waas!

Wao kump dae naam vandaan?

In Venio, in 't Jaomerdal,
in 'nen aafgelaegen hook
woeënde einen tovenaer
dae Hay Zanzibar hoot.

En wie dae kwaam aan deze naam
det zal ik óg vertelle:
door 'n spraokgebrek zag hae:
" 'k heit Zan" (in plaats van Sjang)
as hae zich veur meus stelle.

Dae Zan (in plaats van Sjang)
toverde de leukste dinge,
en woort hae vleierend Zanzi geneump
ging hiel zien gezichje glimme.

'n Tiener - buur - kabuiterke
det op de HAVO zoot,
det zag hiel sjiek: "Hi, Zanzi"
tot Zan... Hay Zanzi hoot.

Ens woort Hay Zanzi zörgeloos,
dronk te vuuel glaeskes wien,
en met ziene zatte kop
toverde hae toen doezend knien.

Maar in 't ganse Jaomerdal
klonk 't: "Det is te bar!"
En sinds daen daag hit deze vrind
noow dus: Hay Zanzibar.

Waörd

Mam verwach de pedicure
die eur de veut in orde mak.
Veut hebbe hiel wat te verdure
en Mam is die eksterauge zat.

Net op 'n veur Mam hiel drök momentje
klink dan de veurdeurbel door 't hoes,
Mam dink: "Goddank is os klein ventje
vreej van schoeël en auk nog thoes."

Daorum vraog ze: "Och Jeuke
as dich ens effe kieke geis
wae os dao noow kump bezeuke,
wae dao aan de veurdeur steit."

Jeu sjees op zien dreejwielerke nao veur
en - met eine voot nog op d'n trapper -
mp hae vanoet de aope deur:
"Mam, 't is d'n tieënekapper!"

Waorum kriege Moders auk de griep ?

Toen Mam de griep had - det waas erg
ze waas ocherm zoe krank,
d'n dokter steurde eur nao bed,
vief ganse dage langk.

Mien Vader, man dae werkde
zich kromp, en auk weer rech,
maar wat hae vaerdig brouwde
det smakde toch neet slech.

Petattefriet met slaai en bief
det lökde nog 't beste
en de kat en ózzen hond
die kreges dan de reste.

De keuke zoog 'n bietje gries,
en de paolingstein dae leekde,
maar toen Mam baeter waas, zag zeej
Dich bis d 'n allerbeste!

Toch snap ik neet, waorum det Pap
de keuken toen meus witte,
had Mam dan tòch det vet meschien
taege 't plefón zeen zitte?

Wat is 't laeve good

Op eine moeie veurjaorsdaag
- 't waas op de Groeëte Hei -
loog ik te röste in 't graas
terwiel ik speulde met enne kei.

Ik loog dao midde op die hei
en 'k veulde mich zoe riek,
zoe lekker vreej en zörgeloos,
'ne miljonair geliek.

'n Meikaeverkiendje kroop dao
hiel vrech op miene schoon,
ik lachde en ik keek d'r nao
en doch laot um maar doen.

'n Speerke graas det kriebelde
mich aan mien bloeëte erm;
de zon die scheen op mien gezich
zoe zalig lekker werm.

Enne lieëwerik schoot oet de struuk
hoeëg in de blauwe luch
en zong dao bliej zien hoeëgste leed -
mich ontsnapde slechts enne zuch.

Eine zuch van genot en dankbaarheid
veur alles um mich haer,
um al det schoeëns - die stilte,
wat leek de stad toen vaer.

De koekoek reep in de vaerte
ziene naam vol euvermood.....
Op zo'n momente dinkste
wat is 't laeve good.

Wim zien bieëste

Wim had zoe gaer 'n paerdje
of zónne groeëten hond,
maar asse det aan zien vader vraog
dan zaet dae: "Jóng, laup rond.
Weej hebbe veur zo'n groeët stok vieë
toch hielemaol gen plaats!
Zorg dich maar veur 'n good rapport,
anders kriegse ze geklaats."

De doef, die-e van 'n vrindje kreeg
die... deej wat op de was,
de kater van de bure
dae kwaam toen draan te pas.
En wie zien doef d'r neet mier waas
zag Opa: "Erme jóng,
as kleinen troeës kriegs dich van mich
enne goldvis, in 'n kóm."

Maar det vond Wim zo'n stom geval,
det bieës det zag nooit niks.
Dae zwóm maar door dae glazen bal
zoe stóm wie eine vis.
Ens meus Wim um verzörge,
't water det waas fies,
d'n bol schoot um toen oet de hand...
dao loog det erme bieës.

Hae hapde maar nao water
en kreeg toch niks as lóch.
Dao kwaam Wim 'n ideetje
nog flotter as hae dóch.
Hae rapde 'm in d'n aafwasbak
en droog urn nao de kraan,
maar - in plaats van 't kalde kraenke
zat hae d'n heite aan...

Wie-e jaörig waas brach um de tant
'n kouw, met 'n Pietje drin.
"Dae is neet stóm huur," zag zeej schalks,
"noow hebste diene zin."
Det Pietje, och det zong zoe schoeën
de leve gansen daag,
hae waas de leveling van ederein
en waas auk altied braaf.

En, wiezer noow gewaore
verzorgde Wim um good,
't zoel um neet gaon wie met dae vis,
dae'n erme kalden blood.
Wim heel zoeë van det veugelke
det hae op eine kier
urn zoeë stief leefgehalde haet
tot 't Pietje waas neet mier.

En Opa, - goojen alden hier -
dae had kompassie weer.
Hae brach 'n wit muuske veur Wim mei
in 'n täötje van pepeer.
Wim zat um in 'n bótterdoeës
met zaagmael ónderop,
en noom zich veur: det wuurt dit kier
noow toch ens genne strop.

Iers stond 't in de kamer,
Dao tippelde 't soms rond,
maar det vond Mam toen vuuels te fies.
Ze zag: "t Is gennen hónd!
Bring gauw maar nao de scheur, die moes,
dich lieks waal neet good wies!"
En Witje stond - kald en allein -
in de schop naeve de fiets.

Dao stond ze dan te staon, zien moes,
Wim vond 't toch zoe erg,
maar wie mier Wim baedelde en smaekde
veulde Moder zich geterg.
Wim voorde zien moes, goof ze te drinke
en kós haos nöriges mier aan dinke
as aan zien moes, zoe klein, zoe fien,
en die dan daobeej nog zoe einzaam meus zien.

Dao - op enne gooje morge -
Wim waas good en waal pas op,
brach hae Witje 'n lekk're bóttram
met sjem en kieës d'r op.
Maar - Wim wis neet wat hae uigde,
hae snakde nao d'n aom -
vief kleine grieze muuskes
zote op d'n bótterdoeëzenbaom...

Zoeë ging det met zien bieëste,
Wim had altied maar weer pech.
Want Witje - had ge 't al begrepe ? -
det meus toen auk weer weg.
Noow geitte hiel vuuel liere'
en, wuurte later riek,
köp hae zich as hae groeët is
'ne gansen dierentuyn geliek !

Wind

De wind woort veur de rechter gedaag
want hiel vuuel minse hadde geklaag.
D'n eine hatte 'n roet ingedouwd
en einen bloompot van 't meurke gehouwd.
Beej d'n andre de krant van de taofel geweid
en auk nog de was um de lien gedreid.
"En mich," zag 'n maedje 'n tikske verlaege,
"greep-e onder mien kledje,
en dao kan ik neet taege."
"Mich haet-e zand in de auge gestruid
en mien pareplu krangs nao boete gedreid."
"Mich leet zien gehuul 's nachs neet slaope,
toen bin ik maar met 'n ander samegekraope."
zoeë klaagde de minse veur 't gerech.
"Zoeë, zoeë," zag de rechter,
det is waal hiel slech.
Maar wet d'r auk emus wat goje dinge
euer dae wind nao veure te bringe?"
"Neteurlik," zoeë kwaam 'n klein jungske nao veure,
"laote die groeëte toch neet zoe zeure.
Wie, - wie had ge óg det gedóch
krieg ik miene windvogel zonder wind in de lóch?
En surfe of zeile zónder wind
det haet d'r auk nog genne gekind.
En is 't neet leuk, asse speelt met de heud,
en mak hae neet vruchbaar, alles wat bleujt?!
Hae dreit auk de meulewieke rond,
dus ik vind 't bestaon van dae wind waal gegrond."
"Hm," zaet de rechter,
"dan bringk mich noow de beklaagde heej haer,
ik huur auk nog gaer zien eige verwaer."
De wind, door de zaalwach beej zien kladje gepak,
doch in zien eige:"Geej kint mich wat."
Hae ging d'r wie de wind vandoor
en sleurde gauw zien tweeëlingbroor.
Want dae wis alles vuuel fiener te zegge
en leet zich neet gauw in de lure legge.
De rechter snuffelt en kiek verbolge.

Wao kump det vanaaf, die lóch - met golve?!
En 't maedje, kleurend wies in zien schoon ,
fluustert: "Ik kós d'r ech niks aan doen...."
Toen haet de rechter hiel wies beslis:
"We laote maar alles wie 't is.
Dae wind is toch veur gen gaetje te vange,
dan kinne ze det auk van 't gerecht neet verlange."
... en de wind, dae speulde door,
soms zaach, wat speuls en soms wat zoor...

Winterwonder.

't Is nog duuster as ik wakker waer. Nog 'n bietje suf, dink ik: "Wie laat zoel 't eigelik zien ?!"

Op de verleechede wiezerplaat van de klokradio zeen ik det 't toch al kwart op ach is. Jummig nog aan toe. En nog zoe duuster?!

Och jao, des waor auk, 't zien de donkere daag veur Kersmis.

Dan zeg ik, net wie edere morge: "Hallo, niejen daag. Fijn det we os zeen. Wie hets dich auk al weer ?" Kom, laot mich effe dinke.... Dan velt mich in det 't dinsdaag is vandaag en euvermorge is 't Kersmis. Dan maar gauw 't bed oet, want ik mot nog van alles doen. En 't zal waal drök zien in de winkels.

As ik efkes later op de badkamer 't leech aanknip en de kraan aop wil dreie, zeen ik op d'n baom van't bad wat donkers ligge.

He, wat is det noow ?! 'n Pluuske, 'n bieësjje, 'n binnegeweid tekske misschien ? Ik buk mich en reik d'r nao um 't droet te rape. As ik d'r haos beej bin gebeurt d'r inens wat mei en staon ik stomverwonderd, vol bewondering te kieke nao ennen echte, laevende en prachtig gekleurde vlinder. Zien bonte vleugelkes zenuwechtig trillend, maar vol aopegelap zit-e dao, wie 'n klein wonder, speciaal veur mich gecreërd. Ik snap d'r niks van. Midde in de winter zo'n prachtig vlinderke zoeëmaar in mien hoes ? Ik heb 't geveul dette mich ech aankiek. Asof-e mich vreug: doot mich niks, astebleef.

Wao kump det höpke laeve in 's hemelsnaam vanaaf ?!

Hiël zutjes, bang dette anders schrik, praot ik taege um.

"Stil maar jong. Zuks dich 'n bietje wermte en bescherming beej mich?

Röstig maar. Ik doon dich niks." Asof-e mich haet verstaon, luuët hae toe det ik 'n papeerke onder um doorschuuf. Dan draag ik um met papeerke en al hiël veurzichtig de badkamer oet nao 'n vinsterbank en zit um beej de plante. Efkes zit hae nog nao te trille, dan vluug-e op en häök zich vas in de glaasgerdiene. Bezörg hald ik um in de gate.

Erme sies, mien moei vlinderke. Boete is 't noow toch te kald veur um en d'r steit enne zore wind. Efkes later isse bliekbaar toch meug en släöperig. Hae vluug truuk nao de plentjes.

Dao vaaite zien vleugelkes weer beejein en velt - weer haos onzichtbaar noow - röstig in slaop.

Ik gaon truuk nao de badkamer en terwiel 't lekker werme water mien bad völt, dink ik :

"Jao, wiewuuel minselike, bontgekleurde vlinders, die eure waeg kwiet zien, zoele in deze kalden tied auk blie zien met 'n bietje bescherming

en wat wermte...

Efkes later aevel, terwiel ik mich laot umspeule door 't lekker werme badwater, zien mien gedachte al weer drök bezig met de baodschappe die ik veur de Kers nog in hoes mot haole...

Zielig

't Proemebuimke
gegeiseld
door de wind
bäök
halfriepe vruchte
royaal
wie de traone
van 'n kind.

Ziguiners

Dreej ziguiners, die trokke door 't land,
eur ganse bezit droge ze mei in de hand:
ein fioeël, 'n fluit en 'n bekske veur 't geld,
de's al wat ze hadde, beejein geteld.

Ze loge te luierikke in 't graas;
de zoogs, det d'r veur eur nog gen morge waas.
Zeej laefde vandaag, en niks vaerder as det,
de iersvolgende huischeur, det waas eur bed.

De fioeël hadde ze in ennen boum gehange,
eur zwarte haor heel de zon gevange.
Ze veulde zich wie eine keuning zoe riek
met eur vreejheid, eur ros en eur meziek.

De minse die 't zoge, die zagte "ocherm"
maar ware die ziguiners ech waal zoe erm?!
Veur mich ware ze de verpersoeënlijking van
'n zörgeloosheid, die ik mich neet permittere kan!

Zoeë geit det

D'r waas ens 'n maedje, fris en blónd,
en zestieën prachtige lentes jonk.

Det had aan eine knöl van achttieën sjans
dae vroeg urn 's zondaags veur ederen dans.

Daonao zien ze same wandele gegaon
beschene door 't leech van de maon.

Maar noow geit d'r binnekort wat gebeure
en dach geej, det die twieë daorum treure?!

Intaegendeii, d'r wuuërt zelfs gefees, de's ech waar
want det maedje wuuërt dinsdaag zeventieën jaor!

Zomeraovendlòch

Twieë schaopewölkskes
de lóch nog strak-blauw,
geneet nog maar aeve,
d'n aovend velt gauw.

Twieë schaopewölkskes
Kriege 'n goldkleurig bieske,
Door de scheidende zón
Gevat in 'n lieske.

Twieë schaopewölkskes
Waere zaachraos gekleurd,
Dan zak de zon weg –
De nach eis eur beurt.

Zomerzondaagmorge.

's Zondaagsmorges, met good waer,
dan lepe Pap en Mam zoe gaer
met òs kinder langs bos en wei
nao de kerk van Ulingshei.
Anderhalf oor laupe waas det dan,
maar wat genote we dao van!
Halfwaeg de Veerpaerdjes, naeve die aope baek
met zien staekviskes die ik noeits vergaet
ging 't aan de andere kant van de lien
vaerder nao wao we meuste zien.
Langs de zandberg met ziene gaele zand
dae zich veugde nao kinderhand
leep de waeg ein bietje bergop;
met links net veur den hoeëgsten top
in de deepthe d'n hondepool met smaerig water.
Gen hoès had ao nog zien prach ontvouwd.
't Strandbad waas nog neet gebouwd,
det óntstónd pas jaore later.
Waal stond wat vaerder, 'n stök nao ónder
de Baoveste Meule met ziene wónder-
schoeëneviever en 't zwanepaar
det zich majesteitlikk spiegelde in 't helder water.
Woorte die zwane os dan gewaar
klonk door de stilte eur gesnater.
Vaerder door 't bos leep ozze waeg
langs de sprung, die glaasheldere baek
die elk kezelke had schoeëngevaeg.
Dök, op vreeje schoeëlmiddage
ginge weeje dao puuëtje baje.
Dan woort 't geluud van 't kabbelend water
vermingk met os kindergeschater.
Maar dét ging 's zondaags neet op waeg nao de kerk
want de mis waas 't ierste zondaagswerk.
De veugel begoste al te zinge
en eur fluitkonsert te bringe.
Dao wees Pap ós dan weer op:
"Stilstaon now en hald ogge kop.
Röstig aan en gen gekuit

anders stake die veugel eur gefluit.
SSStt! En nog neet ens fluustere,
dan mot geej maar ens efkes luustere
wie schtterend dae vogelzang klink.”
Dan stondse doeëdstil, as ‘n braaf kind
en hoorse veugel, waal doezend en ein,
die veugde allemaol eur refrein
in ‘t prachtigste konsert beejein.
Zoeë woort speulenderwies dich beejgebrach
wat de nateur os bringkt in al eur prach
van al wat greujt en bleujt en laef
en gaar niks kós, ‘t is te gaef.
Dao woort laefde en plich verwaeve
tot herinnering veur ‘t hiële laeve
en dink is soms nog met ‘n bietje spièt:
kindertied, wat lees dich wiet.

Zorg

De zorg beslaat 't hele huis
want 't kindje is zo ziek,
de ouders zien de wereld grijs,
haalt het 't wél - of niet

Na dagen van loodzware zorg
en angst om 't jonge leven
loopt Ma weer zingend door het huis
want 't kind zal blijven leven!!

Zörg

Pap iesbaert door de kamer
al einen hien tied,
de zuus en veuls zien onrös,
die wuurt hae maar neet kwieet.

D'n buurman van heej-naeve
kwaam efkes binneweie,
hae woel ens vraoge offe al
de bleumkes kós gaon zeie.

Hae kiek det heen-en-weer gedoons
'n tiedje zwiegender aan.
Pap steit al veur de zoevuuelste kier
te kieke veur de raam.

Dan klink 't entelik: "Wat hesse toch,
vertel 't mich dan maar."
En Pap onwillig en wat waers:
"Det zal 'k dich zegge, Sjraar,
ik maak mich zorg euver mien vrouw,
noow witse-n-'t dan, dao."

En dan zachjes d'r achteraan:
"Ochgot, ochgot, jao, jao!"
As buurman met verschrikde auge
Pap vraog: "Wat haet ze dan?"
schuut Pap inens fel oet de slóf:
"Miene niejen auto, man!"

